

Dragocen delež slovenskih žensk in mater

Ob 40-letnici kongresa

Pred štiridesetimi leti so se delegatke slovenskih žensk prvič v zgodovini zbrale na svojem kongresu. Bilo je sredi oktobra. Prihajale so z vseh strani, celo iz Ljubljane, obdane z žico in bunkerji. Le Primorke je zadržala velika nemška ofenziva, ki se je že začela v tem delu Slovenije. Na tej nevarni poti so Gorenjke padle v zasedo in izgubile sekretarko iniciativnega odbora SPŽZ za Gorenjsko.

Kongres je bil v Dobriču, znanem po svojem naprednem delovanju, rojstnem kraju narodnega heroja Jožeta Slaka. Od prvih dni je cela dolina in vsa sama sodelovala v OF. Kraj je bil oddaljen od glavnih prometnih žil, pa vendar dostopen z vseh strani. Žene so bile izredno požrtovalne. Še dandanašnji se delegatke rade spominjajo gostoljubnega sprejema domačink — gostiteljic in razgovorov z njimi.

Na kongresu so z vso odgovornostjo razpravljale o dotedanjem delu in nalozah, ki jih čakajo v prihodnje. Za seboj so imele dveipolletno prehojeno pot, skupno s svojimi sinovi, brati in možmi. Aktivne in enakopravne udeleženke od vsega začetka narodnoosvobodilnega boja so prvič v naši zgodovini enakopravno sodelovale na volitvah — prav zaradi svojega dela bile izvoljene v prve odbore ljudske oblasti in v prvi slovenski parlament.

Kaj pomeni prvi kongres Slovenske protifašistične ženske zveze? Predvsem podporo sklepom Kočevskega zbora odposlancev. Najvažnejše je bilo, da se sile posvetijo boju proti okupatorjem in domačim izdajalcem, do končne zmage. O tem so delegatke tako odločno govorile, da je dvorana odmevala od klicev. Več partizanskih mater, ki so do takrat izgubile svoje otroke — edince ali pa vse, kolikor so jih imele, kot na primer Ivančičeva mati štiri sinove v enem samem dnevu, Majcnova tri sinove in moža, pa kljub temu niso tarnale, ampak pozivale na borbo do konca. Kje so te matere, ki so same s svojimi otroci sodelovale pogumno v narodnoosvobodilnem gibanju, jemale moč, da so vse težave prenašale tako junaško?

Ne spominjam se, da bi bil govor o ženski enakopravnosti v smislu teoretskih razprav. Ženske so z delom in bojem dokazale svojo enakopravnost in si tako pridobile volilno pravico, zapisano v programu KP.

SPŽZ je bila sestavni del OF. Njen cilj ni bil ustanavljati neko samostojno žensko organizacijo, temveč vključevati ženske v enotno fronto pod vodstvom KP. Seveda pa je SPŽZ razvijala specifične metode dela, saj je morala upoštevati razmere, v katerih so te ženske živele in delale v stari Jugoslaviji, pa tudi med NOB. Iskala je poti do njihovega razuma in srca, zato smo se obračali na ženske ne samo s političnimi progami in članki, ampak tudi s pesmijo in kulturnimi prireditvami.

Na kongresu so delegatke ocenjevale prehojeno pot in se zavezale, da bodo boj nadaljevale tudi za ceno največjih žrtv. Prav ta pripravljenost na žrtve, to enotno prepričanje, ki je prevevalo ves kongres, je tisto, kar ni zbledelo v teh štirih desetletjih, ki nas ločijo od kongresa.

Ko letos proslavljamo 40-letnico slovenske državnosti, ne moremo mimo prispevka, ki so ga slovenske žene in matere dale svojemu narodu v boju za njegovo svobodo in neodvisnost. Ohranjanje tega izročila novim rodovom je tudi osnovni smisel obeleževanja obletnic kongresa SPŽZ v Dobriču.

MARA RUPENA—OSOLNIK sekretarka Glavnega odbora SPŽZ Slovenije izvoljena na prvem kongresu v Dobriču

BOGATA ZBIRKA V GALERIJU BREŽICE — V razstavnih prostorih brežičkega gradu prikazuje posavski muzej dragoceno arheološka odkritja iz obdobja 1978—1982. Razstava bo odprta do 23. oktobra.

DELO O BELOKRANJSKEM REVOLUCIONARJU — Vera Marentič—Novak je v podzemeljski osnovni šoli predstavila knjigo „Spomini na Janeza Marentiča“, gradivo, ki ga je zbrala na pobudo in s pomočjo Marentičevih sodelavcev in rojakov. Delo o predvojnem revolucionarju in raziskovalcu tedanjih agrarnih razmer je izšlo ob 40. obletnici njegove smrti. (Foto: M. Bezek)

Belokranjecem v spomin

Predstavili knjigo Vere Marentič — Novak „Spomini na Janeza Marentiča“ — Čestitke Vidi Tomšič

PODZEMELJ — Pretekli petek je bila v osnovni šoli inž. Janeza Marentiča v Podzemlju predstavitev knjige „Spomini na Janeza Marentiča“ njegove soproge Vere Marentič—Novak. Delo, ki je bilo izdano ob 40-letnici smrti agronoma in predvojnega revolucionarja Marentiča, zajema predvsem predvojno delo med kmečkimi ljudmi v Beli krajini, kjer je bil Marentič doma, in spomine številnih tovarišev, ki so takrat skupaj z njim delovali v ilegali; zato ni naključno, da so knjigo predstavili prav v vasi, kjer je Marentič obiskoval osnovno šolo.

Kot je poudarila avtorica, knjiga ni znanstvena razprava o tedanji dobi, temveč spominska zbirka takratnih dogajanj s podatki, ki jih je bilo še moč doseči. Gradivo je bilo namreč zbrano prav na pobudo Marentičevih še živečih sodelavcev in posameznikov, ki proučujejo razvoj in vlogo društev kmečkih

fantov in deklet, v katerem je imel tudi ta predvojni belokranjski izobraženec, komunist in ljudskofrontni aktivist pomembno vlogo. Leta 1933 so namreč na Mlakah na njegovo pobudo ustanovili prvo takšno društvo v Beli krajini, leto prej pa v isti vasi prvo partijsko celico v tistih krajih.

Številni gosti, ki so govorili o osebnosti Janeza Marentiča, so poudarili, da bi morali še bolje proučiti njegovo politično delo in ga opreti na konkretne znanstvene izsledke, knjiga pa je povod več, da bi Marentičeva razmišljanja tvorno vključili v današnji čas.

Na slovesnosti, ki sta jo pripravila občinska komiteja ZKS Črnomelj in Metlika in ki so se je udeležile tudi Pepca Kardeelj, Lidija Šentjerc in Marentičeva hčerka dr. Bariča Marentič—Požarnik, so izrekli tudi čestitke Vidi Tomšič ob njeni 70-letnici.

M. BEZEK

Izhod je le v lastnih silah

Na Domu OF v Mladju odkrili spominsko obeležje, v njem pa zbirko o NOB — Govorila predsednik ZZZB NOV Krško Stane Nunčič in Zvone Dragan, podpredsednik ZIS

MLADJE — Po letu dni, odkar so na mestu med vojno požgane Draganove domačije odprli Dom OF Mladje, zgrajen predvsem z udarniškim delom krajanov in pomočjo nekaterih delovnih kolektivov iz krške občine, so se prejšnjo nedeljo v Mladju, vasi nad Podbočjem, spet zbrali številni domačini in gostje iz raznih krajev.

Predsednik občinskega odbora ZZZB NOV Krško Stane Nunčič je dejal, da je bila Draganova domačija pomembno središče organiziranega delovanja NOB, gostoljubno je sprejemala pod svojo streho aktiviste in borce, podobno kot sosednja Kuharjeva domačija, kjer je bil sedež mladinske in skopevske organizacije tega območja. Na Draganovi domačiji je bil od novembra 1942 do januarja 1943 sedež rajonskega odbora OF Sv. Križ (zdaj Podbočje), kar ni ostalo prikrito sovražniku in domačim izdajalcem. Italijanski fašisti in belogardisti so domačijo izropali in požgali. Franc Dragan,

Martin Bajc, Vencelj Perko, Jože Penca, Janez Božič, Nace Stanič, Ivan Kuhar, Jože Zemljan, Vida Stanič in drugi člani političnega aktivnega rajona in podokrožja so se rešili, oz. tedaj slučajno niso bili na domačiji. Vida Stanič je odkrila na Domu OF spominsko obeležje v spomin na sedež rajonskega odbora.

V Domu OF so odkrili dokumentarno zbirko o razvoju NOB in nastanku ljudske oblasti na tem območju (uredil jo je Posavski muzej iz Brežic), kulturni spored pa so obogatili pionirski pevski zbor in recitatorji OS Gorjanskega bataljona iz Podbočja ter pihalni orkester tovarne „Djuro Salaj“ iz Krškega. Spomin na organizatorja vstaje,

odposlanca Kočevskega zbora in sploh napredno osebnost je najprej obudil Stane Nunčič, pozneje pa je o liku svojega očeta spregovoril še Zvone Dragan, podpredsednik ZIS. Dejal je, da se je tudi na sobotni 8. seji CK ZKS spomnil na svojega očeta, ki je že pred 20, 25 leti govoril o opranju na lastne sile, o nujnosti boljšega, poštenega dela, ugotavljanju osebne odgovornosti. Čeprav gre za preprosto kmečko logiko je ta sprejemljiva tudi za današnji čas.

P. PERC

NOVA RAZSTAVA V KRŠKEM

KRŠKO — V tukajšnji galeriji bodo jutri ob 18. uri odprli razstavo oljnih slik akademskega slikarja Marijana Pliberška. Na otvoritvi razstave, ki bo odprta do 28. oktobra, bodo nastopili učenci krške glasbene šole.

Banke bodo dale petino

Na 5. zboru Temeljne dolenske banke s sanaciji IMV

NOVO MESTO — Kmalu bo tri leta, odkar je novomeška Industrija motornih vozil prvič izkazala izgubo, v prvi polovici leta 1981 pa je bil Ljubljanski banki Temeljni dolenski banki predložen prvi sanacijski program. Po dveh letih iskanja najboljših rešitev in resnično široke obravnave na vseh ravneh

— po občinah in v republiki — je bil končno sprejet sanacijski program, ki ga je pretekli petek potrdil tudi peti zbor Temeljne dolenske banke v Novem mestu.

Kot smo že poročali, bo finančne zadeve okoli sanacije IMV vodil konzorcij bank, ki so bile že doslej tako ali drugače vključene oziroma so sodelovale z njim. Zato na seji ni bilo slišati presenetljivih novih dejstev. Gre za tri programe — proizvodnjo avtomobilov, prikolic in delov, ki pa jih ne bo mogoče uresničiti brez širše družbene pomoči. Ta pomoč je nujno potrebna, saj do razprave o stečaju niti ni prišlo. IMV namreč ustvarja kar četrtno vsega prihodka v regiji, v njem pa je zaposlenih skoraj 18 odst. vseh delavcev.

IMV izpolnila obveznosti do Renaulta

Izvoz pol večji kot v lanskem letu

NOVO MESTO — V prvih šestih mesecih letošnjega leta so iz IMV odpremili v Francijo 12.425 osebnih vozil, s čimer so bile polletne obveznosti do francoskega partnerja povsem izpolnjene, z izvozom 10.045 prikolic in delov prikolic pa je bil dosežen količinski plan izvoza. V prvem polletju je IMV izvozila za 51,4 milijona dolarjev, to pa je za nad polovico več kot v tem času lani.

Prodaja na domačem trgu kaže slabše rezultate, deloma zato, ker so dajali prednost izpolnitvam pogodb o izvozu, delno pa zaradi zakasnele potrditve novih cen. Vseeno pa je bilo na domačem trgu prodanih 9.606 osebnih vozil in 2.726 prikolic.

V. PODGORŠEK

Kmetijstvo ima kaj pokazati

V krški občini načrtujejo, da bodo še podvojili kmetijske tržne presežke

KRŠKO — Ob nedavnem obisku predsednika republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Milana Kneževiča ter predsednika Zadružne zveze Slovenije Leona Freljha se je bilo mogoče prepričati, da v krški občini vse uspešneje izrabljajo naravne možnosti ter da se načrtno posvečajo razvoju kmetijstva.

JABOLKA V IZVOZ

ČRNOMELJ — Črnomaljska kmetijska zadruga je pretekli teden začela izvažati industrijska jabolka. Doslej jih je v ZRN poslala 60 ton, predvidevajo pa, da jih bodo izvozili vsaj še toliko. Odkupna cena sadja je 4,50 dinarjev, po prav toliko pa jih je odkupoval tudi Belsad.

JUBILEJNO ZBOROVANJE SLOVENSkih PRAVNIKOV

METLIKA — Ob 40-letnici prvega zbora slovenskih pravnikov bo jutri ob 12. uri v metliškem kulturnem domu proslava, ki jo pripravljata Zveza društev pravnikov Slovenije in Društvo pravnikov Novo mesto. Slavnostni govor bo imel Zoran Polič, član predsedstva SRS, ki je govoril tudi na prvem zboru v osvobodjeni Beli krajini. Sledil bo kulturni program, v katerem bodo nastopili metliški oktet Vitis, tamburaški zbor, metliški pihalni orkester in učenci metliške osnovne šole. Po ogledu metliške vinske kleti bodo imeli udeleženci proslave v Dolenjskih Toplicah tovariško srečanje.

V občini je sicer dve tretjini hribovitega sveta, vendar so tudi tu možnosti za razvoj kmetijstva. Kot je zatrdil direktor Agrokombinatove temeljne organizacije kooperantov Ivan Kozole, bodo že letos dali na slovenski trg pomembne količine tržnih presežkov, do konca tega srednjeročnega obdobja pa jih bodo še podvojili. Sedanje proizvodne okolišče bodo razdelili v pet tehnoloških sektorjev, v njih pa bodo zaposlili specializirane pospeševalce. Ta čas imajo v hlevih 12 tisoč glav

goveje živine, zgradili ali posodobili so 120 hlevov, obnovili 800 ha vinogradov ter zaščitili 953 kmetij. Letos bodo odkupili 5 milijonov litrov mleka, 6 tisoč prašičev pitancev in 1000 glav goved, prevzeli 350 vagonov grozdja in odkupili 600 ton pšenice. Posebno uspešni so pri urejanju kmetijskih zemljišč, saj so v zadnjih štirih letih meliorirali že 490 ha kmetijske zemlje, s tem delom pa bodo nadaljevali tudi v prihodnje.

V. PODGORŠEK

SOLARJI POMAGAJO — Trgatev se bliža koncu. Letošnje vreme je v mnogočem prispevalo, da so do lenjskih gričih dozorele tudi pozne sorte, čeprav mnogi vinogradniki s sladkorno stopnjo žametne črmine niso zadovoljni. Na zadružnih posevstvih za marsikatero opravilo potrebujejo veliko pridnih rok, zato je marsikje v navadi, da pokličejo na pomoč solarje. Tako so šentjernejski osnovnošolci pretekli teden obirali jabolka na Brezovici, mladinci osmih razredov stopiške osnovne šole (na sliki) pa so bili v soboto na trgatvi v hmeljniškem vinogradu v Grčevju. Bili so pridni in natrgali skoraj dva kamiona črmine. Denar jim bo prišel prav ob koncu leta, ko se bodo odpravili na zaključni izlet. (Foto: Janez Pavlin)

10 LET ELME NA ČATEZU

ČATEZ — V začetku oktobra je preteklo 10 let, odkar je začela na Čatezu delati Elmina tovarna. V zadnjih desetih letih je kraj prav zaradi tega dosegel precejšnje uspehe. Na nedavni proslavi ob 10-letnici čateške Elme so podelili priznanja jubilarantom in posebna priznanja najbolj zaslužnim delavcem. V okviru praznika tovarne so v prostorih tovarne odprli tudi razstavo slik Borisa Kobeta, cikl Po poteh Gubčeve brigade.

J. SIMČIČ

V drugi polovici tedna bo deloma jasno in čez dan razmeroma toplo. Po kotlinah bo zjutraj megla.

Samo se ne bo nič spremenilo

Obvezujoči sklepi 8. seje CK ZKS - Stabilizacija mora temeljiti na samoupravljanju, ekonomskih zakonitostih, procesih v svetu in znanju - Prvi sadovi

LJUBLJANA - Kljub zaostrovanju gospodarskih in političnih razmer doma in po svetu se v delovnih ljudeh krepi zavest, da je izhod iz težav edinole v opiranju na lastne sile. S slednjim smo že dosegli precej, denimo, kakovostno rast industrijske in kmetijske proizvodnje, povečanje izvoza na konvertibilne trge, večjo usklajenost celotne porabe s stvarnimi dohodkovnimi možnostmi in ustreznejše razporejanje dohodka.

Zal po drugi strani še zmeraj velja kadrovska politika, kateri ne bo tuje dosledno uveljavljanje družbenih kriterijev, posledica pa to, da pri morebitnih napakah krivic ne bodo neimenovani, da se ne bomo več lovili, kdaj, kje, zlasti pa na koga pokazati in ga poklicati na odgovornost.

Nihče se ne sme slepiti, da bodo po tako opredeljenih nalogah kar sami po sebi prišli boljši časi. Sploh pa ne, če ne bomo ob trdem delu težili k preseganju vsega preživelega v družbenoekonomskih odnosih, ne nazadnje, če ne bomo spremenili odnosa do nepravilnosti in razvada. Pri vsem tem imamo velike zadolžitve.

Povsod očitno še niso dojeli resnosti položaja, tudi tega ne, da z govorenjem ne bo mogoče spremeniti stvari na bolje. Potrebna je namreč odločna akcija, temelje zanjo pa so si slovenski komunisti izdelali na nedavni osmi seji centralnega komiteja, ko so ostro, (samo)kritično, brez prikrivanja slabosti opozorili na vrsto nepravilnosti, nedorečenosti pri doseganju iskanju poti iz zagat, poudarili, da ni razlogov za malodušje med komunisti, nato pa nakazali vrsto nalog, ki jih morajo komunisti ob podpori drugih naprednih sil opraviti v vseh delovnih okoljih.

Prvi napotek osme seje je: enotna, dosledna in odgovorna udeležba vseh delovnih ljudi pri udeležanju ciljev dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije. Do ciljev pa bo mogoče priti le, ako se ne bomo ogibali prizadevanjem za izboljšanje samoupravne organiziranosti in krepitve svobodne menjave dela, ako si ne bomo privoščili neizrabljenih proizvodnih in tehnoloških zmogljivosti, ako ne bomo razmetavali materiala, energije in ne zancmarjali izboljšav pri organizaciji dela, ako bomo učinkovito uvajali znanja, spodbujali novatorstvo in tako omogočili odpiranje novih delovnih mest. Itd. Na vse to pa mora biti

OZALJ DLJE KOT LOS ANGELES
METLIKA - Iz Metlike prej prideš v 15 km oddaljeni Ozaljški peš kot dobiš zvezo po telefonu. Ne samo, da dobiš iz Metlike prej zvezo s katerikoli večjim evropskim pa tudi ameriškim mestom, tudi slišati je sobesednika na oni strani sveta veliko bolje kot sosedu iz pobratene občine prek Kolpe. Telefonske linije gredo menda iz Metlike preko Novoga mesta, Zagreba in Karlovca do Ozlja. Okoli riti v žep, in to okoli res debele riti.

ZA DRAGE INSTRUMENTE
NOVO MESTO - V sklad za drage medicinske instrumente so v zadnjem času prispevali: OŠ XII. SNOUB Briljin 1.500 din namesto venca pokojnemu očetu sodelavke Albine Zbašnik; Vladimir Skrinjar iz Kristanove 34, Novo mesto, 1.000 din namesto rož na grob Jožeta Jakša iz Črešnjevca 5; družina Bambič iz Sentjerneja 127 in družina Zmavčič iz Sentjerneja 126 vsaka po 1.000 din namesto cvetja na grob pokojne Pavle Rečelj; OORR 2.000 din namesto cvetja na grob aktivista Ladislava Kirnu. Občinski odbor RK Novo mesto se vsem darovalcem iskreno zahvaljuje.

Za jubilej nova žaga
V Podpreski jo je zgradil LIK Kočevje, ki praznuje 35-letnico - Velik napredek pa tudi težav ni malo

PODPRESKA - Novo žago v Podpreski je odprl LIK Kočevje minulo soboto. To je bila hkrati osrednja svečanost ob 35-letnici delovne organizacije LIK in hkrati zaključna svečanost v okviru praznovanja letošnjega občinskega praznika in 40-letnice Zbora odposlancev slovenskega naroda.

Nova žaga v Podpreski, ki so jo začeli graditi lani, bo veljala blizu 44 milijonov din. V. d. direktorja LIK Alojz Ješelnik je poudaril, da brez sovlagateljev „Jelovice“ iz Skofje loke (15 milijonov din) in GG Kočevje tozdr Draga (6,5 milijonov din) LIK sam te investicije ne bi zmozel. V svojem govoru na proslavi se je zahvalil za pomoč tudi krajanom Podpreske, hkrati pa poudaril, da je prav LIK tista kočevska

ve tudi sredstva javnega obveščanja. Se očitneja mora postati naša samostojnost pri presojanju družbenih pojavov, da bi se lahko celovito spopadali z nedoslednostmi in neodgovornim obnašanjem, z nesocialističnimi in nesamoupravnimi težnjami.

POBRATENJE LOVCEV NA MIRNI

MIRNA - V tem kraju bo v soboto, 15. oktobra, na Mirni pri Lovski koči v Zapužah, srečanje mirenskih lovcov in članov Lovske družine Javornik iz Postojne. Ob tej priložnosti bodo lovci, ki že dalj časa tesno sodelujejo, podpisali listino o pobratenuju, pomerili pa se bodo tudi v streljanju na glinaste golobe. Seveda po teh uradnih postopkih še tovariško srečanje.

Pomeni delavski molk „ne“?

Največje delovne organizacije se še niso izjasnile o aneksu št. 2 k planu novomeške zdravstvene skupnosti

NOVO MESTO - Samoupravni sporazum o uresničevanju zdravstvenega varstva, ki je vsaj z nekaterimi določbami (npr. o nižjem nadomestilu osebnega dohodka za prvih 15 dni odsotnosti z dela in za nego družinskega člana) precej posegel v dosedanja obseg pravic uporabnikov, že velja z izjemno dveh členov za vse občinske zdravstvene skupnosti v Sloveniji od 1. julija letos.

Omenjena dva člena predvidevata na osnovi sklenitve aneksa k sporazumu o temeljih plana posamezne občinske skupnosti prenos financiranja zdravstvenih storitev v zvezi s preprečevanjem in zdravljenjem poškodb pri delu in poklicnih boleznih ter izplačevanja nadomestil osebnega dohodka za bolniško iz teh vzrokov na delovne organizacije. Tak aneks k samoupravnemu sporazumu o temeljih plana novomeške zdravstvene skupnosti za čas 1981-85 naj bi v novomeški občini podpisali po prvotnem načrtu že do konca junija letos.

V tem roku je omenjeni aneks sprejelo vsega 4.968 zaposlenih v združenem delu in 559 obrtnikov, kar predstavlja skupaj 21,8 odstotka vseh zaposlenih v občini. Da pa bi lahko začel veljati, bi ga moralo sprejeti najmanj dve tretjini delavcev. Da bi to dosegli, je bil podaljšan rok sprejetja do 15. septembra, v akcijo pa se je vključil tudi občinski sindikalni svet preko predsednikov osnovnih sindikalnih organizacij. Toda aneks ni bil sprejet niti v podaljšanem roku. Do srede septembra ga je sprejelo 40,6 odst. vseh tozdr v občini, ki zaposluje dve desetini odstotka več delavcev, ter 14 krajevnih skupnosti z 41 odst. vseh prebivalcev novomeške občine.

Sprejem aneksa je izrecno odklonilo 15 tozdr, ki zaposluje okrog 2.000 delavcev, ne za ne proti pa se niso izjasnili delavci nekaj največjih organizacij (Krke, Novoteksa, Pionirja, IMV), kar v glavnem utemeljujejo z nižjimi nadomestili osebnih dohodkov in s predvidenim večjim bremenom združenega dela za preventivo. Seveda pa morajo svoje (ne)strinjanje z aneksom jasno povedati. Svoj „za“ ali „proti“ morajo izreči do konca oktobra. Za primer, da aneks ne bi bil sprejet, za kar je glede na sedanje razpoložanje v združenem delu precej verjetnosti, pa mora strokovna služba zdravstvene skupnosti pripraviti predlog, kako ravnati. V porog delegatskemu odločanju je namreč treba povedati, da prenos obveznosti na združeno delo zahteva že zakon o zdravstvenem varstvu, oba člena republiškega sporazuma, ki govorita o tem, pa naj bi začela veljati najkasneje s 1. januarjem 1984.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

OBRTNIKI DOBILI SVOJ DOM

BREŽICE - 380 članska družina združenja obrtnikov si je v starem poslopju poleg brežiškega gradu uredila klubski prostor, sejno sobo in pisarno združenja. Pod isto streho bodo posej imeli tudi razstavno prodajni prostor. Dozdaj so v preureditve stavbe vložili okoli 3,5 milijona din. Obrtniški dom bodo odprli 29. oktobra in s tem dogodkom počastili praznik brežiške občine.

POGOVOR S 1.500 ŠTIPENDISTI

POSAVJE - Konec tedna so vse tri posavske skupnosti za zaposlovanje v Brežicah, Krškem in Sevnici pripravile pogovore s študenti. Prišlo je okrog 1.500 dijakov, študentov in učencev, dobra je bila tudi udeležba predstavnikov izvršnih svetov in družbenopolitičnih organizacij.

NAŠA ANKETA

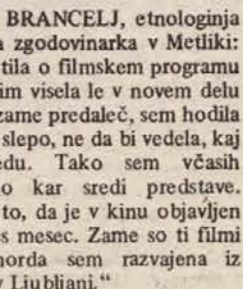
Preveč seksa, nasilja...

Če je res, da je film vrst duhovne hrane, potem je treba reči, da je v hrani, ki jo ponujajo naši kinematografi, vse preveč golote, nasilja in drugih slabo ali sploh neprebavljivih primesi. Tako vsaj trdijo tisti, ki obiskujejo predstave in se njihov okus vedno ne sklada s sporedom. To neskladje je tu bolj in tam manj očitno, kar pokaže tudi današnja anketa.

DUŠANKA WEISS, tajnica temeljnega sodišča v Novem mestu: „Pri nas sta dobra le filmsko gledališče in teden domačega filma, medtem ko je v rednem programu težko zaslediti film, vreden ogleda. Razumem, da morajo gledati tudi na komercialno stran, vendar mislim, da bi lahko vsaj na štirinajst dni vrtili film, od katerega bi gledalci kaj imeli. Za kavbojke in vso poplavo golote, kar prevladuje v našem kinu, tega pač ne moremo reči.“

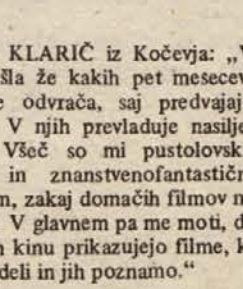
ANDREJA BRANCELJ, etnologinja in umetnostna zgodovinarica v Metliki: „Ker so obvestila o filmskem programu do pred kratkim vsela le v novem delu mesta, kar je zame predaleč, sem hodila v kino kar na slepo, ne da bi vedela, kaj je na sporedu. Tako sem včasih zapustila kino kar sredi predstave. Dobro je vsaj to, da je v kinu objavljen program za ves mesec. Zame so ti filmi povprečni, morda sem razvajena iz časov študija v Ljubljani.“

ALENKA HOZNAR, referentka za kadre v čimoljskem Integralu: „V Črnomlju vrtijo filme štiri dni na teden, kino pa je obiskan glede na to, kaj je na sporedu. Film so zadnja leta povprečno boljši, zares dobre predstave pa pri nas skoroda ni moč videti. Najbrž narekuje kinu tak program komercialni vidik. Sama pogrešam otroške matinee ob sobotah in nedeljah dopoldne, kar so npr. uvedli med zimskimi počitnicami. Odziv je bil zelo dober.“

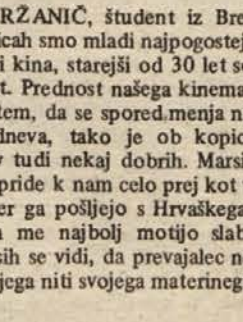
RENATA KLARIČ iz Kočevja: „V kino nisem šla že kakih pet mesecev. Program me odvrča, saj predvajajo slabe filme. V njih prevladuje nasilje, pretepanje. Všeč so mi pustolovski, ljubezenski in znanstvenofantastični filmi. Ne vem, zakaj domačih filmov ne gledam rada. V glavnem pa me moti, da v kočevskem kinu prikazujejo filme, ki smo jih že videli in jih poznamo.“

ROMAN PETELIN iz Ribnice: „Ribniški kino, ki je v Domu JLA, ima lepe prostore, program pa ni najboljši. Zdi se, da vrtijo predvsem filme, ki jih dobe poceni. To so kavbojke in filmi o seksu. Rad gledam dobre filme, tudi domače. Želim si videti več nagrajenih filmov. Pred kratkim sem si ogledal „Lovca na jelene“ in mi je bil zelo všeč. Moti me, da ne moreš v dvorano, če zamudiš pet ali deset minut.“

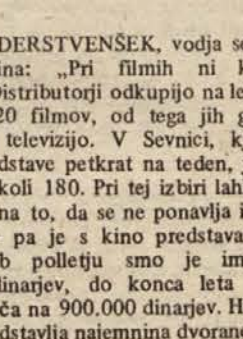
MITJA DRŽANIČ, študent iz Brežic: „V Brežicah smo mladi najpogostejši obiskovalci kina, starejši od 30 let so prava redkost. Prednost našega kinematografa je v tem, da se spored menja na vsaka dva dneva, tako je ob kopici slabih filmov tudi nekaj dobrih. Marsikakšen film pride k nam celo prej kot v Ljubljano, ker ga pošljejo s Hrvaškega. Kot gledalca me najbolj motijo slabi prevodi, včasih se vidi, da prevajalec ne pozna niti tujega niti svojega materinega jezika.“

BOGDAN ZUPANČIČ, lesni tehnik iz Trima v Trebnjem: „Spored v trebnjskem kinu je kar dober in za vsak okus. Pri nas najbolj vlečejo akcijski filmi - vestimi, kriminalke, vojni filmi. Če vrtijo melodramo, je obisk slabši. Sam štejem med tiste, ki imajo radi akcijske filme. Seveda je že kar precej časa kar sem bil zadnjič v kinu, saj v Trebnjem poleti ni filmskih predstav. Običajno hodim sicer v kino vsako soboto.“

ALOJZ DERSTVENŠEK, vodja sevnškega kina: „Pri filmih ni kaj prebirati. Distributorji odkupijo na leto kakšnih 220 filmov, od tega jih gre precej na televizijo. V Sevnici, kjer imamo predstave petkrat na teden, jih zavrtimo okoli 180. Pri tej izbiri lahko pazimo le na to, da se ne ponavlja isti žanr. Sicer pa je s kino predstavami izguba. Ob polletju smo je imeli 300.000 dinarjev, do konca leta se lahko poveča na 900.000 dinarjev. Hud izdatek predstavlja najemna dvorana.“

ADOLF MOŠKON, direktor Delavskega doma Edvard Kardelj v Krškem: „Za filmski program skrbi pri nas programski svet, ki skuša uskladiti vrstni pa določiti, koliko naj bo na sporedu resnejših in umetniško zahtevnejših ter koliko komercialnih filmov. Prekateri film je prehitro odšel iz občine, zato sem za ustanovitev združenja, v katerem bi bilo vseh pet kinematografov v krški občini.“

Ljubljansko pismo

Miloščina naj zamenja pošteno plačilo?

Proti draginjskemu dodatku, ki ni prava pot

Pri iskanju novih oblik zaščite standarda najbolj ogroženih skupin prebivalstva je (zvezni) sindikat predlagal, naj bi za natančno določeno krog ljudi zagotovili kompenzacijo življenjskih stroškov v mesečnem znesku za določeno število proizvodov in storitev. Sem naj bi sodili kruh in moka, mleko in mlečni proizvodi, jedilno olje in mast, meso in mesni izdelki, sladkor, stanarina, ogrevanje, elektrika in voda, stroški prevoza v lokalnem prometu. „Količine bi bile npr. 12 kg kruha, 5 l mleka, 3 kg mesa, 25 kWh električnega toka, 3 m3 vode, 1,35 m3 kurjave. Pravico do take pomoči naj bi imeli upokojenci z nizkimi pokojninami, invalidski upokojenci, vojaški vojni invalidi, pa tudi taki, ki prejemajo socialno pomoč, otroške doklade ipd. Druga skupina prejemnikov takšne pomoči naj bi bili delavci z nizkimi OD, delavci v kolektivih „izgubarjev“ in delavci, ki prejemajo zajamčene OD.

V skladu s posebno specifikacijo naj bi posamezne skupine naštetih prejemale različno višino kompenzacije. Določali naj bi tudi mesečni normativi na enega. Avtorji tega predloga so izračunali, da bi to po sedanjih cenah na osebo znašalo 1085 dinarjev, do konca leta pa naj bi se ta vsota povečevala po odstotkih, odvisno od podražitev. Podlaga za delitev vseh teh in drugih oblik socialnih pomoči pa naj bi bila socialna kartica, ki naj nudi vpogled v socialne razmere, v katerih živi kandidat za socialno iziroma solidarnostno pomoč družbe (to je sodelavec).

Izjave delavcev o socialni kartici, ki so jih bile minule dni polni časopisi („ni nam treba v obliki pomoči vračati tistega, kar je bilo od nas odtujeno“, „to je spodbujanje zakona o združenem delu“), naj bi povedale, da delavci ne soglašajo s tako obliko uresničevanja socialne politike v svojih delovnih kolektivih, marveč zahtevajo samo pošteno nagradjevanje svojega dela. Zagovorniki socialne kartice pa pravijo, naj bi ta lista le prispevala k temu, da bi dobili vpogled v to, kako in od česa delavec dejansko živi. - Samo tisti, ki tega ne vedo ali nočejo vedeti, pravijo - lahko enačijo socialno politiko s socialno pomočjo. Socialna kartica ni nobena današnja sindikalna izmišljotina. Zahteva po uvedbi kartice je v temeljnih dokumentih 7. kongresa ZSJ leta 1974, svoje mesto pa je dobila tudi v resoluciji, ki jo je lani sprejel 9. kongres ZSJ. Ali so torej socialno kartico delegatom na kongresu vsilili forumi?

Kakorkoli že: na področju socialne politike poznamo vrsto oblik socialne pomoči, kot so varstveni dodatki za upokojence, otroški dodatki za družine z nizkimi dohodki in drugi podobni prejemki, namenjeni blažitvi težkega materialnega položaja socialno ogroženih ljudi. Zaradi tega ni mogoče podpreti pobud zveznih sindikatov, naj bi približno 3 milijonom Jugoslovancev, ob 6 milijonih zaposlenih v državi, vsak mesec delila draginjski dodatek. S tem namreč ne bi le zanikali, da družbenoekonomski in hkrati socialni položaj posameznika izvira iz dela, temveč tudi, da boj za večjo produktivnost in večji dohodek nista glavna vzvoda pri zagotavljanju socialne varnosti delovnih ljudi.

VINKO BLATNIK

kmetijstvo

JONATAN NI ODPISAN

BLANCA – Sevnški kmetijci se bližajo koncu velikega sezonskega dela, obiranja jabolk, v katerem je sodelovalo hkrati do 370 obiralec. Očitno letos na trgu primanjkuje dobrega sadja. Na kmetijce hudo pritiskajo sindikalne organizacije in tudi tovarne za predelavo sadja. Jabolka skušajo Sevnščani zagotoviti predvsem kupcem, ki so jabolka kupovali tudi v obdobjih, ko je bilo sadja zadosti in ga je bilo težko prodati. Tako bo večina sadja prodana Sloveniji sadju, hladilnici v Bohovi, Presadu v Gabrovki in Ajdovskemu tržnisku. Zanimivo je, da mnogo kupcev povprašuje predvsem po sorti jonatan. Le-to so komercialisti pred časom že povsem odpisali in sadjarjem celo svetovali, naj ta drevesa izkrcijo.

A. Ž.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Ponedeljkov tržni dan je na mestni tržnici pokazal, da gobarska sezona še traja. Jurčki so veljali 400 din kilogram, precej pa je bilo tudi kostanja po 50 do 60 din liter. Začela se je prodaja jabolk za ozimnico, ki jih nudijo po 35 din prvo kvaliteto. Tržnica pa je bila založena še z jajci po 12 din, solate po 60 din kilogram ter jušno zelenjavo in sadjem. Obrtniški del tržnice je imel sicer precej obiskovalcev, kupcev pa ne toliko, kajti cene pleteninam so od lanske jeseni skoro še nekatere večje.

Sejmišča

NOVO MESTO: Ponedeljkov sejem je bil spet slabo obiskan. Naprodaj je bilo 195, prodanih pa 115 pujskov, kar je precej manj kot običajno. Od 7 do 10 tednov stari so stali 5.000 do 6.000 din, 10 do 12 tednov stari pa 6.000 do 7.500 din.

BREŽICE: Tudi brežiški sobotni sejem ni imel običajne podobe. Prodajalci so ponujali 294 do 3 mesece starih pujskov, prodali pa so jih le 198 po okrog 300 din kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Leska kot šolski primer

Res, težko bi našli zgornje primeri zapravljenih možnosti. Nekaj poskusnih nasadov smo v Sloveniji resda zasadili že leta 1956 in še malo kasneje, potem pa vrgli puško v koruzo. Kdo bi se trudil s pridelovanjem lesnikov, ko je moč z denarjem v tujini dobiti vse. Zadnje desetletje nismo naredili dobesedno ničesar, zato pa smo desetkratno povečali uvoz in denimo, v letu 1980 dali za uvoz lesnikov nad 14 milijonov dolarjev.

Konditorska industrija je nenasitna. Kljub stalnemu večanju nasadov lesnikov ni nikoli dovolj. Svetovna proizvodnja že presega pol milijona ton, od tega pridelava nad polovico vseh plodov v Turčiji in petino v Italiji. Jugoslavija ima dosti naravnih možnosti, toda zaradi tako komoditetne in kratkovidne gospodarske politike na tem področju ne pomeni ničesar. Ne pridelava niti tisoč ton lesnikov.

Lesnik je manj zahtevna in hvaležna sadna vrsta. Opuščene vinogradiške lege so kot nalašč zanj. Dolenjska ima še posebno velike možnosti, le kdo bo odločenje zagrizel vanje? Bizelsko, Kozjansko, levi breg Krke nudijo idealna rastišča, na to smo opozarjali že pred leti, a se ni nič premaknilo. Jedrca smo raje kupovali v industrijski Italiji. Zdaj se pozanimajte, po čem so v trgovini, če jih sploh premore!

Sicer pa: jadikovanje ne bo popravilo ničesar. Koristneje je lotiti se dela, obnove nasadov. Sadjarski strokovnjaki so pripravili sortno listo in tehnologijo pridelave, slediti morajo še drugi, predvsem pa seveda tisti, ki bi se napravili nasadov res lotili.

V nekaterih drevesnicah se dajo dobiti sadike. Jugoslovanski sadni izbor priporoča istrsko debeloplodno lesko, nadalje sorte tonda gentile romana, tonda di giffoni ter piemontski lesnik kot glavne sorte, kot spremljajoče pa halsko in rimsko lesko, negret, mortarello in sorto ludolfov celski. Preden bi se lotili večjih nasadov, bi morali izvesti še nekatere poskuse in opazovanja.

lnž. M. L.

Res, težko bi našli zgornje primeri zapravljenih možnosti. Nekaj poskusnih nasadov smo v Sloveniji resda zasadili že leta 1956 in še malo kasneje, potem pa vrgli puško v koruzo. Kdo bi se trudil s pridelovanjem lesnikov, ko je moč z denarjem v tujini dobiti vse. Zadnje desetletje nismo naredili dobesedno ničesar, zato pa smo desetkratno povečali uvoz in denimo, v letu 1980 dali za uvoz lesnikov nad 14 milijonov dolarjev.

Največja škoda v kmetijstvu

Poletni neurji sta v metliški občini povzročila za več kot 97 milijonov din škode – Solidarnostni dan za odpravo posledic – Republiška solidarnost?

METLIKA – O škodi, ki sta jo v metliški občini povzročili neurji s točo in zelo močnim vetrom 20. julija in 2. avgusta, so pripravili natančno in v podrobnosti razčlenjeno poročilo, iz katerega je razvidno tudi, da je ta škoda tako velika, da občina Metlika izpolnjuje pogoje za pridobitev republiških solidarnostnih sredstev za odpravo posledic obeh neurij.

Ocenjujejo, da znaša skupna škoda kar 97.372.800 dinarjev. Največ škode je utrpelo kmetijstvo (dobrih 84,8 milijona dinarjev); najbolj je bilo prizadeto vinogradništvo, saj znaša škoda v vinogradih več kot 40,7 milijona dinarjev, v sadjarstvu sta neurji povzročila za dobrih 12,5 milijona dinarjev škode, na poljskih pa za nekaj več kot 16,5 milijona dinarjev, na vrtninah za 13,6 milijona dinarjev in na krmnih rastlinah je za dobrih 1,3 milijona dinarjev škoda.

Razen škode v kmetijstvu je precejšnja škoda nastala na stanovanjskih in drugih objektih in v delovnih organizacijah. Ocenjujejo, da je neurje z močnim vetrom občanom povzročilo za 3,3 milijona dinarjev škode (razbite strehe, uničene strehe, razbite šipe, poškodovani avtomobili itd.), za več kot 4 milijone dinarjev je škoda na družbenih stanovanjskih in drugih objektih, delovne organizacije pa so utrpeli za 7 milijonov dinarjev škode na objektih,

reprodukcijem materialu in gotovih izdelkih.

Glede na to, da je družbeni proizvod celotnega gospodarstva v metliški občini lani znašal 1,7 milijarde dinarjev, predstavlja škoda v kmetijstvu skoraj 5 odst. izpada iz družbenega proizvoda v letošnjem letu. Družbeni proizvod iz kmetijstva pa je za lani znašal 186 milijonov dinarjev, tako da je nastala škoda v kmetijstvu – dobrih 84,8 milijona dinarjev – povzročila kar 46 odst. izpada dohodka iz družbenega proizvoda v kmetijstvu v letošnjem letu.

Na zadnji seji so vsi trije zbori občinske skupščine soglasno sprejeli sklep, da vsi zaposleni v metliški občini namenijo en solidarnostni dan za odpravo posledic neurij.

A. B.

SRNE PREK CESTE, VOZNIK POD CESTO

Pred dnevi se je Alojz Lunder iz Kračalov na Gori peljal na delo v sodarški Dopit, kjer je zaposlen kot voznik. Kot običajno je ob 5. uri zjutraj sedel na motorno kolo, dober kilometer od hiše pa so predenj na cesto nenadoma skočile tri srne. Voznik se ni mogel ogniti, zadel je eno žival, izgubil ravnotežje in padel, on pod cesto na desno stran, motor pa na levo. Voznik si je lažje poškodoval levo roko, pravi pa, da bi se mu lahko zgodilo še kaj hujšega, ako ne bi imel na glavi čelade. Vse to opisujem zato, ker se ljudje počutijo čedalje bolj ogrožene zaradi divjadi. Ta se je razmnožila že v tolikšnem številu, da ne počne velike škode le na nivalah, temveč ogroža tudi prometno varnost.

Sodražan

Dolgotrajne posledice toče

Sevniška občina ob desetino družbenega proizvoda

SEVNICA – Troje hudih neurij s točo je v sedmih krajevnih skupnostih v mesecu avgustu naredilo za nad 228,5 milijonov dinarjev škode. Računajo, da predstavlja ta škoda 9,12 odst. družbenega proizvoda občine. Republiška komisija ima že vse gradivo o tej škodi, ravno tako je v Posavju v teku posebna solidarnostna akcija po zgledu lanske za Bizelsko.

lnž. Albin Ječelnik, direktor Kmetijskega kombinata, je delegatom vseh treh zborov občinske skupščine na zasedanju 4. oktobra pojasnil, da bo čutili posledice ujm dlje časa. V kombinatu se trudijo, da bi kmetom pomagali pri izpadu krmne. „Letošnje vremenske razmere že tako niso bile ugodne, toča je

klestila v tistem obdobju vegetacije, ko ni bilo mogoče več sejati drugih kultur. Poškodovano koruzo za zrnje so morali marsikje predčasno silirati. Pri tem smo se znašli pred novo težavo, kmetje namreč nimajo dovolj silosov,“ je pripomnil.

Laška pivovarna dobavlja kmetom sevniške občine običajno okrog 2.000 t pivskih tropin na leto. Zaradi težav s krmno so takoj odobrili dodatnih 500 ton. Kombinatu je priskrbel tudi 100 ton koruze, ki pa je predraga in bi jo bilo treba regresirati.

A. ŽELEZNIK

Vroč val okoli kmetijstva

Kočevske: ob presplošnih sklepih ni odgovornosti

KOČEVJE – Pred kratkim je imelo predsedstvo občinskega komiteja ZK Kočevje na dnevnem redu točko „Obravnava problematike člankov o kmetijstvu ter vprašanj uresničevanja kmetijske politike v občini.“

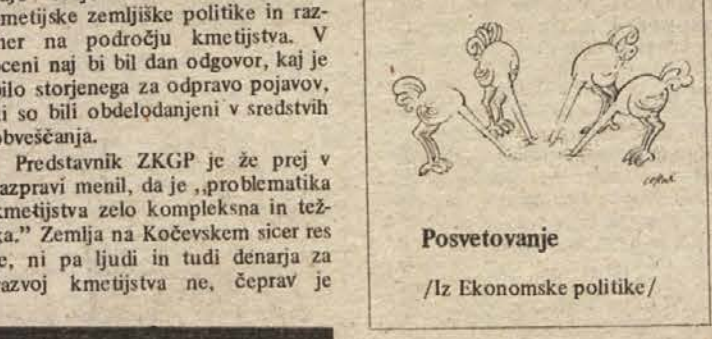
Novinarji so pričakovali, da bo spet padalo po njih kot običajnih dežurnih krivih, vendar se je tokrat burja usmerila drugam. Po živahni razpravi je predsedstvo sklenilo, da bo zahtevalo od komunistov v TOK ZKGP Kočevje in Kmetijski zemljiški skupnosti občine Kočevje, da dajo svojo oceno uresničevanja kmetijske zemljiške politike in razmer na področju kmetijstva. V oceni naj bi bil dan odgovor, kaj je bilo storjenega za odpravo pojavov, ki so bili obdelodanjeni v sredstvih obveščanja.

Predstavniki ZKGP je že prej v razpravi menil, da je „problematika kmetijstva zelo kompleksna in težka.“ Zemlja na Kočevskem sicer res je, ni pa ljudi in tudi denarja za razvoj kmetijstva ne, čeprav je

kmetijstvo po vseh sprejetih dokumentih prednostna panoga. Na Kočevskem od vojne sem ni več 40 vasi... Komasacije zemljišči si ne upa nihče izpeljati, ker se ne ve, kakšna bo reakcija lastnikov, ki so v Zagrebu, Ljubljani in drugod.

Že v razpravi je član predsedstva Andrej Klun izrazil mnenje, da so bili sklepi problematske konference komunistov o kmetijstvu tako splošni – predvsem še do nalog TOK ZKGP – da bo težko koga poklicati na zagovor.

J. PRIMC

Posvetovanje /Iz Ekonomske politike/

MAJHEN ULOV

ČRNOMELJ, METLIKA – V Beli krajini deluje 10 lovskih družin, lovna površina pa znaša 50.838 hektarov. Vendar je število uplenjene divjadi na hektar v primerjavi z ostalimi območji v Sloveniji razmeroma majhno. Tako na področju Zveze lovskih družin Bele krajine uplenijo pri smrdi v povprečju pol živali na 100 hektarov, v Sloveniji pa kar trikrat več. Temu primeren je tudi dohodek od uplenjene divjadi, ki je v preteklem letu znašal le milijon 345 tisoč dinarjev.

VSI SODI POLNI, TRGATEV ZA DVA DNI PREKINJENA

BREŽICE – V nedeljo je Slovin po radiu obvestil vinogradnike, naj do srede, 12. septembra prekinijo s trgatvijo, da bi si med tem zagotovili prostor za mošt. Za pomoč je zaprosil tudi sozd v Ljubljani. Kljub prekinitvi trgatve je bilo v nedeljo obranega že toliko grozdja, da so ga do ponedeljka dopoldne sprejeli še 42 vagonov.

Od začetka trgatve do 10. septembra so v brežiškem predelovalnem obratu sprejeli 3 milijone in 600 tisoč kilogramov grozdja, v lastnih vinogradih pa so ga nabrali še 210 tisoč kilogramov. Slovinu pomagajo trgati tudi šolarji iz Artič, Pišec in Bizelskega.

PRAVICE IN DOLŽNOSTI IZHAJAJI IZ DELA

ČRNOMELJ – Na sestankih, ki jih je črnomaška kmetijska zadruga pripravila s kmeti, so sprejeli osnutek letne pogodbe o proizvodnem sodelovanju na podlagi ključevite vse proizvodnih zmogljivosti kmeta v družbeno organizirano kmetijsko proizvodnjo. Takšno pogodbo bo lahko sklenil vsak član Organizacije združenih kmetov (OZK), ne glede na obseg proizvodnih zmogljivosti svoje kmetije. Pogodbi naj ne bi sklenili le lastniki kmetij, ampak tudi člani kmečkega gospodarstva, ki živijo in delajo na njem in so člani OZK. S tem bi prišlo do veljavne načelo, da pravice in obveznosti združenega kmeta izhajajo iz dela, in ne iz lastništva.

Pospešen razvoj prašičereje

V KZ „Krka“ Novo mesto so se velikopoteznejše lotili zadrugne reje prašičev

Reja prašičev dobiva vse večji pomen. Do leta 1985 nameravajo v novomeški kmetijski zadrugi s pomočjo kooperantov zrediti kar 15.000 prašičev. Posebna pozornost bo namenjena vzreji plemenskih svinj in pujskov ter pitancev, težkih do 110 kg.

Prva pitališča so bila zgrajena na območju KZO Straža. Lani so jih v Škočanju zgradili za 400 pitalnih prašičev, letos pa so pridobili še 13 novih kooperantov v Sentejnerju, Škočanju, Mirni peči in Novem mestu. Z razvojem prašičereje se je oblikovala enotna organizacija, prašičerejska skupnost KZ, ki je skušala vplivati tudi na cene. Ker cene pujskov zelo nihajo, je prašičerejska skupnost dodelala tak program reje, kjer bi bil zadržnik neodvisen od zunanega trga.

Po novem bodo zadržniki redili odstavljene pujske do 6 kg, nato jih bodo v vzrejališčih dopitali do 23 kg, v pitališču pa do 110 kg. Reja plemenskih svinj in pujskov temelji na industrijski krmni. Da bi pocenili prirejo, predvsem pri pitalnih prašičih, svetujejo kmetijski pospeševalci prehrano, ki vsebuje le 30 odst. močnih krmil.

Ta proizvodnja je močno vezana na kmetijsko zadrugo, ki zadržniku preskrbi in zavaruje pujske, močna krmila, uredi prevoz pujskov, veterinarske storitve, celotno organizacijo, kar nadzoruje strokovna pospeševalna služba. Prašičerejska skupnost uredi tudi kreditne odnose.

V. PLUT

Najboljša pridelovalka

Mimica Sintič iz Dolenje Pirošice pri Cerkljah je v brežiški občini pridelala najboljšo pšenico

Kmetico Mimico Sintič iz Dolenje Pirošice imajo v brežiški Agrarii TOK Kooperacija zapisano kot najboljšo pridelovalko pšenice. Lani je dobila nagrado za kakovost, saj je bila edina njena pšenica uvrščena v prvo kategorijo. Pridelava je je nekaj več kot 5000 kg na hektar. Oddala je v 5 ton, letos pa že 8.400 kg. Doslej je zasejala s pšenico 2 ha, to jesen pa je pšenici namenila 4 ha.

Do kmetovanja ima izredno veselje, čeprav se mora ob tem spoprijemati z ogromnimi težavami. Sama pravi, da bi že zdavnaj odnehala, če ne bi bila tako zagnana. V hlevu imajo zdaj 10 krav, pridelajo pa kreme za dvajset. Črede ne morejo pomnožiti, ker v starem hlevu nimajo prostora, za zaproseno lokacijo pa že tri leta ne dobijo dovoljenja.

Na travniku 6. razreda za gozdom zunaj vasi bi si radi postavili hleve za 20 molznice in 400 prašičev. Predlagajo jim, da bi jih gradili v vasi, med hišami, vendar bi si morali izposlovati zamenjavo zemljišča, pa se sedanjim lastnikom ne strinja, in še dovolj bi bil otežen. Sintičeva se temu čudi, ko se je sama prepričala, da so hlevi povsod po svetu odmaknjeni od stanovanjskih zgradb. „Nič koliko vrat sem že odprla, saj so me kot žensko pošiljali vsepovsod, nazadnje pa presežki.“

so mi rekli, da sploh nisem oddala vloge. Zaradi dolgega zavičevanja sem se pritožila na več strani, med drugim tudi na republiški komite za urejanje prostora in varstvo okolja. Ne razumem, kako lahko pri nas razvoj kmetijstva tako zavirajo, ko je to vendar prednostna panoga. Toda volje mi ne more nihče vzeti, in če ne bo šlo drugače, bomo gradili na črno.“ je vztrajala in dodala, da so v teh treh letih brezplodnega čakanja veliko izgubili.

Večino dela na sicer sodobno opremljeni kmetiji opravi Mimica sama, popoldne pa ji priskočijo na pomoč mož in otroci.

J. TEPPEY

Mimica Sintič

S črnimi pikami

Če bodo programi, bodo občinske rezerve lahko pomagale

NOVO MESTO - Programe za boljše poslovanje zahtevajo od gospodarstvenikov delovnih organizacij, ki so po lanskoletnih bilancah začeli pisati rdeče številke, čeravno še niso uvrščene med izgubljive.

Gospodarska zbornica Slovenije in republiški sklad skupnih rezerv sta že pred meseci poslala poziv 38 delovnih organizacijam z območja novomeške občine, pri katerih so po 20 očetnih primerjalnih kazalcih o uspešnosti poslovanja ugotovili črne pike. Večina se jih ni odzvala, ponovno pa jih bo te dni pisмено opomnil izvršni svet občinske skupščine.

Ugotovljeno je bilo, da je med 38 delovnih organizacijami iz novomeške občine vsaj 23 zrelih za resen opomin. Če bodo posamezni kolektivi v težavah pokazali prizadevanje in nakazali rešitve iz nastalega položaja, jih bo lahko finančno podprl občinski sklad skupnih rezerv. Ta možnost, ki bo uveljavljena z novim letom, izhaja iz spoznanja, da je boljše in za družbo znatno cenejše pomagati delovni organizaciji, dokler je finančno še „nad vodo“.

KONCERT

NOVO MESTO - Na povabilo Glasbene mladine Novega mesta je v ponedeljek zvečer v Kozinovi dvorani glasbene šole nastopila mlada pianistka Ljiljana Žerajc iz Zagreba. Izvedla je klavirski recital, ki je obsegal Bachove, Debussyjeve, Ravelove, Kuncčeve in Chopinove skladbe. Žerajcova je po rodu iz Novega mesta, kjer se je šolala tudi na glasbeni šoli.

Prireditev za praznik

Osrednja slovesnost bo 29. oktobra v Žužemberku

NOVO MESTO - Letošnjih sportnih, kulturnih in gospodarskih prireditev je ob stabilizaciji občutno manj kot prejšnja leta, vseeno pa bo 29. oktober - praznik občine Novo mesto - lepo počaščen.

Prireditve v okviru praznovanj za občinski praznik se začnejo že v petek, 14. oktobra, z otvoritvijo razstave 6. svobodne slikarske akademije v Krki, tovarni zdravil, 15. oktobra pa bo ob 16. uri v Domu starejših občanov Šmihelu otvoritev prizidka in delavnic pod posebnimi pogoji.

16. oktobra zjutraj ob 8. uri bo na strelišču v Brsljuni že tradicionalno tekmovalje v streljanju; 21. oktobra bodo na Drski ulični teki, medtem ko bo 22. oktober spet bogatejši s prireditvami. Ta dan ob 10. uri bo na Starem gradu pri Otočcu odkritje spominske plošče talcem; ob 11. uri bo srečanje žena in staršev padlih borcev NOV; ob 12. uri bo v Studijski knjižnici otvoritev razstave ob 40-letnici prvega zasedanja AFŽ v Dobnici.

Raziskovalna skupnost bo 27. oktobra ob 12. uri v prostorih Krke

Bo mlin ogreval rastlinjak?

Veliki cvetličarski načrti Julija Brinca

METLIKA - Julij Brinc, strojni ključavničar iz Otoka, je pred petimi leti začel doma izdelovati posodo in peno za ikebane. Ker je veliko materiala, zlasti peno, uvažal, cene pa so postale zaradi padca vrednosti dinarja zelo visoke, je začel razmišljati o razširitvi obrti. Odločil se je za cvetličarstvo.

„Kljub začetnim težavam - nisem imel namreč izpita iz aranžerstva in vrtnarstva - sem maja v Metliki odprl cvetličarno ikebana in kmalu spoznal, da se s svojo odločitvijo nisem zmotil. Kupci - veliko jih pride tudi iz Črnomlja in sosednje Hrvaške - so zadovoljni z uslugami in podobno.“ Kako tudi ne, saj Brinc poleg lastnih izdelkov ponuja tudi ikebane iz svežega cvetja, čebulice spomladanskega cvetja, lončnice, vence, vse vrste rezanega cvetja, aranžerske storitve in vse, kar je moč dobiti v dobro založeni cvetličarni.

Ker je v cvetličarstvu še začetnik, ima malo lastnega cvetja, zato se je povezal z Agrario, ki v zamenjavo za rože od Julija kupuje posode za

V boju z nadurami na pol poti

Bi lahko število nadur pri računovodsko-finančnih delavcih zmanjšali s prerazporeditvijo delovnega časa? O tej možnosti, ki bi dala prihranke, doslej nič!

NOVO MESTO - V novomeški občini je bilo v letošnjem prvem polletju občutno zmanjšano pogodbeno delo, nadurno delo pa je celo za 5 odst. naraslo. Izvršni svet občinske skupščine zahteva od združenega dela zmanjšanje nadur do konca leta, hkrati predlaga proučitev možnosti za prerazporeditev delavnika v nekaterih dejavnostih.

Navzlic splošni družbeni akciji za zmanjševanje nadurnega in pogodbenega dela so v novomeški občini tovrstna prizadevanja uspela le polovično. Dejstvo je, da je bilo v primerjavi z lanskim prvim polletjem za 23 odst. manj pogodbenih del, kar za 35 odst. pa so pogodbeno dela letos zmanjšali v negospodarstvu.

V nasprotju s tem je bilo v prvih šestih mesecih letos opravljenih

V SEDMIM LETIH 212 AKTOV

NOVO MESTO - Kako čezmerno narašča v občinah in tudi v novomeški domača zakonodaja, povedo nedavno zbrani podatki od leta 1976. Odtlej pa do konca leta 1982 je bilo na novo sprejetih 144 občinskih odlokov, spremenjenih in dopolnjenih je bilo 64, ukiniti pa so samo 4 odloke. Skupno je bilo v sedmih letih pred delegati 212 občinskih odlokov, česar pa ni šteti kot novomeško pogruntavščino in posebnost, saj je sprejemanje občinskih odlokov pretežno posledica sprememb v republiški zakonodaji. Nič čudnega, če ob tem narašča „birokracija“ in če v skupščinskih klopek zmanjka časa za obravnavo zadev, ki predvsem težijo občane.

604.046 nadur, to pa je 5 odst. več kot ta čas lani. V negospodarstvu je bilo opravljenih 15 odst. vseh nadur.

V zdravstvu so na primer nadure zmanjšali za 21. odst., v šolstvu pa nadur ni bilo nič manj. Polovico nadur je bilo letos opravljenih v industriji, kar je razumljivo spričo pomanjkanja materiala. Ker pa je bilo veliko nadur v finačno-tehničnih in administrativnih opravilih, so v razpravi na izvršnem svetu menili, da bi bilo smotno proučiti vzroke.

Znano je da je veliko nadur pri računovodsko-finančnih delavcih v času trimesečnih in polletnih ali

letnih obračunov, zato menijo, da bi v njihovi stroki s prerazporeditvijo delovnega časa nadure lahko uklinili ali pa vsaj bistveno zmanjšali. Če med mesecem ni potrebno delati 8 ur na dan, bi lahko za tako delavce uvedli 6-urni delavnik ob obračunih pa naj bi delali več kot 8 ur na dan, kar je šlo doslej med nadure.

Izvršni svet je to problematiko obravnaval v sklopu polletnega poročila o zaposlovanju in naročili skupnosti za zaposlovanje ter komiteju za družbeni razvoj, naj poročilo dopolnita z nekaterimi podatki, zlasti o nezaposlenih osebah v višjo in visoko šolo, češ da je nerazumljivo, kako morajo ostati brez „službe“, ko pa je znana nizka kvalifikacijska struktura v več delovnih organizacijah. Celovito poročilo bo v obravnavi na novembrski seji občinskih zborov.

R. BACER

V le nekaj letih prebili zid nezaupanja

Bo za Metliko tu i Trebnje dobilo agencijo Beogradske banke?

NOVO MESTO - Dobrih šest let je tega, kar se je v Novem mestu pojavila poslovna enota Beogradske banke, temeljne banke iz Ljubljane, ki je v mnogocem popestrila bančno ponudbo Dolenjske.

„Čeprav smo bili novinci,“ pravi direktor poslovne enote Stane Hribar, „smo si stranke pridobili z dobrim in vestnim delom. Se posebej velja to za malo gospodarstvo, kjer resnično z velikim posluhom spremljamo potrebe obrtnikov in jim po svojih močeh pomagamo, kjerkoli je le mogoče. Sodelovanje smo okrepili z združenji in združenim delom.“

Obseg dela se povečuje, prav zategadelj v novomeški enoti Beograd-

Stane Hribar: „Prva naloga banke je zadovoljiti stranko.“

ske banke še kako občutijo prostorsko stisko. „Res smo na tesnem, poleg tega razpeteni na dveh lokacijah,“ pravi Hribar, „vendar izhoda zaenkrat ni. Zakonski predpisi omejujejo sleherni investicijo, tako da smo prisiljeni iskati začasne rešitve. Sicer pa pomeni za nas veliko olajšavo že to, da smo pred kratkim odprli svojo agencijo v Metliki, vse resneje pa zadnje čase razmišljamo o tem, da se, če bo seveda zanimanje občanov in združenega dela, s svojimi prostori pojavimo tudi v Trebnjem.“

In še nekaj. Konkurenca v klasičnem pomenu med bankami ni, ob bolj ali manj enakih pogojih poslovanja in kreditnih pogojih za občane pa jeziček na tehtnici prevesi navidezno obrobna stvar: kako in kako hitro je stranka postrežena.“

B. B.

Prenovljeni Šmihel

Prebivalci krajevne skupnosti Šmihel pri Novem mestu so v soboto z ulično veselico proslavili novo delovno zmagao, saj so dela pri asfaltiranju Sukljeve ulice, Ulice XII. udarne brigade in dela Šmihelske ulice tako rekoč končana. Pridobili so približno poldruge kilometra asfaltne ceste ali nekaj več kot 4000 kvadratnih metrov. Skupna vrednost opravljenih del znaša približno 230 starih milijonov. Od tega so jih krajani sami zbrali 134, 60 starih milijonov pa so dobili kot pomoč iz skupnega sklada sveta krajevnih skupnosti Novo mesto. Nekaj pomoči si nadejajo dobiti tudi od delovnih organizacij. Stroške asfaltiranja in zunanje ureditve naselij so krajani znatno zmanjšali s prostovoljnimi delom. Tisti, ki se dela niso mogli ali hoteli udeležiti, bodo po sklepu izvršnega odbora vrednost dela poravnali z denarjem.

Za prihodnjo pomlad že načrtujejo nadaljnja dela pri kanalizaciji v Šmihelski ulici in Ulici Milke Šobar - Nataše. Prihodnje leto naj bi pričeli graditi tudi moderno trgovino med ulico K Roku in Šmihelsko ulico, ob njej pa tudi večje parkirišče in avtobusno postajališče.

T. JAKŠE

ČETRTKOV INTERVJU

Sposobnih ne poznamo?

Kadrovanje od direktorjev do funkcionarjev še oddaljeno od baze največ po lastni krivdi

Aleš Kulovec je predsednik koordinacijskega odbora za kadrovska vprašanja pri občinski konferenci SZDL v Novem mestu (po domače kadrovske komisije), zato smo ga prosili za odgovore na nekaj vprašanj, ki jih ljudje največkrat omenjajo ob uradnih razpravah ali zasebnih pogovorih o kadrovski politiki.

— Precej je razširjeno mnenje, da se kadruje nekje „zgoraj“ in da delovni ljudje pri tem nimajo nič zravna. Kako se sploh kadruje?

„Naj spomnim krajevne skupnosti, sindikate v delovnih organizacijah in družbenopolitične organizacije sploh, da imajo v

kadrovske politike od evidentiranja dalje. Včasih smo se vsi poznali med seboj in je bilo laže priti do predlogov. Danes imamo vrsto mlajših in sposobnih strokovnjakov, primernih za opravljanje odgovornih nalog, pa morda želijo na manj pomembnih mestih, ker niso evidentirani. Brez kadrovske evidence, zbrane na enem mestu in tudi mehanografsko obdelane, pa se ne bomo mogli več dolgo iti kadrovske politiki.“

— S čim se vaš odbor, ki često zaseda, v glavnem ukvarja? Za kakšna kadrovanja gre?

„Pretežno dajemo mnenja o vodilnih in vodstvenih kadrih v občini pa tudi o nekaterih drugih s posebnimi pooblastili, za delo v zunanji trgovini in podobna. Pri oblikovanju stališča upoštevamo mnenje družbenopolitičnih organizacij, od koder kandidati izdajajo. Včasih so zelo skopi v besedah in je očitno, da gre na primer pri direktorju za brezpogojna soglasja, čeravno vidimo iz poročil, da podjetje poslovno šepa. Prav zato smo se nedavno odločili, da bomo v takih primerih zahtevali še mnenje izvršnega sveta, ki najbolj pozna uspešnost poslovnega kadra.“

— Kaj je z vprašalnikom za oceno vodilnih, ki je ponekod že buril kri, pa v javnost sploh ni prišel?

„Vprašalnik je bil že pripravljen, vendar smo ga zadržali, ker smo menili, da lahko dobimo podatke že iz drugih vprašalnikov, ki jih morajo v delovnih organizacijah izpolnjevati. Predvsem pa nameravamo uporabiti podatke iz partijskega vprašalnika. Kjer ga niso izpolnili ali če vodilni ni član ZK, bomo pač morali z nekaterimi dodatnimi vprašanji priti do potrebnih podatkov.“

R. BACER

Aleš Kulovec: „V zadnjem času se je precej vodilnih kadrov v gospodarstvu zamenjalo in ni mogoče reči, da eni in isti ostajajo na položajih.“

svojih programih zapisano stalno evidentiranje, pa tega ne delajo. Ko pa je pred volitvami ali ob zamenjavi kadrov potrebno dati nekaj predlogov, se na hitro spomnijo nekaj imen. Zal baza ne daje (razen izjem) predlogov tudi za višje funkcije, ko pa pride do nekaj imen evidentiranih v javnost, mnogi rečejo: nas ni nihče vprašal. Moram pa reči, da je tudi ob evidentiranem kandidatu še dolga pot do končnega predloga in izvolitve. Ob vsem tem pa se v SZDL dosledno držimo vseh postopkov

Družbeni plan je pod planom

Ker ni novih naložb, v metliški občini ne uresničujejo srednjeročnega plana

METLIKA - Razvoj metliške občine v tem srednjeročnem obdobju, načrtovan v družbenem planu, v veliki meri sloni na novih naložbah, novih programih. Še posebej velja za zaposlovanje pa tudi za rast družbenega proizvoda, ki naj bi se povečeval na račun večje produktivnosti dela.

Predvideli so, da bodo tričetrt realne rasti družbenega proizvoda ustvarili s tedanjimi kapacitetami, četrtino pa z novimi. Od vsega tega pa ni nič ali zelo malo, kajti družbenega plana v občini ne uresničujejo, saj novih naložb tako rekoč ni.

Samo letos naj bi po cenah iz leta 1980 v metliški občini dokončali za 600 milijonov dinarjev naložb, pa niso od tega uresničili nič. Pivотно so v družbenem planu načrtovali, da bo družbeni proizvod rasel po 5,5-odstotni povprečni letni stopnji, v dopolnitvah, sprejetih lani, so to

stopnjo znižali na 2,6, podatki pa povedo, da je znašala rast družbenega proizvoda leta 1981 en odstotek, lani je bila za pet odstotkov manjša, letos pa je na ničli.

Kot rečeno, so v tem srednjeročnem obdobju planirali zaposlovanje novih delavcev, predvsem v novih programih, ki naj bi tudi odločilno prispevali k realnemu naraščanju družbenega proizvoda, stare programe pa naj bi tehnološko izpopolnili, posodobili opremo, odpravili ozka grla. Tak koncept je pred časom že dal dobre rezultate v Beti: v novem

tozdu Konfekcija v Zakanju je začelo delati več kot 150 delavk, od katerih se je večina prej iz sosednjih hrvaških krajev vozila na delo v Metliko; sedaj Beti načrtuje v Zakanju razširitev, tako da bo delo dobilo še okoli 60 ljudi.

Zanimivo je, da so iz delovnih organizacij, ko so dopolnjevali ozioroma popravljali občinski družbeni plan, sporočili, da je z njihovimi plani v glavnem vse v redu in da jih ni treba popravljati, in tako je v teh planih zapisano nekaj, kar se večkrat povsem razhaja z resničnim stanjem. Zato bo ena osnovnih nalog občinske komisije za izdelavo programa dolgoročne stabilizacije preveriti vse sporazume o temeljnih plana za to srednjeročno obdobje.

A. BARTELJ

SPET SREČANJA STAROSTNIKOVI - Po novomeških krajevnih skupnostih so se že začela vsakoletna srečanja starostnikov, za katere pripravijo kulturni program in skromno večerjo. Občani, starejši od 70 let, so se takih snidenj že privadili in mnogim pomenijo doma- la edino zabavo zunaj doma.

ZA KAVO NI ZANIMANJA - Prejšnje mesece, ko v trgovinah ni bilo dobiti kave, so občani godrnjali in trgovce kar naprej spraševali, kdaj bo prišla nova pošiljka. Kava je že več kot mesec dni na policah, toda kupci zanjo so bolj redki. Bojda je vzrok cena, ker nabava po zasebnih kanalih iz tujine še vedno očitno cveči.

Eno gospo zanima, kako bodo odgovorni ljudem pojasnjevali in opravičevali dejstvo, da je začelo zmanjkovati že šibic. Pred dnevi jih ni bilo ne v kioskih in ne v novomeških trafikah...

GNOJNICA SE RAZLIVA

NOVO MESTO - Nesrečni Zabjek so izbrali za odlagališče zemlje in materiala pri gradnji naselja in Ceste herojev, toda tja navožen material daje porazen videz. Skoro kot podružnica nekdanjega smetišča! Razen tega na drugo stran Zabjeka, prav tja, kjer je predvidena gradnja novega romskega naselja, Komuna odvažajo gnojnico. Ta se razliva po terenu, da ne govorimo o smradu. Ker je v bližini pitna voda, bi kazalo preveriti, če je deponija za greznice pravšnja.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 29. septembra do 5. oktobra so v novomeški porodnišnici rodile: Zdenka Logar z Mirne - Vesno, Marjana Žvar iz Trebnjega - Luka, Vida Slivšek iz Kostanjevice - Jasmino, Alojzija Sirk iz Dobravic - Uroša, Nežka Hodko iz Podvina - Silvestra, Sonja Hrvat iz Komane vasi - Matejo, Damjana Majerle iz Vojne vasi - Sebastjana, Zlata Kopar iz Polja - Martino, Marjeta Fluher iz Mirne peči - Marka, Milena Košiček iz Žužemberka - Primoža, Danica Hudak iz Učakovcev - Slavico, Bernarda Prime iz Dolnjega Globodola - Gregorja, Vida Golobič iz Semeča - Majo, Bojana Grlic iz Kališovca - Danijelo, Klara Bubnjič iz Jednišnice - Danijelo, Cvetka Sarič iz Starega trga ob Kolpi - Sonjo, Jožica Colarič iz Jablanice - Marka, Ivanka Zorn iz Bočke - Jožeta, Marija Pekolj iz Trebnjega - Darjo, Jadranka Mihalič iz Durlincev - Manuelo, Silva Janževič iz Dolnje Stare vasi - Marka, Tilka Tratar iz Rakovnika - Marka, Jožica Veličevič iz Leskovca - Sebastjana, Mira Blažič iz Durlincev - dečka, Justina Volčjak z Dolenjih Kamenc - dečka, Nevenka Šoštaric iz Dojutrovice - deklico, Marija Hribar iz Podbočja - dečka, Zdenka Lončar iz Ardra - dečka, Marica Tomič iz Straže - deklico in Boža Zupančič iz Skovca - deklico.

IZ NOVEGA MESTA: Marija Balabanič iz Levstikove 4 - dečka, Marina Malnaric iz Kotarjeve 4 - Jakca, Sonja Majcen iz Koštialove 30 - Bojana in Marija Goršin iz Kettejevoga drevoreda 43 - Andreja. Cestitamo!

Sprehod po Metliki

UČENKE SREDNJE ŠOLE TEKSTILNE USMERITVE METLIKA so imeli prejšnji teden naravoslovni dan. Odpravile so se v Drašiče in Železnike, kjer so anketirale ljudi, zbirale podatke o rastlinstvu, sestavi tal, se zanimale za način življenja pred vojno in po njej. Podoben naravoslovni dan so imele tudi lani, vendar so v lanskem šolskem letu obdelale Križevsko vas in Radovico.

PO DOPUSTNIŠKI LENOBNOŠTI je ponovno izšlo Vezilo, glasilo delavcev Komet in Beti. Letos izhaja še kar redno, četudi napišejo večino prispevkov prav člani uredniškega odbora. Druge, ki sicer razpolagajo z informacijami, je težko spraviti k pisalnemu stroju. Ne pomagajo niti prošnje niti pozivi k vihtenju peresa, zato je Vezilo pač takšno, kakršno je: prinaša zapoznele informacije, premalo je povezano z delovnimi organizacijama, ne odseva življenja in utripa itd. Da je takšno, pa je kriv vsak po malem.

V STARIH FUŽINAH, KJER JE BILA pred nedavnim radijska oddaja Spoznavajmo svet in domovino; je zmogala ekipa metliške mladinske organizacije. Res samo s točko prednosti, a vendar. S kom se bodo Metličani spopadli v naslednjem kolu, še ni znano.

Stotina otrok vozi traktor

Bo klic mladih streznil neprevidne starše?

GLOBOKO – Neposrednost, s katero so se pionirji brežiške občine na problemski konferenci „Pionir v prometu“ 5. oktobra lotili prometne varnosti v svojih okoljih, je presenetila odrasle udeležence. Na niz postavljenih vprašanj so učenci želeli dobiti takojšnje odgovore in izrekli kritiko na račun tistih predstavnikov, katere so vabili, pa tega niso vzeli resno in se niso odzvali. Tako na primer ni bilo predstavnika SKIS, čeprav bi jim ta lahko marsikaj pojasnil.

Številke, ki so jih nizali pionirji v svojih poročilih, so vznemirljive in kličejo po takojšnji akciji. Tako na primer na Bizelskem kar 53 pionirjev vozi traktor, 18 kolo z motorjem; v Globokem se jih prevažajo z mopedom 42, s traktorjem pa jih 60 dela na poljih in v vinogradih. Na konferenci so zato učenci potrkali tudi na zavest staršev, ki tako brez skrbi pošiljajo svoje otroke v nevarnost. Na šolah se bodo potrudili, da bi čimveč kolesarjev opravilo prometni izpit, povsod pa zahtevajo tudi stojala za kolesa oziroma kolesarnice.

Pionirji so se pritožili nad slabo talno in pokončno signalizacijo na cestah, saj je pred začetkom šolskega leta cestno podjetje Novo mesto ni nikjer obnovilo. Veliko očitkov so izrekli tudi na račun z glino slabo, naloženih tovornjakov in njihove prehitre vožnje po bizelski in globoški cesti, pa tudi skozi Pišce.

Letos bodo vsi odredi dopolnili varnostno prometno oceno za svoje okoliše in opozorili na najbolj kritične točke, na pomanjkljivo razsvetljavo, na jesensko in spomladansko onesnaževanje cest s traktorji. Učencem bodo priporočili najbolj varne poti v šolo, da bo med njimi čim manj žrtv.

J. T.

POCENI NAKUP V TARATEKSU

KRŠKO – Odkar so v Krškem pred približno štirimi meseci odprli prodajalno Tarateksa iz pobratene občine Bajina Bašta, promet nenehno raste. Povprečno je znašal v teh mesecih okoli 160 milijonov starih dinarjev. Kupci iz Posavja prihajajo predvsem zaradi ugodnih cen, ki so za večino izdelkov za dobro četrtino cenejši kot v drugih prodajalnah v Posavju. Poleg svojega specializiranega programa, ki obsega ženska krila, obleke, kostime, jutranje halje ter moške in ženske hlače, v Tarateksu ponujajo tudi blago drugih proizvajalcev iz vseh republik.

KNJIŽNE NAGRADE UČENCEM

KRŠKO – Ob nedavnem obisku španskih borcev v krški občini je predsedstvo občinskega odbora ZZB NOV Krško razpisalo nagradni natečaj za po en najboljši sestavek o srečanju učencev z revolucionarji – veterani. Knjižne nagrade so si prislužili Ni-ole Kuplek (OŠ Jožeta Gorjupa, Kostanjevica), Kristina Jankovič (OŠ Jurja Dalmatina, Krško), Katja Ceglar (OŠ 14. divizije, Senovo) in Alenka Mirt (OŠ Milke Kerin, Leskovec).

DELOVNI CAS ŠE RAZBURJA

SEVNICA – V sevniški občini so v največjih kolektivih z izmehskim delom ob prehodu na zimski čas premaknili začetek delavnika na 5.30. To je želja predvsem delav v Lisici in Jutranjki, hkrati najštevilnejših kolektivih. V hudi zagati so pri tem v Kopitarni, ker se ne morejo s svojim troizmehskim delom vključiti v ta ritem. S tem da pripeljejo v Sevnico delavski avtobusi prvo izmeno ob 5.30, jim v Kopitarni ni nič pomagano, ker druga izmena ne more priti ob 13.30, avtobusi pripeljejo namreč pozneje. Delavkam v konfekciji seveda ustreza ta premik, ker v preostale pol ure odhitijo po nakupih. V Kopitarni pa mora vsak delavnik kar okrog sto delavcev čakati zjutraj na začetek dela od pol ure do 45 minut, ob 14. uri pa morajo dobesedno teči za avtobusom.

„SRAMOTNI PREJEMKI“

SEVNICA – Ob potjeni valorizaciji programov samoupravnih interesnih skupnosti so predstavniki šolstva opozorili na slabe osebne dohodke. „Povprečni OD 15.316 dinarjev je sramoten za delavce v osnovni šoli,“ je dejala tajnica izobraževalne skupnosti Joža Senica. Še nižji so prejemki v vrtcu, 13.185 dinarjev.

VENDARLE DRAŽJE STORITVE

SEVNICA – Na eni prejšnjih sej občinske skupščine delegati niso izglasovali višjih cen geodetskih storitev, ki močno zaostajajo za podobnimi po drugih občinah. Za zadnjo sejo 4. oktobra so geodeti pripravili nov predlog, ki je bil malo nižji od prejšnjega zahtevka. Podražitev so tokrat izglasovali, saj so bili opozorjeni, da uporabniki uslug ob preniknih cenah zajemajo pravzaprav iz skupne vreče, občinskega proračuna.

„Vroči“ meseci zaradi vrtca

Prvi obeti za nove prostore v soseski Trnje – Subvencije turli za zasebno varstvo?

BREŽICE – Val negodovanja, ki je letos zaradi pomanjkanja prostora v brežiškem otroškem vrtcu razburkal občane, je pospešil iskanje rešitev za prihodnje leto. Svet za vzgojo in izobraževanje pri OK SZDL je na seji 6. oktobra podprl predlog za odkup pritličja v novi stanovanjski stolpnici v Trnju za varstvo najmlajših. Tam naj bi dobili prostor za dva oddelka in kuhinjo, iz katere bi razvažali hrano varstvenim družinam.

Svet se je zavzel za to, da bi v prihodnje subvencionirali tudi zasebno varstvo in s tem odpravil razlike, zaradi katerih je bil letos tudi delno povečan pritisk staršev na sprejem v vrtce. Družine, katerih otroci niso bili sprejeti v varstveno ustanovo, so bile doslej finančno prikrajšane in so morale odšteti več denarja za varstvo.

Letos je bilo odklonjenih 46 prošelj za vrtec, zato je komisija, ki odloča o sprejemu, iskala še druge možne rešitve vsaj za najbolj pereče primere. Staršem je predlagala brezplačen prevoz otrok v pišeški in artiški vrtec. Za Pišce se ni nihče odločil, za Artiče se jih je izreklo 11, toda vozilo se jih je samo 8. Zdaj to ni več potrebno, ker se je naknadno izpraznilo nekaj mest v brežiškem vrtcu. Nekateri starši namreč svojih otrok sploh niso pošiljali v vrtec, nekaj varovancev pa se je medtem preselilo v šolske klopi.

Stisko v brežiškem vrtcu bi lahko v prihodnje omilili tudi tako, da ne bi sprejemali otrok iz drugih krajevnih skupnosti. Svet vztraja pri zahtevi, naj se to dosledno uresniči, saj vrtci v okoliških krajih niso

prenapolnjeni in večinoma lahko sprejmejo vse otroke iz svojega okoliša.

Starši odklonjenih otrok se razburjajo tudi nad merili za sprejem v varstveno ustanovo. V zvezi s tem je predsednica komisije pojasnila, da jih ta ni predpisovala, ampak se je samo ravnala po njih. Kriterije so sprejemali delegati SIS za otroško

J. TEPPEY

Gre za mlada življenja

Pionirji o večji prometni varnosti – Oznake na cestah (kasno obnavljajo) – Neustrezna avtobusna postajališča

KRŠKO – Potem, ko so poprej že opravili problemske konference na temo „Pionir v prometu“ v vseh desetih pionirskih oddelkih, so pionirji, njihovi mentorji ter predstavniki družbenopolitičnih organizacij, milice, cestne službe in sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu strnili poglede in naloge na občinski problemski konferenci 4. oktobra.

Čimveč učencev naj bi opravilo kolesarske izpite, mlinciški pa naj bi še pogosteje preverjali ne le, ali imajo

pionirji izpit, marveč tudi tehnično neoporečnost koles. Akcija „Z varnim kolesom v prometu“ naj bi v opravljenih tehničnih pregledih koles tudi precej prispevala k večji varnosti pionirjev – kolesarjev.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu je kupil za vse učence kresničke, zato naj bi jih vsi tudi nosili. Cestno podjetje bi moralo redno obnavljati oznake na cestah, še zlasti pa pred jesenjo oziroma še pred pričetkom novega šolskega leta. Poslej naj bi cestarji to opravili že v avgustu, ne pa z zamudo – šele septembra.

Ker je kar okrog 60 odstotkov vseh učencev vozačev, bi morali vendarle poskrbeti za avtobusna postajališča. Ne gre samo za streho nad glavo, saj so ponekod ta postajališča celo nevarna, ker niso dovolj odmaknjena od cestnišča.

P. P.

Poenostaviti poti do kmeta

Kooperanti krškega Agrokombinata naj bi zagotovili 13.100 ton, do leta 1987 pa že 27.200 ton tržnih presečkov – 150 ha v družbenem in 330 ha v zasebnem sektorju

KRŠKO – Letos naj bi po predvidevanjih povečali fizični obseg proizvodnje v kmetijstvu občine za 5 do 7 odst., kar je precej več, kot predvideva letošnja republiška resolucija (4 odst.). M–Agrokombinat Krško je vključil v razne oblike sodelovanja okrog 400 kmetov, članov TOK Kooperacija pa je blizu 500.

Kmetje, ki sodelujejo z M–Agrokombinom naj bi najpozneje do leta 1987 zagotovili 27.200 ton tržnih presečkov. Tako bi po mnenju kmetijskih strokovnjakov izrabili še le 60 do 70 odst. možnosti. Samo letos bodo, kot računajo, zagotovili 13.100 ton tržnih presečkov.

Da bi to lahko dosegli, bi morali izpolniti več pogojev. Mednje sodi

Ljudje bi bili gotovo bolj zadovoljni, saj bi se naposled le rešili nadležnega administriranja. To pa je že marsikje zavilo prizadevanja, da

● **Krčani menijo, da bi ob vsej gmotni podpori pridelovalcem pšenice vendarle morali najti enostavnejšo pot do kmeta. V končno ceno odkupljenega kilograma pšenice, to je v enkratno plačilo, naj bi zajeli vse te oblike materialne pomoči, ki so doslej „kapljale“ kot regres delno ob setvi in zatem še ob zetvi odkupu.**

bi pridelali več hrane, ali pa vsaj odvrača kmete od sklepanja pogodb in družbeno usmerjene pridelave.

P. PERC

VEČ CELULOZE DOMAČIM KUPCEM

KRŠKO – Poročali smo že, da so delavci tozda Celuloza krške Tovarne celuloze in papirja Djuro Salaj 26. septembra izdelali že stotisočono tona celuloze, čeprav so predvidevali, da jim bo to uspelo 10. oktobra. Lani so izdelali 117.000 ton celuloze, letos pa načrtujejo 124.000 ton. Toda ker so plan že doslej tako obilno preseglji, računajo, da bo letošnja proizvodnja celo za 5.000 ton večja, kot so načrtovali. Na svetovnem trgu velja tona celuloze 400 do 450 dolarjev. Ker bodo planske presežke ponudili domačim kupcem, bodo ti prihranili precej dragocenih deviz.

Z odgovori nezadovoljni delegati

Kdo koga vleče?

SEVNICA – Ni bilo prvič, da delegati občinske skupščine niso bili zadovoljni z odgovori na svoja vprašanja. Ni mogoče reči, da se v skupščini ne potrudijo, ko pripravijo ali posredujejo odgovore, toda nekatera pojasnila žal tudi povsem po nepotrebnem netižno jezo in ogorčenje.

Sentjanski delegati, na primer, so grajali krški tozđ Cestnega podjetja zaradi slabega vzdrževanja cest. Cestarji so jim odgovorili prav nepriprečljivo, češ naj njim pomagajo najti vestnega delavca. Drug dokaz: leto se nagiba h koncu, delegati pa še vedno niso videli načrta cestne službe.

Delegatov tudi ni zadovoljil odgovor zobozdravstvene službe o predolgi čakalni dobi. „Prav tako niso bili zadovoljni, da je trajalo celega po leta, preden so dobili odgovor, da je bliški Rudnik nekovin v poizkusni proizvodnji.“

Življenje je resda razvejeno in zapleteno, ravni odločanja v našem sistemu pa mnogovrstne. Res je tudi, da se delegati obračajo na občinsko skupščino z vprašanji, ki bi morala biti namenjena samoupravnim interesnim skupnostim. Tega jim ne gre zameriti, saj se skupščine SIS sestajajo mnogo redkeje. Predvsem pa je že v osnovnih celičah premalo sodelovanja med delegacijami, raznimi službami in družbenopolitičnimi organizacijami.

A. Z.

PAPIRNIČARJI POMAGALI VELENJSKIM RUDARJEM

KRŠKO – Prosto soboto v drugi polovici septembra je 34 delavcev Tovarne celuloze in papirja Djuro Salaj izkoristilo za pomoč rudarjem REK Edvarda Kardelja Titovo Velenje, ki so pripravili udarniško akcijo. S podobnimi akcijami naj bi pripevali, da bi ob redni proizvodnji dosegli vsaj lansko rekordno količino lignita. Krška tovarna je eden največjih porabnikov velenjskega lignita.

POMOČ RUDNIKU – Sevniški občinski izvršni svet občansko zaseda v delovnih organizacijah oz. krajevni skupnosti. Tako je bila zadnja seja minuli petek na Blanci, ki doživlja buren razvoj. Člani so se seznanili s poročilom o poskusni proizvodnji Rudnika nekovin in si ogledali separacijo (na sliki) in novo manipulativno skladišče za jabolka Mercatorja – sevniškega Kmetijskega kombinata. (Foto: A. Železnik)

„Evropska storilnost“ peša

Sevniški konfekcionarji so že pre-leti dosežli evropsko produktivnost, vendar ji na zastarelih strojih vse te sledijo – SZDL o stabilizaciji.

SEVNICA – Zadnja seja občinske konference SZDL je bila namenjena samo enemu vprašanju: kako se lotiti kar najbolj določenega načrta ustavitve gospodarstva.

Predsednik občinskega izvršnega sveta Janko Rebernik je v uvodu poudaril osrednjo pomanjkljivost vseh prizadevanj, ki je v slabem načrtovanju in neizpolnjevanju dogovorjenega. Poudarki večume razporejeni bodo lahko dobro izhodišče za sestavo pravega stabilizacijskega načrta.

Zanimivo je, da je razprava stekla

o vprašanjih drobnega gospodarstva, torej obrti. To vprašanje namenjavo še pred koncem leta obravnavati na posebni problemski konferenci. V Lisici so prisiljeni nekateri dobre posle prepuščati nekaterim obrtnikom z Gotenjskega, ker domači ne premorejo ustreznih strojev, ravno tako ne morejo zagotoviti ustreznih kakovosti. Nekateri dobre primere

sodelovanja domačih obrtnikov imajo v Kopitarni.

V razpravi je sodelovalo tudi več direktorjev. Opozarjajo na potrebo po še večji produktivnosti, kakovostnem delu in tudi večji delovni disciplini. Inž. Jože Štimec iz Kopitarne je navedel primer disciplinskega postopka, kjer so želeli stopiti na prste nedelu, sodišče združenega dela pa je takega delavca vrnilo nazaj v tovarno.

A. ŽELEZNIK

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Od 1. do 7. oktobra so v brežiški porodnišnici rodile: Olga Krnc iz Sevnice – Tomaža, Nevenka Zupančič iz Male Rakovice – Vedrana, Renata Franko iz Črešnjic – Andreja, Stanka Škerbec iz Sel – Aleksandra, Ivica Urbanč iz Krškega – Dejana, Tažica Koletič iz Male Rakovice – deklico, Draga Juratovec iz Novega sela – Tomislava, Elvira Blatnik iz Krškega – Matica, Mirjana Klinec iz Sp. Ljube – Damjana, Mirsa Bastašič iz Samobora – Ivico, Ivanka Subič iz Bregane – Kristijana, Anica Hribar iz Brežic – Andraša, Aleksandra Robek iz Krškega – Boštjana, Zdenka Sprčić iz Krškega – Petra, Irena Drenovec iz Velikega Kamna – Tadeja, Brigita Slakonja iz Cateža – Urško, Marija Ulčnik iz Zagaja – Martino, Pavla Sotošek iz Malega Kamna – dečka, Jožica Žokalj iz Krškega – Majo. Cestitamo!

Krške novice

DIRKAČI PROČ – Na nekaterih ulicah, celo tistih v neposredni sosesčini šol, si sicer maloštevilni, a še vedno dovolj nevarni vozniki motornih vozil privoščijo prenatlgo vožnjo. Za take dirkače pripravljajo miličniki presenečenja. Pogosto lahko tisti, ki jim je malo mar za varnost šolarjev in preradi pritisejnoj plin do konca, pričakujejo radarsko kontrolo in ustrezne kazni. Morda pa bo koga spametovalo že tole opozorilo?

DOLGE VRSTE PRED KLETJO – Pred vinsko kletjo in polnišnico M–Agrokombinata v Leskovcu so se te dni spet vili dolge kače vinogradnikov, ki so pripeljali grozde za odkup. V najhujši gneči so nekateri čakali tudi 26 ur, kar kaže na ozko grlo v prevzemnem mestu vinske kleti. Bodo pri Agrokombinatu našli denar za ureditev več prevzemnih mest grozdič?

IZLET V NEZNANO – AMD Krško je minulo nedeljo pripravilo tradicionalni izlet v neznanje. Številni udeleženci so prijetno zaključili izlet v rekreacijskem središču Celuloze ob Krki. Če bi kakšen preveč „zakuhal“, je bila osvježilna kopel zelo blizu...

PRVI INVALIDI ŽE ZAPOSLENI

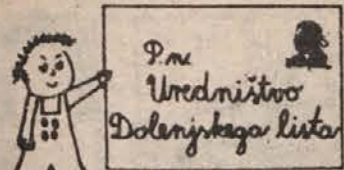
Rojevanje Invalidskih delavnic v Skopich je dolgo trajalo, saj ni bilo lahko dobiti dela. Na cilj so pa le prišli in v njih že nekaj časa služijo kruh prvi delavci, invalidi. Uradna otvoritev delavnice bo za letošnji občinski praznik Brežic.

Sevniški paberki

SE TEŽAVE S STREHO – Očitno bo sicer prizadevna skupnost stanovalcev na Kvedrovi 31 v Sevnici tudi tretjo zimo, sicer pod novo, a zamakajočo streho. Niso zadovoljni s potekom preiskave te mučne zadeve, čeprav vseskozi opozarjajo na veliko družbeno škodo. Na zadnji seji stanovalcev so kljub temu menili, da še enkrat poizkusijo s skupnim sestankom med vsemi prizadetimi. Na dnevnem redu so imeli celo že predlog o razpustitvi svoje samouprave. V mestu so eni redkih, ki so organizirani po novi zakonodaji.

DOBRO, ČE PRIDE VLADA – Blančani so o čudni „navadi“, da čez most z vsega tremi tonami nosilnosti drvi tovornjak zasebnika s 40 tonami za rudnik nekovin, zastavili delegatsko vprašanje. Minuli petek, ko je na Blanci zasedal občinski izvršni svet, so si z mostnicami že dali opraska tudi cestarji.

ŽIVITI S TOVARNO – Kaj pomeni mir, je bilo mogoče občutiti med remontom Jugotanina, kó je tovarna stala. Konec minulega tedna so ponovno zakurili kotel. Okoličani lahko sedaj primejajo razliko.

NA DELOVNI AKCIJI

Učenci 7. in 8. razreda smo se pred kratkim odločili za delovno akcijo. Pri novih hlevih v Dečnem selu smo ravnali zemljo. Akcija je uspela, denar pa bomo shranili za končni izlet.

MARIJA REBERŠAK
in TATJANA VARLEC
OS Globoko

Z AKCIJAMI DO DENARJA

Učenci 5. razredov naše šole že več let odhajajo v Kranjsko goro, kjer imajo zimsko šolo v naravi. Upamo, da bo ta tečaj tudi letos. Vemo, da ne bo poceni, zato bomo učenci pripravili več zbiralnih akcij odpadnih surovin in nekaterih sadežev. Že smo imeli akcijo zbiranja starega papirja, ki je bila zelo uspešna, zdaj pa zbiramo kostanj.

MELANIJA KONČINA
OS Krško

POČASTILI OBLETNICO KOČEVSKEGA ZBORA

V počastitev 40-letnice Kočevskega zbora smo na naši šoli pripravili razstavo, šolski radio pa domiselno oddajo, ki je prikazala težke, a odlične oktobrske čase sredi vojne. Obiskal nas je tudi Jože Penca, kočevski poslanec s šentjerjskega območja, in nam zanimivo opisal takratno dogajanje.

ANDREJA RADOVAN
OS Šentjernej

POHOD NA FRATO

5. oktobra smo imeli šolarji iz Mirne peči pohod na Frato. Spetoma smo reševali razne naloge in se seznanili z marsičim zanimivim, na Frato pa nam je Štefan Iskra, bореc 1. novomeške čete, govoril o bombardiranju Frate, o formiranju partizanskih enot, TV 15. Ogleдали smo si tudi spomenik žrtvam na Frati.

KATJA ŠIŠKO

Jožica Gosencica

Kaj je sredi trgatve in sončnega oktobrskega popoldneva odtrgalo ljudi od dela, jih zavilo v globoko žalost, ko ni nihče skrival in se sramoval solza? Dolg sprevod se je počasi pomikal proti pokopališču, kamor so položili k zadnjemu počitku sovaščanko, aktivno delavko v naši KS, mater, gospodinjico, kmetico Jožico Gosencico.

V mladem vinogradu je obležala pod traktorjem, na oddelku za intenzivno nego novomeške bolnice pa umrla delovna in skrbna žena.

Rodila se je kmetoma Mariji in Janezu Režek na Radovici kot prva od dveh otrok leta 1949. Komaj 17-letna si je ustvarila družino in začela gospodinjiti in kmetovati na sosedovi kmetiji. Skupaj z možem Jožetom sta prerogolala in preorala zapuščenega njiva in začela na starih temeljih graditi nov dom. Štirikrat je bilo slišati otroški jok, ki je prinašal veselje in ponos staršem. Tri hčerke in najmlajšega sina sta vzgajala v razumevajočem in delovnem okolju toplega doma. Jožica je podpirala več kot tri vogale pri hiši in kmetiji, medtem ko je mož delal na terenu za gradbeno mehanizacijo.

V naši KS je bila aktivna že kot mladinka in pozneje kot članica SZDL. Ker ni bila zaposlena, jo je to delo povezovalo z vsemi dogajanjimi v naši socialistični skupnosti. Funkcije in dolžnosti, ki jih je prevzela, je tudi dosledno opravljala. Bila je aktivna pri vseh kulturnih prireditvah in aktivna kmečkih žena pri KZ Metlika, bila je blagajnik RK, član delegacije v občinski samoupravni interesni skupnosti, stalna članica ekipe prve medicinske pomoči pri CZ, s katero je dosegla dobre rezultate na občinskih tekmovanjih in tudi v praksi je to znanje večkrat koristno uporabljala.

Ob nesreči, ko si sama ni mogla pomagati, so jo sosedje in vaščani previdno reševali, vendar so bile poškodbe prehude in niti hitra strokovna pomoč v bolnišnici ni mogla preprečiti najhujšega.

Tehnika je zahtevala spet novo žrtev in zarezala globoko rano v družini, v krajevni skupnosti Radovica in v vseh prisotnih, ki so se zbrali na njeni zadnji poti z obeh strani Gorjancev in z obeh bregov Kolpe. Ohranili jo bomo v trajnem spominu. DPO in KS RADOVICA

Vlasta Tavčar

Na pragu svojega 75. leta je po dolgi in mučni bolezni preminila Vlasta Tavčar, upokojena učiteljica iz Šentjerneja. Pokojnica je bila domačinka in je vse do upokojitve pred 24 leti službovala na šentjerjski šoli. Številne generacije učencev jo imajo v spominu kot prijubljeno in plemenito vzgojiteljico. Njeni učenci – danes učitelji – pa še vedno občudujejo njen naravni pedagoški dar, njen smisel za učenca in njegove posebnosti, zlasti pa njeno demokratičnost v učnovzgojnem procesu.

Upokojila se je razmeroma zgodaj, ker ji je huda naduha onemogočila, da bi se še razdajala v razredu. Ščasoma se je, da bi si popravila razrahljano zdravje, posvem preselila k morju. Če bo kdo kdaj pisal zgodovino dolnjskega amaterizma, ne bo mogel mimo Vlastinega imena in njenega neprecenljivega deleža v oblikovanju kulturne podobe našega podeželja. Ne bo mogel mimo njenih imenitnih dosežkov na amaterskem odru že pred vojno in seveda po njej. V svojem režiserskem entuziazmu je bila enkratna in neponovljiva. Obdarovana je bila tudi z razkošnim igralskim talentom in resnična škoda je, da lahko le še obujamo spomin na njene imenitne dosežke skupaj s Petrom Durjavo in pokojnim Dječetom Zamljenom. Zaradi nadežne bolezni se je neposrednemu nastopanju morala odreči, toda ni slučaj, da je svojo izrazito ljubezen do dramskega dela kompenzirala v lutkarstvu, kjer je bila vse: režiser, animator marionetnih lutk, scenograf in celo pisec teksta.

Njeno poslanstvo kulturne delavke pa je prišlo najbolj do izraza v njenem delu za ljudsko knjižnico. Vlasta je vselej znala potrkati na prava vrata in pridobiti za knjižnico nove knjige, novo polico, nov prostor. Kdo bi pozabil na njene srečelove in druge akcije, s katerimi je iznajdljivo in požrtvovalno pridobivala sredstva za ohranjanje knjižnice.

Naravno in v razumljivo, da je bila Tavčarjeva Vlasta med prvimi dobitniki Trdinove nagrade za dosežke na kulturno-prosvetnem področju. V luči današnjih amaterskih snovanj dobiva njeno delo prav neverjetne in komaj izmerljive razsežnosti. Mnogoča, ki jo je spremljala na zadnji poti, je dokaz, da njeno delo ni pozabljeno, nasprotno – zavezuje nas, da kot dediči njene dela nadaljujemo s kulturnim osveščanjem delovnega človeka.

Slovesno na dan pionirjev

Pionirji so pripravili konferenco, proslave, tekmovanja, p. h. h. h.

Na dan pionirjev, 29. septembra, so v šolah izvedli raznovrstne prireditve.

Mira KRAJSEK iz Šentruperta piše, da je bilo pri njej še posebej slovesno zato, ker letos mineva 40 let, odkar v njihovem kraju deluje pionirska organizacija. O ustanovitvi slednje jim je govorila Vida Brest, šolarje pa so obiskali tudi borci in delegacija pobratene skupnosti Prule. Predstavniki obeh šol so podpisali listino o pobratenju pionirskih odredov, šentruperski odred je prejel priznanje iz rok F. Kržana, predsednika sveta slovenskih pionirjev, na proslavi pa so sodelovali tudi člani dramskega krožka.

Učenci iz Dragatuša so imeli pionirsko konferenco ob spomeniku narodnega heroja Franca Rozmana – Staneta v Lokvah. Bernarda BOHOR poroča, da so izvedli tudi kratek kulturni program in se zaobljubili, da bodo še bolj delavni.

Iz prispevka Dušice STOJČIČ povzemamo, da so učenci novomeške osnovne šole Milke Šobar – Nataša najprej izvedli kulturni program, nato opravili pionirsko in mladinsko konferenco, zatem pa so si ogledali nekatere delovne organizacije.

Kot po navadi so učenci iz Starega trga ob Kolpi dan pionirjev izrabili za športne dejavnosti in sestanek pionirske in mladinske organizacije. Aleš MALERIC piše, da se je pogovorili o delu v tem šolskem letu, uspešno so tekmovali, nato pa so se odpravili še na pohod.

Jana FINK in Mojca LUKŠIČ poročata, da so šolarji iz Dolnjskih Toplic najprej izvedli konferenco pionirskega odreda, na kateri so po pregledu dejavnosti sprejeli delavni program, zatem so se pomerili v kroso, počastitev svojega dne pa so pionirji zaključili s pohodom k spomeniku v Podturnu.

S čim vse se otepa naša kultura?

Na regijskih posvetih v Krškem in Novem mestu so opozorili, delegatski sistem v kulturi še niti ni prebolel vseh otroških bolezni, ko se pojavljajo številne nove – Zoževanje materialne osnove seje nemir in preplah med kulturnimi delavci

NOVO MESTO – Nesklepčnost skupščin in drugih organov je samo eden od negativnih pojavov v delovanju delegatskega sistema na področju kulture, na kakršne je opozorila na podlagi ankete izdelana republiška analiza. Iz nje je med drugim razvidno, da prihaja do takih pojavov čisto tudi zaradi outujevanja moči oziroma oblikovanja temeljnih odločitev zunaj delegatskega sistema. Analiza opozarja, da se to nemalokrat dogaja v strokovnih službah in na funkcinarskih mestih, da o odločujočem vplivu državnih organov in drugih nesamoupravnih posegih niti ne govorimo.

Vse to so bolezenski simptomi sistema, po katerem se mora ravnati

Olga Kolar: „Rada bi še sodelovala na taborih.“

„Vem, kaj hočem“

„Škoja, da me niso večkrat objavili na tabor,“ pravi Olga Kolar iz Trebnjega

TREBNJE – Ni sicer moč trditi, da je Olga Kolar začela slikati pod vplivom tistega, kar je videla pri udeležencih tradicionalnega tabora, na salonih in drugih razstavah v domači galeriji, nesprono pa je, da so jo vsa ta dogajanja na moč pritegovala in jo spodbujala, da je še resneje slikala in se poglabljala v likovni svet. Če je bil njen izpovedni svet sprva navidezno organsko zmotan in jakijevsko fantastičen, se je z leti z bistril in prečistil do te mere, da slikarka danes natančno ve, da bo slika, ki se je loti, na koncu skoraj zrcalna podoba tistega, kar se je odločila naslikati. Seveda še vedno izraz nekega stanja ali sile, ki vladajo podzavesti (recimo strahu, radosti in podobnega), vendar kot dovolj berljivo sporočilo. Uporabljeni je začela tudi nove materiale, steklo je zamenjala s platnom, ker ji čopič po njem laže teče. Tudi več dela, ki sta ga skupaj izdali slovenski založbi Mladinska knjiga iz Ljubljane in Obzorja iz Maribora.

skupnosti glede tega večkrat v še večji stiski kot republiška kulturna skupnost, zadrege pa povečuje tudi povsod zmanjšana materialna osnova za kulturo. Stabilizacija je osnova zožila, tako da marsikje govorijo le še o golem preživetju. Obeti tudi niso rožnati, saj se nad kulturo grmadijo vedno novi črni oblaki, ki ogrožajo, da bodo tu in tam izgubili še to, kar imajo.

Razvejni delegatski mehanizem na eni in siromašnejša materialna osnova na drugi strani sta dejstvo, mimo katerega ne gre. Prav to spravljajo nekatere kulturne skupnosti in kulturne ustanove v svojevrstno zadrego. Na novomeškem posvetu so za primer navedli občinsko izobraževalno in matično knjižnico v Metliki, ki je celo brez stalnega knjižničarja in po pravnih normah ne bi smela delovati. Podobno je s kinom v tem kraju. Do zdaj v Metliki niso stuhali ustrezne in za vse sprejemljive organizacijske oblike, v okviru katere bi tako knjižnica kot kino lahko delovala na predpisani način.

O tem, ali bi metliško zadrego lahko odpravili Črnomaljši, do zdaj v Beli krajini niso razmišljali. Nemara jih je k temu prvič spodbudil šele eden od udeležencev novomeškega posveta, ki je predstavnik obeh občin vprašal, ali ne bi mogli metliških ustanov spraviti pod samoupravo okrilje ustanov, ki delujejo v Črnomlju. Resda je vmes občinska meja, vendar so objektivne okoliščine take, je menil razpravljalec, da bi kazalo s takim povezovanjem ali celo združevanjem vsaj poskusiti. Če bi se to posrečilo, bi dobili primer in zgled, ki bi v dolnjski regiji spodbudil podobna ravnanja tudi na drugih področjih.

I. ZORAN

NAGRADA ZA „ALMANAH“

ZAGREB – Tu so podelili tradicionalne nagrade „Sedem sekretarjev SKOJ“ mladim ustvarjalcem iz vse Jugoslavije. Med šestindvajsetimi dobitniki so kot kolektivni nagajenci tudi pesniki, objavljeni v znanem „Pesniškem almanahu mladih“, ki sta ga skupaj izdali slovenski založbi Mladinska knjiga iz Ljubljane in Obzorja iz Maribora.

LETOŠNJI NOBELOVEC

STOCKHOLM – Švedska akademija je letošnjo Nobelovo nagrado za književnost podelila britanskemu pisatelju, in sicer 72-letnemu Williamu Goldingu, ki ga v slovenskem prevodu poznamo pod imenom „Gospodar muh“ in „Zvonik“, obe deli pa je izdala Mladinska knjiga.

Mreža šol ponovno pod lupo

Krška Srednja šola ni dobila soglasja za vpis dveh oddelkov elektroenergetike v tem šolskem letu in za oddelke elektronike v prihodnjem letu

KRŠKO – Delegacija Srednje šole Krško je seznanila skupščino občinske izobraževalne skupnosti s problematiko izvajanja programa elektroenergetike. O tem se je poučil tudi odbor za usmerjenjo izobraževanje pri tej skupnosti.

Srednja šola Krško je zaprosila odbor za usmerjanje vpisa, mrežo in kadrovska vprašanja pri Posebni izobraževalni skupnosti – elektro, da ji dovoli vpis dveh oddelkov elektroenergetike. V 1. letnik elektroenergetike se je v šolskem letu 1983/84 vpisalo le 50 učencev. Odbor PIS ni dal soglasja, navedel je, da Srednja šola v Krškem nima niti kadrovske niti gmotnih pogojev za obstoj. Taka ugotovitev je po mnenju Krčanov tendenciozna, češ da ima šola usposobljene ljudi, delavnice, laboratorije in specialne učilnice.

Pri oblikovanju normativov za oblikovanje oddelkov prvih razredov niso upoštevali težjih pogojev za šole na podeželju, kjer vpis ni stalen.

kultura in izobraževanje

Jubilejni ekstempore

Na letošnjo Labodovo slikarsko prireditev objavili 160 slikarjev

NOVO MESTO – Kar 160 slikarjev so povabili na letošnjo Labodovo slikarski ekstempore, ki se je začel 5. in bo končan 29. oktobra, ko bodo ob 18. uri v menzi te delovne organizacije odprli razstavo ustvarjenih del in podelili priznanja. S tem bodo počastili tudi občinski praznik, ki ga novomeška občina slavi na ta dan.

Velik časovni razpon je glavna novost te manifestacije, ki jo v Labodu prirejajo letos že petič zapovrstjo in je torej jubilejna. To pomeni, da je za slikarja obvezno samo to, da v navedenem času predloži svoja dela organizatorjem oziroma žiriji, ne pa tudi, da ves čas slika v Novem mestu.

Za jubilejni ekstempore sta predpisani dve temi: „Novo mesto“ in „Dolina Krke in ljudje ob njej“. Vsak udeleženec ekstempore lahko ustvarjal na obe, vendar bo lahko oddal le stvaritve, ki bodo na zadnji strani žigosane. Platna in slikarske papirje bodo seveda žigosali na začetku.

Vsi ekstemporeti bodo lahko z deli, ustvarjenimi na predpisani temi, konkurirali za priznanja. Teh bo skupaj trinajst, od tega tri nagrade in 10 diplom. O tem, kdo bo dobitnik, bo odločala strokovna žirija. Za vsa s priznanji ovencana dela je predviden odkup, in sicer bo ta po enotni ceni po 8000 dinarjev.

Organizatorji že zdaj mislijo tudi za naprej. Med drugim so predvideli, da bi čez leto, torej ob tem času, pripravili razstavo nagradjenih del z vseh petih ekstemporev in izdali katalog. Prireditve ne bo samo pregled najboljšega, marveč bo ponazorila tudi kvaliteten rast ekstemporev ter opozorila na kriterije, po katerih so vsakokrat odbirali dela za nagrade in priznanja.

I. Z.

IZJEMNO ARHEOLOŠKO BOGASTVO – Dolnjska in Posavje sta v arheološkem in širšem kulturnem svetu zaslovela po najdiščih in izkopaninah evropske vrednosti. V Dolnjskem in Posavskem muzeju hranijo bogate dokaze o življenju in kulturi prebivalcev pred naselitvijo Slovencev v tem delu Slovenije. Najrazličnejših predmetov iz obdobja staroselecev (Keltov, Ilirov, Rimljanov) hranijo v obeh muzejih obilo, vendar je Dolnjski muzej nekoliko premožnejši, kar je razvidno tudi iz nove nedavno odprte razstave arheološke zbirke, ki jo obiskujejo strokovnjaki od blizu in daleč, otvoritve pa se je udeležil tudi predsednik SAZU prof. dr. Janez Milčinski (na sliki v pogovoru z arheologom Tonetom Knezom, avtorjem zbirke). V Posavskem muzeju v Brežicah pa so tačas na ogled rezultati izkopavanja in arheološka odkritja zadnjih štirih let.

Kmalu „Književna mladina“?

Pomembna odločitev udeležencev letošnje literarne kolonije – Ustvarjanje mladih šteje za literaturo

BLED – Razlogi, da je bila letošnja, osma literarna kolonija mladih v tem kraju in ne v tradicionalnem Gradišču sredi Slovenskih goric, niso bili samo geografske, ampak tudi vsebinske narave. Da je to res, se je pokazalo na samem štiridnevnem srečanju, ki se ga je udeležilo kakih petindvajset mladih ustvarjalcev. Udeleženci so odločno zavrnili pomisleke o tem, ali njihovo pisanje šteje za literaturo ali ne, in tako prvič enotno in javno zavrnili vse sume. Menili so, da se morajo trmasti razglaševalci nasprotovanj tudi sprizniti s tem, da literatura mladih niti ni tako obrobna, kot mislijo.

Zelo enotno mnenje so udeleženci kolonije izrazili tudi v zvezi s Književno mladino Slovenije. Poudarili so, da ustanovitev takega gibanja ne bi bila samo dobrodošla, marveč da je to nujno čimprej storiti in to navkljub zaviralnim mišljenjem. Naveličani čakanja so sklenili, da bodo usodo za Književno mladino vzeli v svoje roke. Tako je že kmalu pričakovati sestanek zainteresiranih, na katerem nameravajo od besed takoj preiti k dejanjem.

DOBRNIČ PO ŠTIRIDESETH LETIH

16. in 17. oktobra 1943 je bil v idilični dolenski vasi Dobrnič prvi kongres Slovenske protifašistične ženske zveze, ki se ga je udeležilo okrog 220 delegatk iz vse Slovenije. Osvobodilna fronta, ki si je prizadevala najti pot v vsako slovensko družino in jo pridobiti za odpor proti okupatorju, se je tedaj razčlenjevala na več področij dela. Tako je nastala zamisel o ženski organizaciji, čvrsto povezani v OF, s čimer pa so slovenske žene dobile hkrati neko uradno potrditve za vse poprejšnje aktivno delo za NOB.

Danes je živih še približno 150 delegatk z dobrniškega kongresa, na katerem je imela pred 40 leti uvodni referat že pokojna, vendar ne pozabljena revolucionarka Angelca Ocep kot prva predsednica te organizacije, govore pa so imele še Mara Rupena kot prva sekretarka SPZZ, Mica Šlandrova in Helena Puhar.

V novomeški občini živi trenutno še 20 udeleženk kongresa v Dobrniču, Martina Petrič, Ela Podbevšek, Dragica Rome in Francka Slak, ki zadnja leta živi v Ljubljani, pa so na skupnem sestanku pred ponovnim snidenjem živahno obujale spomine. Za povezavo med preteklostjo in današnjikom sta bila Bojan Mikec in Metka Hrastar iz vodstva občinske mladinske organizacije in pa dipl. inž. Ivanka Morossini, predsednica sveta za proučevanje družbenoekonomskega položaja žensk pri Občinski konferenci SZDL.

GOSTOLJUBJE PRI VSEH HIŠAH

Rojena Dobrničanka Francka Slak-Vilfanova, sestra narodnega heroja Jožeta Slaka, je bila delegatka na kongresu kot članica rajonskega odbora OF, hkrati pa zadolžena za organizacijo prenočišč in prehrane v vaseh Lokve, Šahovec, Korita, Vrbovec in Artmanja vas. „S Tončko Majcnovo sva hodili po vaseh in se dogovarjali z vaškimi odborniki za številno možnih prenočišč, oni pa so potem z vaščani uredili, koliko ljudi bo katera hiša vzela pod streho. Povsod so ljudje izkazovali pripravljenost sodelovati, mladinke pa so po vaseh pletle vence iz smrečja in lipice za okrasitev kraja, zlasti pa dvorane.“

Ves čas zasedanja sem bila v dvorani in še danes vem, kot bi bilo včeraj, kako presunljive nastope so imele Beceletova in Majcnova mama ter Ivančičeva. Po uradnih govorih so slovenske žene, mnoge prvič, spontano vstajale in govorile o delu na terenu ali o svojih doživljajih in nekaterje je med govorom zmogel jok. Usedle so se, medtem je govorila kakšna druga, čez čas pa je spet objokana vstala in nadaljevala. Največkrat je šlo za pretresljive doživljaje o ubojstvih in mučenjih, ki so jih doživele same ali njihovi otroci ali možje. Kljub vsemu hude-mu, kar so te ženske doživele, pa nisobile niti malo malodušne. Vso moč in ljubezen, kar jim je še preostala, so dajale za našo stvar, in to jih je držalo pokonci, varovalo obupa. Nič čudnega, če je ob vsem tem

navzoči major Jones kot član angleške vojne misije pri Glavnem štabu, izjavil: „Narod, ki ima take ženske, ne more propasti.“

ZASTOPALA ŽENE PARTIZANKE

Rometova Dragica, ki se je takrat pri 20 letih pisala še Braniselj, bi bolj sodila na mladinski kot na ženski kongres, toda kot delegatko so jo poslali v Dobrnič iz Soteske, kjer je bila politkomisarkazaščitne čete glavnega štaba NOV in POS. Prav ona je odredila fante za častni vod, ki je že tri dni pred zasedanjem prispel v Dobrnič. Vas je bila zastražena, da niso mogli ven brez dovolilnic, prav tako so fantje iz častnega voda pregledovali dovolilnice delegatk in gostov. „Posebno Ljubljancanke so bile nad njimi navdušene,“ se spominja Dragica Rome, ki se je na dobrniški kongres pripeljala na motorju z Jako Avšičem. „Ziherlova mama iz okupirane Ljubljane je fante iz mojega voda kar objemala od veselja, da vidi pravega, urejenega in oboroženega partizana. Fantje iz čast-

DVAJSET ŽIVIH PRIČ

Po spisku, izdelanem v začetku oktobra 1983, je na območju novomeške občine prebivalo 20 tovarišic, delegatk s prvega kongresa Slovenske ženske protifašistične zveze v Dobrniču. To so: Lina Androjna iz Šentjerneja; Marija Bartolj iz vasi Jablan; Ana Florjančič z Otočca; Francka Franko iz Hrastja; Danica Henigman iz Dol. Toplic; Marija Jerman, Rezka Klojučar in Milka Kolenc iz Novega mesta; Pepca Kralj z Verduna; Martina Petrič, Ela Podbevšek, Zalka Poglajen ter Dragica Rome, vse iz Novega mesta; Anica Somrak iz Dol. Kamenc; Cvetka Strniša in Rezka Virant iz Dol. Toplic; Anica Železnik iz Bučke; Terezija Žukovec iz Dol. Toplic; Slavka Zupančič iz Straže.

nega voda so dobili uradno dolžnost očediti in urediti se, kajti v času kongresa so slavnostno prikorakali v dvorano, po dva pa sta ves čas zasedanja stala zraven častnega predsedstva na odru.

Meni kot partizanki je najbolj ostalo v spominu skandiranje žena: „Hočemo drugo fronto!“ Bila je množična podpora ljudstva zahtevi našega Glavnega štaba, ker so po našem mnenju zavezniške vojaške operacije v Italiji prepočasno napredovale.

Drugi dan po zasedanju kongresa, ki je trajal do treh zjutraj, je bila nedelja. Že navsezgodaj so aktivisti po Dobrniču in okoliških vaseh sporočali, da bo skupna maša in da bo maševal partizanski duhovnik. To je bil dr. Metod Mikuž. Pri maši sama sicer nisem bila, vendar vem, da je bila cerkev polna delegatk, vaščanov in tudi naš zaščitni vod je bil pri maši po službeni dolžnosti.“

ODLOČITEV V GRMOVJU

Novomeško skupino šestih delegatk je na dobrniški kongres vodila Martina Petrič z Brega. „Bila sem članica rajonskega odbora OF in sestajali smo se v pisarni mizarstva Jevšček na Grmu. Tam so stekli prvi pogovori o tem, kdo naj bi šel na zbor v Kočevje in kdo na kongres v Dobrnič. Ker pa so bili pogostni naleti avionov, smo sestanek nadaljevali v grmovju za potokom pri Šmihelu in tam se je pravzaprav odločilo in določilo imena delegatk. Iz Novega mesta so bile za delegatke določene: Ela Podbevšek, Štefka Šorman, Milena Podberšček-Jenko, Anica Medvešček, Angelca Jeršin-Kamhi in jaz. Moram pa poudariti, da je bilo vse tako konspirativno, da tudi jaz nisem vedela, v katerem kraju bo kongres.“

Iz mesta nas je z vozom odpeljal Nagelj iz Smolenje vasi, v Soteski sem dobila jayko za nadaljnje napatke do Zužemberka, in šele ko smo tam zavili v desno, sem uganila, da gremo v Dobrnič. Kraj sem že od poprejšnjega terenskega dela dobro poznala. Ljudi smo pridobivali tako, da sta recimo sprva Mara Rupenova in Francka Slakova po nedeljski maši stali pri vratih in nagovarjali ženske, naj pridejo na sestanek.

V Dobrniču smo doživele lep sprejem, spali pa smo v Vavpči vasi pri Zupančičevi vdovi, ki smo ji rekli Smolinka. Kar pa zadeva pripovedi naših žena na kongresu, se mi je v spomin najbolj vtisnila Kolenčeva Milka. Obile so me solze, ko je pravila, kako je izgubila moža. Domov smo se vračale polne

novoga elana, ne glede na vse hudo, kar smo slutile, da nas pred zmago še čaka. Po vdoru Nemcev, nekaj dni po našem kongresu, si v mesto nisem več upala, delo mestne aktivistke pa je bilo z odhodom v partizane prekinjeno.“

ENA ZA DRUGO NISMO VEDELE

Čeravno je Novo mesto v pripravah za kongres v Dobrniču doživljalo prvo osvoboditev, se je navzlic temu vse odvijalo v taki tajnosti, da delegatke ena za drugo sploh niso vedele. O tem je pravila Ela Podbevšek:

„V meglenem jutru smo se na Windischerjevem dvorišču zbirale in šele tam smo ugotovljale, kdo smo delegatke, nismo pa vedele, kam se peljemo. Med potjo na vozu so nas nekajkrat nizko preleteli sovražni avioni, me pa smo brž poskakale v jarke ob cesti. Ni pa bilo nič hudega in ta nevarnost je bila v hipu pozabljena v Dobrniču, kjer smo doživele izredno topel sprejem. Na stanovanje in hrano so nas dodelili v Vavpčo vas k Zupančičevi vdovi, ki je imela kup majhnih otrok. Pravila nam je, kakš so ji ‚beli‘ z njive vzeli moža in ga potem ubili. Postregla nam je z izvrstnimi ajdovimi žganci, na katere so zvečer prišli tudi gledališčniki, ki so izvajali kulturni program na kongresu. Tudi dvorana je bila slavnostno okrašena, za to dekoracijo pa je poskrbel Novomeščan Dušan Povh, ki smo ga vse poznale.“

Podbevškova se dobro spominja, kakšen udarec je bil zanjo

Ena med 11.600 zaposlenimi ženami v novomeški občini, ki se ne ukvarja več s tipično ženskimi vprašanji, marveč s problematiko celotne družbe. O enakopravnosti jim ni potrebno več razmišljati, pač pa o stabilizaciji, prizadevanjih za izvoz, in si ob hudi obremenitvah priboriti še vidnejše mesto v družbi. Da ne bodo žene le odlične proizvajalke, ampak da bodo zraven tudi pri odločanju!

MLADI PODIRAJO TABUJE

Obujanju teh spominov sta z zanimanjem poslušala oba predstavnika današnje mlade generacije: Bojan Mikec – predsednik občinske konference ZSMS in sekretarka Metka Hrastar, nato pa izrazila svoje občutke:

„V mladinski organizaciji nikdar nismo ločevali aktivnosti po spolu, kar kaže tudi sestava organov naše občinske konference. Lahko rečeva le to, da so mladinke čestokrat bolj delovne kot fantje. Mlada generacija pa ne občuti težave in pridobitev, ker ni izkusila zapostavljanja žensk. Nam je bila enakopravnost podarjena. Z njo smo rasli in se nam zdi samoumevna. Nas bolj obremenjuje vprašanje, če smo mladi nasploh enako-

NE PRISTAJAMO NA NEKATERE IDEJE

„Danes, štirideset let po prvem in ustanovitvenem kongresu ženske organizacije, ni mogoče našeti vseh pridobitev, ki so (po uradnih podatkih) nekdanjo najbolj zatirano in zapostavljano jugoslovansko ženo dvignili na raven, s kakršno se lahko ponaša malo dežel. Med nekaj več kot 50.000 prebivalci novomeške občine je dobra polovica zaposlenih, med temi pa je 44 odst. tovarišic. Vsaka od teh ima v družbi mesto, kakršnega si je priborila sama, četudi še niso premagani vsi predsodki. Na odgovornejšem položaju se mora žena s sposobnostjo bolj dokazovati kot moški. Razveseljiva je tudi ugotovitev, da se odnosi v mladih družinah močno spreminjajo v korist žena.“ Tako

Skupina novomeških delegatk, ki so sodelovale na pogovoru pred 40-letnico kongresa: Dragica Rome, Francka Slak, Martina Petrič in Ela Podbevšek.

in ostale delegatke, ko so se v ponedeljek vrnile s kongresa, polne navdušenjin zanosu za še boljše delo, tri dni zatem pa so Nemci vdrli v mesto.

„Doma sem že pripravljala sezname ljudi po hišah, kjer sem nameravala pridobiti nove članice AFŽ, nisem pa utegnila obiskov uresničiti. Seznam sem izgubila, ko smo pred Nemci bežali čez koruzno njivo proti Regerči vasi. Ker pa me je bilo strah, da bi ga kdo našel in se nad navedenimi znašel, sta se mož in starejša hčerka splazila nazaj in ga na njivi našla. Za nekaj tednov je bilo ob hudem nemškem terorju vse delo prekinjeno, novembra 1943 pa sem že spet poslala denarno pošiljko v partizane. Spomladi 1944 sem dobila novo nalogo, in sicer sem morala denar, ki so mi ga pošiljal iz hoste, razdeliti partizanskim družinam. Ker sem bila sama preveč kompromitirana, sem za raznašanje pridobila več sodelavcev, največ pa mi je pomagal Adi Šorman. Sledile so aretacije. Prvo so zaprli Štefko Šormanovo, kmalu zatem še mene. V samici in temnici sem dočakala osvoboditev povsem strta, tako da sem morala v bolnišnico. Nedolgo zatem pa smo žene že začele delati:

pospravljati ruševine, kopale smo temelje za prvi vrtec, po redni zaposlitvi pa smo žene iz Kandije prevzele tudi kompletno zaloško kmetijo in jo udarniško obdelale. Take akcije so se kar vrstile.“

pravni s starejšimi, kot je bila mladina v NOB. Na očitke, ki jih slišimo včasih, da mladina ne spoštuje žrtve in pridobitev NOB, pa bi rekla: spoštujemo žrtve, ne občutimo pa veličine teh žrtve, ker jih nismo doživele. Zavedamo se, da živimo v drugačnem svetu, ki ga je ustvarila z žrtvami generacija pred nami. Trenutno pa je za nas stabilizacije večjega pomena kot na primer kak pomemben dogodek iz vojnih ali povojnih časov.“

Mara Rupena, doma iz Mirmpeči, sicer pa znana revolucionarka širšega dolenskega območja, je bila prva sekretarka Slovenske ženske protifašistične zveze in je imela na kongresu v Dobrniču tudi referat.

Vsaki pet let se v Dobrniču snidejo delegatke zgodovinskega kongresa, ki je bil 16. in 17. oktobra 1943. Vsako leto pa je manj navzočih... Posnetek je z zadnjega snidenja v Dobrniču 15. oktobra 1978. Takrat so žene s ploskanjem sprejele pobudo, da bo do naslednjega srečanja stavba pripravljena, toda kljub prizadevanjem posameznih tovarišic, sprememb ni.

POHOD „PO POTI BORB IN ZMAG“

SENOVO – Planinsko društvo Bohor Senovo in Občinska zveza za telesno kulturo Krško vabita planince in ljubitelje narave na jesenski sprehod po Gorjancih, in sicer v soboto, 15. oktobra. Del poti – od Ostrca preko Poloma in Vodenic do Kostanjevice – boste prehodili po transverzali „Po poteh borb in zmag“; na Polomu bo počitek z malico, kjer ne bodo manjkale dobrote na žaru in mošt. Pot je primerna za staro in mlado, pohodniki pa bodo dobili spominska priznanja. Iz Krškega bo odpeljal avtobus izpred železniške postaje ob 8. uri iz Kostanjevice pa ob 15. uri. Organizirane skupine naj se prijavijo na telefon 79-159. PD Bohor vabi tudi na tradicionalno Kostanjevo nedeljo, ki bo 23. oktobra na Bohorju.

NAGRADA V ROŽNI VRH

Knjižno nagrado za rešeno malo nagradno križanko prejme tokrat MIRJAN ZUPANČIČ z Rožnega vrha pri Trebnjem. Zrebu mu je izbral knjigo mladega sodobnega slovenskega pisatelja Marka Svabiča „Bitka proti prahu“, ki je letos izšla pri Cankarjevi založbi. Knjiga je svojevrsna v svoji zasnovi, saj pisatelj ne sledi tradicionalnemu oblikovanju zgodbe, ampak gradi pripoved predvsem na igri z jezikom. Kot primer sodobne proze bo knjiga nedvomno obogatila domačo knjižnico. Zrebu bo naslednje reševalce zrebal naslednji petek. Do tega dne je treba poslati rešeno križanko na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Glavni trg 7, Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA.

Obstaja en sam zares resen filozofski problem: samomor. A. CAMUS

SPOSOJENO TRNJE

— Lažje je bilo zgraditi Jugoslavijo kot stališče v Enciklopediji Jugoslavije. (Iz Ježa)
— Kaže, da samo še dijaki odgovarjajo.

NAGRADNA KRIŽANKA - NAGRADNA KRIŽANKA

d.l.	anti-kviliteta	pevka kovačič	opoj	am. denar	d.l.	5	gr. materi. al. filozof	pritok save	bodeč plevel
palež					naša ind. obutve				
m. ime					epopeja				
nauk o analizi					reka v burmi				
kdor dela									
stabe rime					podzem. žival				
igra z žogo					ustje fr. reke loare				
d.l.	travna ravan	kem. element (lantani)	os. zaimek pomembna ljub. tisk. družina	d.l.	izvir orient. asket			livec	nogometas oblak
premerka				d.l.	duhovnik vodni jarek				ljublj. banka malka
športni novinar klasič				hrv. petr. j.	slov. m. ime				
tropska smola					oporišče zda na pacifiku el lissicki				
evr. gorovje								del roke	
anton jansa								pritok rena	

Naj bo ptičji let videti še tako eleganten, ni najbolj ekonomičen način gibanja. (Foto: M. Markelj)

Zakaj ni srn na kolesih?

Večino izumov, ki jih je človek uporabil za prevozna sredstva, si je sposobil v naravi pri živalih; naj bo to raketni pogon, drsenje, podvodno gibanje, padalstvo, vendar pa bi za manj iskali v naravi kolo, ki je najvažnejši element v prevozu. Kako, da v naravnem razvoju vrst ni prišlo do takšnega načina premikanja? Zakaj na svetu ni živali, ki bi uporabljala vrteče se kolo? Zakaj ni konja na kolesih in ribe s propelerjem? Odgovor na to „neumno“ vprašanje je zelo zapleten.

Skoraj vsa prometna sredstva, ki jih ljudje uporabljajo, temelje na kolesu: kopna vozila na pravem, vodna in zračna plovila na propelerju. Fiziki so izračunali, da je kolo tudi najučinkovitejši način prevoza in premikanja. Ko so merili porabo energije na enako daljavo na gram telesne teže, so ugotovili, da je najbolj učinkovit način premikanja človek na kolesu, ki porabi le 0,15 enote, medtem ko konj pri hoji 0,6, golob pri letenju 0,95, ovca za hojo 1, pes 1,5, čebela za let 14, miš za hojo 40 in krastača kar 65 enot. Človek porabi za hojo 0,75 enote, kar je petkrat več kot kolesar. Zanimivo je, da je tudi gibanje na invalidskem vozičku energetsko bolj učinkovito, saj zanj porabi človek kar četrtno manj energije kot pri hoji.

Od živali sta pri gibanju učinkovitejša le delfin in kit, ki pa pri gibanju izkoristita veliko telo in vodni vzgon. Kolo oziroma propeler sta zanesljivo najbolj učinkoviti načini gibanja. Narava v vsej svoji veliki domiselnosti in prilagodljivosti pa ni ustvarila živega kolesa. Znanstveniki so odkrili le nekaj izjemno redkih primerkov enoceličarjev, ki se premikajo tako, da se vrte kot kolo. Za mnogoceličarje pa takoj nastopi celovita težava, med katerimi je gotovo najvažnejša ta, da je hudo vprašljivo, kako organ v obliki kolesa prehranjevati in mu dobavljati vse potrebne preko ozkega prenosnega grla, ki je v osišču kolesa. Nekateri biologi menijo, da bi bilo lahko kolo iz tkiva brez presnove, kot so pri živalih kremplji, rogovi ipd. Lahko bi se porožnela kolesa po potrebi sprožila iz šap, kot mačka po potrebi stegne kremplje.

Teorij ne manjka. Odgovor pa je ob vsej zapletenosti, ki nastaja zaradi človeškega gledanja na problem gibanja, le nekoliko preprostejši. Opravljeni izračuni so pravilni le, kadar gre za gibanje po idealni ravni in dovolj trdi površini. Tisti hip, ko pa se površina spreminja, postaja mehkejša ipd., pa kolo še zdaleč ni več tako učinkovito in se noga izkažejo za mnogo bolj koristni prevozni pripomoček. Le kaj bi, denimo, s kolesi srna v gozdu?

MiM

(Vir: Nature)

Srce drugič povsem odpove

Študija je pokazala na najbolj zlovesča znamenja, ki napovedujejo drugi srčni napad, ki je običajno usoden

Statistika je neusmiljena, ko beleži, da bo od milijonov ljudi, ki so vsako leto žrtve srčnega napada, le dve tretjini napad preživelo, od teh pa bo v naslednjih 10 mesecih tretjina ponovno imela usoden srčni napad. Medicinski strokovnjaki že dolgo iščejo dovolj zanesljiv sistem odkrivanja teh močnih žrtve drugega srčnega napada, da bi te življenjsko ogrožene ljudi s pravočasnim in ustreznim zdravljenjem rešili smrti. Kaže, da jim je uspelo.

V ZDA je skupina medicinskih raziskovalcev temeljito preštudirala 866 žrtve srčnega napada. Nadzorstvo nad bolniki je trajalo tri leta. V tem času je umrl 101 bolnik, od tega pretežna večina zaradi srčne kapi. Ko so primerjali številne činitelje od stopnje holesterola v krvi, pulza, osebnostnega tipa bolnikov in drugih značilnosti, so ugotovili, da je za žrtve drugega srčnega napada najbolj značilno nabiranje tekočine v pljučih, oslabljena mišica levega prekata, bolečine v prsih in kratka sapa, ki se pojavi mesec dni pred ponovno srčno kapjo, ter seveda nepravilen srčni utrip (aritmija).

Za najbolj zanesljiv znak nevarnosti drugega srčnega napada se je izkazalo praskanje v prsih, ki ga je moč slišati tudi preko stetoskopa. Ta nenavadni zvok nastaja zaradi zbiranja tekočine v gornjem delu prsi, kar je posledica visokega krvnega pritiska. 39 odst. bolnikov, ki so umrli pri drugem srčnem napadu, je imelo ta simptom.

Na drugo mesto zlovesčih znamenj so raziskovalci postavili oslabljeno srčno mišico levega prekata. Zdravo srce požene približno 65 odst. krvi iz te srčne votline v krvni

obtok z vsakim utripom. Raziskava je pokazala, da je nevarno, ko pade odstotek pod 40. V prekatu ostaja preveč krvi, ki povzroči, da se prekat razširi, mišica pa oslabi.

Med lahko razpoznavnimi znamenji, da grozi drugi srčni napad, je kratka sapa, ki se druži z bolečino v prsih. Seveda opozarjata na nevarnost le takrat, kadar se pojavita pri mirovanju ali lahkih hišnih opravilih.

Sele na četrto mesto so raziskovalci uvrstili nepravilno utripanje srca, tako imenovano aritmijo. Za žrtve srčnega napada, ki se jim na uro pojavi 10 ali več dodatnih, vmesnih srčnih utripov, je to znamenje, da jim grozi še en, usoden napad.

Študija je pokazala, da ostali simptomi niso tako značilni. Le slaba 2 odstotka bolnikov, ki niso imeli katerega od omenjenih štirih, je umrlo zaradi drugega srčnega napada.

Omenimo naj še, da zdravniki poznajo dovolj učinkovitih zdravil in posegov, s katerimi je mogoče pravočasno ukrepati. Nova študija jim bo le pomagala, da bodo nekaterim opažanjem dali morda več poudarka.

MiM

(Vir: Newsweek)

Kratka ledena doba

Nedolgo tega so se znanstveniki dokopali do odkritja o hudi, a razmeroma kratki ledeni dobi, ki je zajela naš planet pred 230.000 leti. Odkritje ima dvoje važnih elementov. Prvi je ta, da ta ledena doba predstavlja nekaj nenavadnega zaradi izredno hitre poledenitve in nato prav tako izjemno hitre stalitve ledu. Drugi element pa kaže, da ima najbrž prav strokovnjak Milankovich (Milankovič, naše gore list), ki je zatrjeval, da so poledenitve severne poloble vzročno povezane z lego Sonca.

Preračunavanje za milijon let nazaj je pokazalo, da je bilo sončno žarčenje najmanjše prav pred 231.000 leti. Raziskovalca Ruddiman in McIntyre sta z raziskavami globokih morskih vrtn našla tudi snovni dokaz za omenjeno ledeno dobo.

Pa pogledimo še, kaj je za strokovnjake „izjemno hitra“ poledenitev. Nič manj kot 10.000 let. „Samo“ 7.000 let pa je trajalo, da se je podnebje na severni polobli vrnilo v medledenške razmere.

Novo v vesolju

Odkrili že drugo milisekundno nevtronsko zvezdo

Ko so lani odkrili prvo nebesno telo, ki se s strahotno naglico vrti okoli svoje osi — imenovali so ga milisekundni pulzar — so se astronomi spraševali, ali gre za izjemen pojav v vesolju ali pa za reden pojav, ki ga doslej niso sploh jemali v obzir, ker si niso predstavljali tako hitro se vrtečih zvezd. Odkrita nevtronska zvezda, ki se obrne v poldrugi milisekundi je namreč že na sami meji obstojnosti. Izkazalo se je, da so astronomi pred drugo možnostjo.

Marca letos so astronomi odkrili še eno takšno telo, o njem pa so javnost obvestili pretekli mesec. Odkrili so pulzar s frekvenco obratov 6,1 milisekunde. Imenovali so ga PSR 1953 + 29. Telo je spremljevalec drugega, čigar rotacija traja okoli 120 dni.

Nevtronske zvezde so po dosedanjih spoznanjih zelo masivna telesa (najmanj 1,3 mase našega Sonca) in so skrajno zgoščena. Vrte se zelo hitro, saj merijo njihove obrate v nekaj sekundah. Vsekakor pa sta novoodkrita milisekundna pulzarja v tem pogledu vesoljska rekorderja.

108

Črtice in povesti iz narodnega življenja

FORTUNATOV

Če niso bili kos skušnjavam taki učeni bogoslovci, mar mislite, da jih bo premagala tako zlahkoma kaka slaba ženska? Pa kaj se je Lili še treba moštiti? Sama ve, kolikokrat sem ji dokazoval, da je najlepši in najsvetejši stan, seve razen duhovskega, stan samski, deviški. Jaz vam ne bom nič branil, storite, kar hočete, ali moj svet je, da ostane Lili doma in deklet, kakor je zdaj. Če se je bo zavrtilo v glavi in ne bo moglo njeno truplo prebiti brez dedca, saj je dosti fantov v domačem kraju, da si izbere ženina. To, oče, pa vam ponavljam in tudi ne lepo, ako bi dovolili svojemu edinemu otroku, da se potepe z neznanim tujcem po svetu.”

Tako po priliki so nama gospod pripovedovali in naju svarili. Moj oče zdaj niso vedeli, kaj bi rekli in storili. Večkrat so nam pravili, kako žal jim je bilo za Fortunatova. Župnikove besede so se jih sicer prijelo, ali zdelo se jim je težko in nemogoče, povedati Rusu, da me ne dajo. Prav natihoma so napregli voz in se odpeljali k rodbini. Tudi meni je bilo bridko pri srcu. Revez se mi je smilil. Ko sem mu rekla, da ne morem biti njegova, mi je padel pred kolena in je jokal in me prosil in zaklinjal, da uslišim njegovo neskončno ljubezen. Dejala sem: „Ni mogoče!” — Fortunatov vstane in se odpelje še tisto uro proti Ljubljani. Od takrat se nisva nič več videla. Škoda zanj! Prav od srca sem ga omilovala in dolgo ga nisem mogla pozabiti.

Lilo vprašam, če bi mu bila dala roko, ako se župnik ne bi bil protivil. Reče mi: „O, brzkone. Ali seve, kar tako brez pogoja ne. Bil bi mi moral zaženiti tako hišo ali zapisati nekoliko tisoč goldinarjev. Če se človek moži, je treba misliti na vse. Mož utegne kmalu umreti ali pa tudi ni mogoče pri njem ostati, če je prehudoben. Za take primere se mora nevesta že prej zavarovati, da ne pride v kake zadrege, da ni treba stradati ali beračiti.”

Ta odgovor me je zbodel in razžalil. Videč mojo nevoljo, se začne Lila na ves glas smejeti in pravi: „Moje besede vam niso všeč, ali bi se dalo težko dokazati, da niso pametne. Veste, ta Fortunatov je bil tako zaverovan vame, da bi mi bil zaženil in zapisal vse, kar bi bila le poželela.”

Še to me je mikalo zvedeti, s kakšnim pogumom je ubogi Fortunatov trpel svoj udarec. Lila odgovori, da ne ve. Samo toliko je slišala, da je zapustil kmalu potem kranjsko deželo in se hotel vrniti v Rusijo. Na Poljskem pa je nanagloma umrl, ali ona ne ve, kaj mu je bilo!

Na Sušici sem imel priliko, seznaniti in sprizniti se tudi z Lilinim svakom, jako priljudnim in omikanim možem, ki je dovršil gimnazij v Novem mestu, in živi zdaj v državni službi na Dunaju. Enkrat me je pobral, kaj mislim o njegovi svasti. Rekel sem, da se mi zdi prav bistre glave, ali da ji manjka po moji misli ženske nežnosti. Prijatelj potrdi mojo sodbo in pravi: „Lila je judovskega značaja. Nje ne more nobena reč na svetu zares navdušiti razen denarja. Ona je

nezmožna in nesposobna koga ljubiti. Fortunatova je morda umorila nesrečna ljubezen in kdo ve, če ni to zanj sreča? Smrt bi mu bila še veliko bolj težka in tožna, ko bi ga bil zakopal nesrečen zakon. Na Lilini strani pa ga ni moglo doleteti kaj drugega. Glavni in edino delujoči del njegovega bitja je bilo srce, v Lilinih prsih pa ne bije in ne snuje ne sled tiste človeške čuteče reči, ki jo imenujemo srce. Nje ne more ganiti do solz žalost ali mil prizor; kadar se joka, plaka od jeze. Kadar se smeje, se ne udeležuje duša; vem, da si že dostikrat opazil, kako suh, prisiljen in umeten je njen smeh. Če bere roman ali novelo, se ji ne solze ob žalostnih prigodkih oči kakor drugim dekletom, ampak se jim smeje in, če jo vprašate, zakaj, vam bo odgovorila: „Kdo se ne bi smejal takim neumnostim?” Lila poslušala rada zaljubljene besede, sprejema rada ljubavna pisma, ali vse iz špekulacije, da bi ulovila kakavega bogatina v svoje tanko in čvrsto spleteno mrežo. Fantje in gospodiči si žele ljubico za kratek čas, prijaznost Lilina jim obeta uspeh, ali še vsak se je prekanil in prepračil, da je vodila za nos ona njega, ne pa on nje. Lilino devištvo ni v nobeni nevarnosti.

Omožila se bo ali prav dobro ali pa nikoli. Ko bi bila po svetu kaja znana, bi jo gotovo prišel snubit bogat Jud, skop trgovec ali pa kak drug oderuh. Take ljudi bi osrečila.

Če še ne poznaš nje obrtniške žile, ti bom povedal primer, ki se je prigodil včeraj. Zamostarjeva natakara ima razen drugih ljubčkov tudi viteza Langa, ki jo je hotel razveseliti z novim krlom. Rekel ji je, da naj si izbere pri Lili, kar hoče sama, ptačat bo on.

(Vir: Nature)

Konec zasebnim šolam

Kopica sporov in nedorečenosti v vrstah dokaj številnih članov raznih karate organizacij v Novem mestu se vleče že od leta 1977 sem, šele te dni pa so bili narejeni prvi koraki, ki naj bi zagotovili kolikor toliko reda med pripadniki tega borilnega športa. Razni full contacti, semi contacti, tekvan doni, ki so jih k nam prinašali iz sosednje Hrvaške, kjer imajo za vse te šole ustrezne republiške zveze telesnokulturnih organizacij, so marsikaj tega postavljali na glavo. Prekipelo pa je, ko so se pričele v Bršljanu, Šmihelu in na Malem Slatniku pojavljati brez vednosti ustreznih organov zasebne karate šole.

Prav to je (sicer nekoliko kasno, pa vendarle boljše kot nikoli) prejšnji teden ugotovila izredna skupščina društva za karate, orikido, jiujitsu in judokai Novo mesto. To karate društvo je po sklepih skupščine poslej edino v Novem mestu upravičeno do finančne pomoči, vanj pa so lahko vključeni vsi, ki se v svojem treningu ne ukvarjajo s kontaktnimi veščinami. Se dva sklepa te skupščine sta izredno pomembna: da imajo namreč pravico do vodenja skupin le instruktorji z licenco, ki jo potrjuje Karate zveza Slovenije in da se morajo vsi dosedanjí vadiitelji karateja združiti v trenersko organizacijo z enotnim programom.

Ali je vseh sporov s tem konec, je težko reči, zagotovo pa je ta skupščina doslej največ prispevala k dolgoletni želji novomeških športnih delavcev, da se ljubitelji karateja in ostalih borilnih veščin združijo v enotno organizacijo, seveda pod pogoji in kriteriji, ki jih postavlja Karate zveza Slovenije.

B. BUDJA

PRESENETLJIVO NA ČELU – Rokometašice Novega mesta tudi po sobotnem kolu medrepubliške rokometne lige ostajajo neporažene in tako še naprej držijo vrh lestvice. Za mlado ekipo, ki je letos dobila tudi novega trenerja (Bratkoviča, na posnetku povsem desno), je to vsekakor velik uspeh. (Foto: B. Budja)

Zmaga 10 sekund pred koncem

Izrečena igra Ribničanov z doslej vodilnim Zametom – Novomeščanke še naprej brez poraza – V sobotni derbi Itas–Novo mesto – V SRL so napovedih

DOLENJSKA, POSAVJE – Sobotna srečanja v vseh rokometnih konkurencah so prinesla dolenskem rokometu veliko uspeha. Še posebej velja to za izredno Inlesovo zmago nad vodilnim Zametom v II. zvezni ligi, podvig Novomeščank v medrepubliški ligi v Varaždinu proti Koki, ne nazadnje pa tudi dobre nastope v republiških ligah.

INLES – ZAMET 14:13 (8:11) – Po poročilih našega ribniškega dopisnika Milana Glavonjića so gledalci v športni dvorani videli zares edinstveno rokometno predstavo in so z bučnim navijanjem začeli kvaliteten športni večer. Doslej vodilna ekipa Zameta je bila boljša v prvem polčasu, v drugem pa so domačini pokazali zobe in predvsem po zaslugi odličnega vratarja Gelzeja zmagali. Zmagoviti zadetek je 10 sekund pred koncem dosegel Mate iz sedemmetrovke.

Inles: Gelze, Križman 1, Turk, J. Ilc 3, Tanko, Kolakovič, Karpov 1, Putre, Ambrožič 2, Mate 4, Fajdiga 3, Vesel.

Lestvica: Jugović 6, Inles, Krivaja, Dinamo, Zamet in Zagreb po 4 itd. V naslednjem kolu se obeta nov derbi, saj igrajo Ribničani v gosteh proti Krivaji.

KOKA – NOVO MESTO 25:26 (13:14) – Novomeščanke so v Varaždinu popolnoma zasluženo dosegle že peto zaporedno zmago. Čeprav rezultat tega ne kaže, so bile gostje ves čas srečanja precej boljše in so zasluženo zmagale. Največji zaslug za uspeh gre Kramarjevi, Mršnikovi in Jakšetovi.

Novo mesto: Udovc, Peško 1, Kastelic 2, Zušančič 1, Iličin 4, Jakše 6, Kramar 5, Mrhar, Mršnik 7, Hribar.

IVANIČ – ITAS KOČEVJE 20:14 (10:9) – Drugi predstavnik v ženski medrepubliški ligi, ekipa Itasa, je po pričakovanju ostal praznih rok. Poročila iz Ivanči gra pravijo, da je bila tekma kvalitetna, obe ekipi pa je motil močan dež.

MNOGOBOJ KRKI

NOVO MESTO – Pred dnevi je bilo v okviru 22. delavskih športnih iger novomeške občine na Stadionu bratstva in enotnosti tekovanje v atletiki. Udeležba je bila zadovoljiva, rezultati pa naslednji:

Mnogoboje, ženske nad 30 let: 1. Hren, 2. Florjančič (obe Iskra), 3. Hojnšek (Krka), 4. ARTOČ (Iskra); ženske do 30 let: Kumelj (Iskra), Hribar, Gorenc, Novak (vse Krka); moški nad 30 let: Štampek (Krka), Avsec (Elektro), Jerman (Krka); moški do 30 let: Gimpelj (Iskra), Dragan (Krka), Kecojevič (IMV). V ženski ekipni konkurenciji je zmagala Iskra, pri moških Krka, ki je tudi zmagovalec v skupni razvrstitvi.

USPEŠEN NASTOP V KOBARIDU

KOBARID – Čeprav se kolesarska sezona počasi bliža h koncu, za novomeške tekmovalce bera odličij še ni zaključena. Pod vodstvom Ivana Turka so se v nedeljo udeležili dveh dirk. Mlajši in starejši mladinci so vozili na gorski kronometer v Kobaridu, kjer je Glivar zasedel 3. mesto, Udovc je bil 5., Božič 8. in Štangelj 10. Pri pionirjih A je bil Turk 2., Šmajdek 3., medtem ko je med starejšimi mladinci Darko Papež zasedel odlično 4. mesto. Nastopilo je kar 130 tekmovalcev iz šestih klubov Jugoslavije in Italije, zato je uspeh Novomeščanov še tolikanj večji.

F. BERGER

ZA TRI TOČKE OB PRVO MESTO

CELJE – Trener novomeških kolesarjev Janez Jagodič je minuli vikend peljal najbolje novomeške člane na preizkušnjo v Celje za pokal Merxa. V konkurenci 150 kolesarjev iz 13 jugoslovanskih klubov je Sandi Papež zasedel 2. mesto za Penkom in pred reprezentanti Buličem, Čerinom in drugimi. Odlični četrti je bil Smole, osmi Novak in deseti Bojanec.

FRANC BERGER

Rokomet živi od diska

Rokomet v Ponikvah postal prvi šport – Zaradi premalo denarja uredili liscu, ki pomagaja financirati lizaške nastope

PONIKVE – Za mnoge ljubitelje športa, še posebej pa rokomet, je bilo eno največjih presenečenj uvrstitev Delovno varstvenega zavoda iz Ponikve blizu Ribnice v prvo slovensko rokometno ligo. Le malokdo pa ve, da je ta rezultat sad preko devetletnega dela, saj imajo v zavodu toliko časa tudi športno društvo s številnim članstvom. Že leta žanjejo velike uspehe v invalidskem športu, njihovi šahisti so nastopali na številnih tekmovanjih pri nas, zadnja leta pa se je v ospredje prebil rokomet.

„Danes imamo kar tri ekipe v ligaških tekmovanjih, tako da povsem upravičeno govorimo o ‚epidemiji‘ rokometu v dobropoljski dolini. Nastopamo skoraj izključno z domačimi igralci, če seveda udeležimo Dobreakarja, Vujanovića in Bačića, ki igrajo v članski vrsti in se vozijo iz Ljubljane. Najbolj pa seveda veseli izredno zanimanje mladih za rokomet; skorajda je ni vsi, kjer ne bi imeli igrišča in rokometne žoge.

510 TEKAČEV NA JESENSKEM KROSU

NOVO MESTO – Minuli petek je bil na zahtevnih progah okoli stadiona Brastva in enotnosti v Novem mestu občinski jesenski kros, na katerem je nastopilo 510 tekmovalcev. Najboljši trije v vseh kategorijah so si zagotovili mesta v občinski reprezentanci, ki bo nastopila na republiškem krosu v nedeljo v ljubljanskem Tivoliju. Pri mlajših mladincih je zmagal Fabjan, pri mladinkah Hrovatičeva, pri starejših mladincih Šikonja, dekletih Rukšetova, članih Ivan Skedelj, članicah Borja Erzen, itd.

Šport

Šport iz Ribnice in Kočevja

• Na stadionu v Kočevju je bila pred dnevi finalna tekma v malem nogometu na območju zahodne dolenske regije. Pomerili sta se moštvi Grčaric, prvaka ribniškega območja, in Črnega potoka, predstavnik Kočevja. Zmagali so slednji s 3:1.

• Ribniški in kočevski veterani so prejšnji teden odigrali dve prijateljski nogometni srečanja. V prvem so zmagali Ribničani z 8:3, v drugem pa je bil rezultat 0:0.

• V 5. kolu ljubljanske nogometne lige so Ribničani doma premagali Vodice s 3:0 (0:0), vse zadetke pa je dosegel J. Nosan. Drugi predstavnik Ribnice, ekipa Borca, je gostoval pri Slaviji in prav tako zmagal s 5:2 (4:1). Tri zadetke je dal Opruc, po enega pa Miličević in Maljkovič. Vodi Borac z 8 točkami.

• Inlesovi rokometiški so v 5. kolu II. republiške lige premagali v Ljubljani ekipo Kolinske–Slovan z 20:18 (9:7). Čirovič je dal 9 zadetkov, Gubič pa 6.

• V Ribnici je bilo pred dnevi odigrano 2. kolo predtekmovalni pionirski ekip ljubljanske centralne regije. Rezultati: Inles–Mokerc 16:9, Inles–Ponikve 17:13, Mokerc–Ponikve 19:11.

M. G. – 6.

MESARJI ZMAGALI

KOSTANJEVICA – V okviru prireditve ob krajevnem prazniku Kostanjevice je tamkajšnja lovška družina pripravila tekovanje v streljanju na glinaste golobe. Poleg lovcev so sodelovale tudi ekipe ozdov in športne društva. Zmagalo je moštvo tozdar Mesarstvo krškega Agrokombinata pred dvema ekipama Ikona – tozdar krškega Sopa.

ZMAGA TREBANJSKIH KEGLJAČEV

IVANČNA GORICA – V prijateljski kegljaški tekmi na Čožovem kegljišču v Ivančni gorici so se pred dnevi pomerile ekipe Grosuplje in Trebnjega. Zmaga je pripadla slednjim, rezultat pa je bil 4.738 : 4.560 v njihovo korist. Najbolj so se izkazali Grčar z 832, Tratar z 822 in Maraž z 819 podrtimi keglji.

N. G.

OBA V PRVI POLOVICI

Na republiškem kegljaškem prvenstvu posameznikov sta Popovič in Goleš uspešno zastopala Dolenjsko. V konkurenci 60 tekmovalcev sta se uvrstila med 36 najboljših in tako dolenski regiji v prihodnji sezoni zagotovila udeležbo treh tekmovalcev na republiškem tekmovanju. Manj sreče je bilo pri ženskah, saj je le Vebrova pristala pod 30. mestom.

N. G.

Brežice vodijo

Presenetljivi razpleti v obeh skupinah SNL

Tudi profesionalni trener Nikola Popivoda (o tem več prihodnjic) ni preporočil vrste nogometašev novomeškega Elana, ki so v 6. kolu II. slovenske lige doživeli na domačem igrišču že peti poraz na prvenstvu. Premagal jih je Piran z 1:0. Za razliko od Novomeščanov so Kočevci igrali v gosteh s Tabor–Jadranom 2:2 (2:1) in so z 8 točkami na 6. mestu, Elan pa je z eno samo zmago predzadnji.

Presenečenje pa so pripravili nogometaši Brežic v zahodni skupini. Z zmago nad Proletarcem s 4:0 (3:0) so se namreč povzpeli z 9 točkami na 1. mesto.

Pari naslednjega kola: Aluminij–Brežice, Kočevje–Ljubljana, Domžale–Elan itd.

V SOBOTO KOLESARSKI TRIM

TREBNJE – ZTKO iz Trebnjega organizira v soboto, 15. oktobra, ob 10. uri trim kolesarjenje. Start bo izpred občinske stavbe, udeležence pa bo progla pjaloda do Mokronoga, Sentruperta in nazaj do Trebnjega. Startnine ni, prijave pa bo zbiral organizator pol ure pred startom. Vsak udeleženec trima bo prejel posebno značko.

PESTRA ŠPORTNA DEJAVNOST

V novomeškem domu za učence že od leta 1978 deluje športno društvo. Letos deluje 9 sekcij, nova pa je za aerobiko, za katero vlada veliko zanimanje. Pogoji za športno dejavnost niso najboljši, zato si želimo telovadnico ali večji večnamenski prostor. Težko je čakamo na dograditev igrišč pri ŠCUL. Že zdaj mislimo na tekmovanja dolenskih domov in na republiško domačo tekmovalstvo – domiada.

MARJETA KOREN
Dom za učence M. Šilc
Novo mesto

NA TEK V KOČEVJE

KOČEVJE – Na nedavnem „Teku Kočevskega zbor“ je sodelovalo 346 tekačev: moških, žensk, mladine in pionirjev. Razen iz šol in OZD iz Kočevja so prišli na tek še tekači iz Novega mesta, Ribnice, Strug, Grosuplje, Ljubljane, Trbovelj in vsaki. Na kočevsko tekmovalstvo so se uvrstili na raznih domačih predtekmovanjih.

A. A.

RAZOČARALI GOSTITELJE – Novomeški ljubitelji odbojke, ki so se v petek zvečer zbrali v športni dvorani, da si ogledajo srečanje domačega Pionirja z avstrijskim Hypobank ASKO WBK klubom iz Celovca, so bili razočarani. Ne le zaradi enourne zamude gostov, pač pa tudi zategadelj, ker so Avstrijci pripeljali v Novo mesto drugorazredno ekipo.

Lovci za pokal Grude

Ižanski lovci na škrjanskem strelišču suvereni – Strelci iz Krškega letos za letom boljši

Tudi letošnje drugo večje strelsko tekmovalstvo, ki ga je v sodelovanju Zveze lovskih družin Novo mesto in pod pokroviteljstvom Agrotehnike Gruda iz Ljubljane priredila lovška družina Padež na svojem strelišču na Škrjančah pri Novem mestu, je lepo uspelo. V soboto se je tekmovalstvo pričelo že v zgodnjih jutranjih urah, šele ob mraku pa so padli zadnji strelci in takrat so bili znani dobitniki pokalov in priznanj. Prehodni pokal A. Grude, ki je v svojem interesu, da bliže spozna lovce in jih seznanji z izvozno dejavnostjo na področju divjačine, letos že šestič pokrovitelj takega vseslovenskega srečanja, nanj so vsakič posebej vabljeni tudi zamejski rojaki, je privabil 22 ekip in 21 posameznikov, tako da se je v streljanju golobov in na tarčo srnjaka z malokalibersko puško udeležilo skupaj 109 strelcev.

Vsa najboljša mesta so zasedli izredno razpoloženi člani lovškega društva iz Iga, strelci lovške družine Partizan iz Krškega pa so tudi tokrat

dokazali, da z rezultati že lahko posegajo v vseslovenski prostor.

Najboljša mesta so zasedle ekipe: – kombinacija: 1. Ig, 2. Partizan Krško, 3. Senožec; – golobi: 1. Ig, 2. Partizan Krško, 3. Artiče; – tarča srnjak MK: 1. Ig, 2. Senožec, 3. Artiče.

Posamezniki: – kombinacija: 1. Bogdan Jež (Ig), 2. Jože Vrbinc (Ig), 3. Jože Koritnik (Part. Krško), 4. Matjaž Šturm (Senožec), 5. Marko Vilfan (Ig), 6. Marko Fuks (Artiče); – golobi: 1. Bogdan Jež (Ig), 2. Jože Koritnik (Part. Krško), 3. Milan Rožac (Artiče), 4. Jože Popotnik (Part. Krško), 5. Matjaž Mihev (Boštanj), 6. Tone Repovš (Padež); – tarča srnjak MK: 1. Jože Vrbinc (Ig), 2. Marko Vilfan (Ig), 3. Bogdan Jež (Ig), 4. Mirko Mišičević (Padež), 5. Matjaž Mihev (Boštanj), 6. Anton Ancelj (Suhor). Razstreljevanje za MK je dobil Ivan Tkalec (Kresnice).

T. JAKŠE

DVOJNA ZMAGA KRUMPAČNIKA

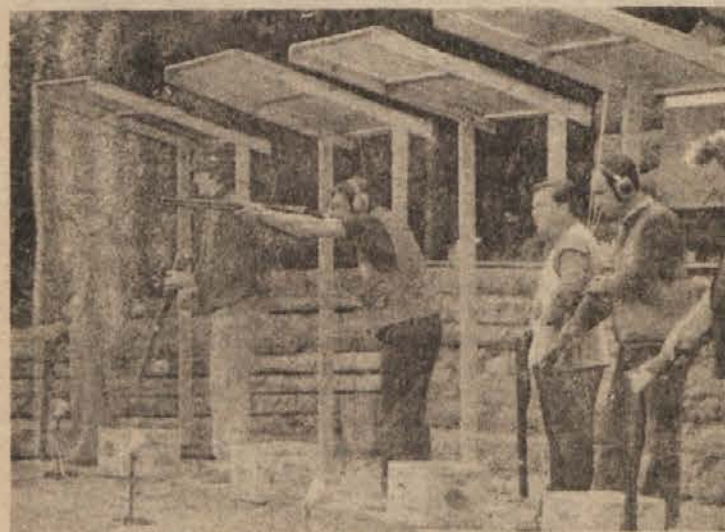
KRŠKO – Slaba udeležba je glavna značilnost pravkar začeti delavskih športnih iger krške občine. Od 14 moških prijavljenih ekip so konec minulega tedna nastopile vsega 4, medtem ko deklet sploh ni bilo. Poglejmo rezultate atletskih bojev – 800 metrov: Petrič (Agrokombinat), 100 metrov: Krumpačnik (Celuloza), skok v višini: Krumpačnik (Celuloza), daljina: Breznikar (Metalna), met kroglice: Bizjak (Ljubljanska banka).

J. ARH

PO TREH KOLIH VODI KRŠKO

KRMELJ – Konec minulega tedna je bilo v Krmelju odigrano 3. kolo posavske pionirske rokometne lige. Rezultati: Krmelj–Sevnica 16:26 (8:12), Krmelj–Leskovec 12:20 (8:14) in Senca–Leskovec 21:21 (8:11). Po treh popolnih odigranih kolid vodi Krško s 6 točkami, sledijo: Senca 5, Sentjernec 4, Leskovec 3 itd.

J. ARH

KRČANI V AKCIJI – Takole zbrana mora biti ekipa pri streljanju na glinaste golobe. Krčani na sliki so se dobro odrezali, kljub temu pa jim je odfrčalo nekaj golobov preveč, da bi lahko ujeli vodeče lžane, ki jim je bila športna sreča res naklonjena. (Foto: T. Jakše)

Smrt med potjo v šolo

Za povzročeno prometno nezgodo je sodišče Jožeta Miketiča obsodilo na 8 mesecev zapora

NOVO MESTO – Še dobro je nekaterim v spominu tragični aprilski dan iz predlanskega leta, ko je ob cesti med Kronovim in Otočcem obležala mrtva komaj 9-letna Renata Vidmar. Razmetana šolska torba je pričala, da je bilo dekletce namenjeno v šolo.

Bilo je 21. aprila ob 12.20, ko se je po pet metrov široki cesti med Kronovim in Otočcem s fičkom peljal 27-letni Jože Miketič iz Zuničev pri Cmomlju. Cesta na tistem odseku je valovita, poleg tega je bila še mokra. Miketič je vozil s tehnično pomanjkljivim vozilom, saj je preiskava pokazala, da zavore niso bile primerne za vožnjo, poleg tega je bila hitrost ob vsem naštetem prevelika. Miketič je zato v ovinku izgubil oblast nad vozilom, pričelo ga je zanašati, dokler ni od zadaj trčil v 9-letno Renato Vidmar, ki je šla v šolo na Otočec. Trčenje je bilo tako silovito, da je deklica zaradi dobljenih poškodb umrla na kraju nezgode.

Sodniki novomeške enote temeljnega sodišča, ki so na obravnavi pred dnevi odločili o Miketičevi krivdi in ga obsodili na 8 mesecev zapora, niso mogli mimo tega, da je vozil prehitro in s tehnično brezhibnim vozilom. Prav tako je senat ovrget obtožbeni zagovor, da mu je deklica sama skočila pred vozilo, saj je preiskava pokazala, da je Vidmarjeva hodila pravilno po levi strani ceste. Kot olajševalno okoliščino so Miketiču pri izreku sodbe upoštevali, da je po nesreči tudi obiskal starše otroka in jim ponudil pomoč.

B. B.

VLOMIL V STANOVANJSKO HIŠO

DVOR – Prejšnji četrtek dopoldne je nekdo vlomil v stanovanjsko hišo Neže Lavrič iz Podlope 21 pri Dvoru. Storitelj je iz sobe vzel lovsko puško z daljnogledom in nabojni in tako lastnika orožja oškodoval za preko 150 tisočakov.

SPARX JE ŽE V TRGOVINI

VELIKA LOKA – Tesnila iz Velike Loke so nedavno plasirala prve količine novega izdelka. Gre za sparx, s katerim naj bi lastniki avtomobilov privarčevali tudi desetino vse bolj dragocenega goriva. Za zdaj so Petrolu in drugi trgovski mreži razposlali 5000 kompletov sparxa.

PO DOLENJSKI DEŽELI

• Vrste kokoši so se ponovno razredčile. Za to je poskrbel tat, ki je minuli teden ponoči vlomil v prebivališče perjadi na Selih pri Straži. Obglavljenih je bilo deset živalic, katerih vrednost so ob vsesplošnem pomanjkanju mesa kuhariki ocenili za neprecenljivo.

• „Tobakov“ kiosk na Smihelski cesti v Novem mestu so pred dnevi obiskali tatovi. Pravzaprav je bil en sam, pa še ta se ni obogatel, saj je odnesel le nekaj zavitekov cigaret. Za to sta poskrbela občana, ki sta junosko pregnala vlomilca. Slednji si je lahko na jezo vsaj prižgal cigareto.

• Piščančje morije po Dolenjskem se nadaljujejo. Tokrat so se tatovi polotili kar kurje farne v Zalogu in kmetijski zadruzi odnesli 80 enoinpolmesečnih živalic. Po vsem tem je pričakovati skorajšen napad že na Pertutino Ptuj.

Poldrugo leto za vlom

Ker gre za povratnika, je bilo sodišče pri odmeri kazni Mladenu Krušiču strogo – Prijet v avtobusu

NOVO MESTO – Senat novomeške enote temeljnega sodišča je pred dnevi razpravljal o krivdi 25-letnega Mladena Krušiča iz Križevcev na Hrvaškem. Mladenič sodnikom ni neznan, saj je bil zaradi tatvin že kaznovan, poleg tega je tačas v novem kazenskem postopku.

Obtožnica je Krušiču očitala, da je leto 27. junija dopoldne vlomil v stanovanje Maksa Kalana v bloku

Nad mlino. S krampom, ki ga je našel nekje na podstrešju, je nasilno odprl vrata in iz stanovanja odnesel najmanj 2.200 din gotovine in fotoaparata. Krušič je na glavni obravnavi vlom sicer priznal, vendar se je zagovarjal, da sta bila s Kalanom dobra znanca in da mu je bil ta za razne usluge dolžan okroglih 20 tisočakov. Prav zategadelj se je odločil, da si nekaj denarja povrne kar sam.

Krušič je po storjenem vladu sedel na avtobus in se nameraval odpeljati domov, vendar so milnički avtobus že na poti do Zagreba ustavili in vlomilca prijeli, pri njem pa našli še ves ukradeni plen.

Senat sodišča zagovoru obtožbenca ni sledil v celoti, pa tudi če bi upošteval, to ne bi zmanjšalo njegove krivde za storjeno dejanje. Prav zaradi tega, ker je bil že kaznovan in gre torej za povratnika, so se sodniki odločili za dokaj strogo zaporno kazen: Krušič bo moral sedeti leto in pol, v katerem pa so mu vsteli pripor, v katerem je od 27. junija. Sodba še ni pravomočna.

B. B.

OTROK PRITEKEL PRED MOTOR

NOVO MESTO – 6. oktobra ob 18. uri se je po parkirnem prostoru pri stanovanjskem bloku na Ragovi cesti v Novem mestu vozil na kolesu z motorjem komaj 11-letni Igor R. Med vožnjo mu je pred kolo pritekel 5-letni iztok Kavšek, ki ga je nesešči motorist zadel in zbil po tleh. Kavšek se je pri padcu poškodoval in so ga prepeljali v novomeško bolnišnico.

TELEVIZIJSKI SPORED

14. X.

petek

1

8.50 TV V ŠOLI: Koledar, Prometna vzgoja, Ruščina, Odmor, Avgust Senoa, Poročila
10.55 OKTOBER V KRALJEVU, prenos spominke slovesnosti
17.20 POROČILA
17.25 DOMAČI ANSAMBLI: OGLARJI
17.55 MODRO POLETJE, oddaja iz španske nanizanke za otroke
18.25 OBZORNİK LJUBLJANSKEGA OBMOČJA
18.40 OTROŠKE NALEZLJIVE BOLEZNI: ZDRAVLJENJE, PREPREČEVANJE IN POVEČANJE ODPORNOSTI, izobraževalna oddaja

19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNİK
19.55 VREME
20.00 ZGODOVINA SLOVENCEV V FILMSKIH FRESKAH: MRTVAŠKI PLES, dokumentarna oddaja
20.40 NE PREZRITE, kulturna oddaja

21.00 SERIF V NEW YORKU, oddaja iz ameriške nanizanke
22.10 DNEVNİK
22.25 NOČNI KINO: FANT, KI NI NIKOLI ZGREŠIL, kanadski film
Film z gornjim naslovom bo govoril o Williamu Averyju Bishopu, letalskem asu iz prve svetovne vojne. Igrani, a dopolnjen z dokumentarnimi vložki, bo film prikazal pilotovo junštvo, za katero je bil pri 23 letih proglašen za heroja; nato je imel odprto pot v visoke kroge angleške družbe, končno pa je izgubil bitko s časom. Film je posnel Paul Cowan, Bishopa pa igra Eric Peterson.

2

17.15 Vest – 17.25 Dnevnik – 17.45 Zgodbe za nezgovorne – 18.15 Posvetovalnica za starše (izobraževalna oddaja) – 18.45 Narodna glasba – 19.30 Dnevnik – 20.00 Portreti skladateljev – 20.45 Zagrebška panorama – 21.00 Porota (dokumentarna oddaja) – 21.05 Jutro (jugoslovanski film)

ZAGREB 1

16.30 Video strani – 16.40 TV v šoli: Ruščina, Avgust Senoa – 17.40 Poročila – 17.45 Zgodbe za nezgovorne – 18.15 Koledar – 18.25 Kronika občine Reka – 18.45 Tribuna – 19.30 Dnevnik – 20.00 Androsove tarče (oddaja iz ameriške nadaljevanke) – 20.50 Posnetek koncerta ob 40-letnici priključitve Istre domovini – 21.45 Dnevnik – 22.00 Gost urednik: Božidar Gagro – 23.30 Poročila

15. X.

sobota

1

8.00 POROČILA
8.05 CIBIBAN, DOBER DAN: PLANINSKI DOMOVI
8.25 ZA DEVETIMI VRATI, lutkovna oddaja
9.05 MODRO KOT PISANO, oddaja za otroke
9.35 ZEMLEPISE POSEBNOŠTI: ETOSHA, KRAJ SUHE VODE, poljudnoznanstvena oddaja
10.30 OTROK IN PROMET: PRVI KORAKI V SVET, izobraževalna oddaja
10.50 ZGODOVINA SLOVENCEV V FILMSKIH FRESKAH: KNEŽJI KAMEN, dokumentarna oddaja
11.30 LJUDJE IN ZEMLJA

12.35 in 16.55 POROČILA
17.00 OLIMPIJA: CIBONA, prenos košarkarske tekme
18.25 PLANET OPIC, oddaja iz ameriške nadaljevanke
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNİK
19.55 VREME

20.00 KOCKAR, ameriški film
Film, ki ga je posnel Karel Reisz, bo pripovedoval o univerzitetnem profesorju, ki si mora zagotoviti veliko vsoto denarja za plačilo kockarskega dolga, pri tem pa ima nemalo sitnosti. Igrajo James Caan, Paul Sorvino, Lauren Hutton in drugi.
21.50 ZRCALO TEDNA, pregled političnih in drugih dogodkov
22.10 AFROVIZIJA, zabavnoglasbena oddaja
22.55 POROČILA

2

17.00 Nič brez konja – 18.00 Kam gre do divje svinje – 19.00 Narodna glasba – 19.30 Dnevnik – 20.00 Glasbeni oder (zabavnoglasbena oddaja) – 20.30 Pesniško gledališče: Soba – 20.30 Poročila – 20.55 Clovek in čas (dokumentarna oddaja) – 21.25 Sportna sobota – 21.45 Dokumentarna oddaja

ZAGREB 1

8.50 TV v šoli: Koledar, Avgust Senoa, Energija iz odpadkov, Uspavana Venera, Poročila – 16.15 Sedem dni TV – 16.45 Poročila – 16.50 Koledar – 17.00 Olimpija: Crvena zvezda (prenos košarkarske tekme) – 18.30 Živeti z naravo (dokumentarna oddaja) – 19.30 Dnevnik – 20.00 Urad za umore (angleški film) – 21.50 Dnevnik – 22.05 Za konec tedna – 23.30 Poročila

16. X.

nedelja

1

9.20 POROČILA
9.25 ŽIVZAV, otroška matineja
10.20 MODRO POLETJE, oddaja iz španske nanizanke za otroke
10.50 FANTJE S HILL STEETA, oddaja iz ameriške nanizanke
11.40 625, oddaja za stik z gledalci
12.00 KMETIJSKA ODGAJA
14.00 POROČILA
14.25 RADOST EVROPE, posnetek z mednarodnega otroškega festivala

15.50 KRATKA POT DO DNEVNE SVETLOBE, ameriški film
17.00 POROČILA
17.05 NAŠ KRAJ: VRANJA PEČ
17.20 ŠPORTNA POROČILA
17.35 ALPE-JADRAN, zabavnoinformativna oddaja
18.05 SESTANEK V SLONU
19.10 RISANKA
19.25 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNİK
19.55 VREME
20.00 13. JULIJ, oddaja iz titograjske nadaljevanke
21.00 ŠPORTNI PREGLED
21.30 ČUDEŽ ŽIVLJENJA, švedska dokumentarna oddaja
22.25 POROČILA

2

9.00 Oddaje za JLA – 14.45 Z. Hristić: Adam in Eva (balet) – 16.15 Radnički: Priština (posnetek boksarskega dvoboja) – 17.15 Pelster: Partizan (prenos rokometne tekme) – 18.40 Izviri: Osvajanje morja (dokumentarna oddaja) – 19.10 Na štirih kolesih (oddaja o prometu in turizmu) – 19.30 Dnevnik – 20.00 Variacije (baletna oddaja) – 20.45 Včeraj, danes, jutri – 21.05 Delavci na črno (oddaja iz angleške nadaljevanke)

17. X.

ponedeljek

1

8.50 TV V ŠOLI: Koledar, Pesmi in zgodbe za vas, Sloveščina, Pripovedujemo, Staro hrvaško gradbeništvo v Dalmaciji, Poročila
17.20 POROČILA
17.25 MODRO KOT PISANO
17.55 CLOVEK IN OKOLJE: ONE-

SNARENJE CELINSKIH VODA
18.15 SPEKTER: ODPRAVA V PRETEKLOST IN PRIHODNOST, izobraževalna oddaja
18.25 PODRAVSKI OBZORNİK
18.45 ZDRAVO, MLADI
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNİK
19.55 VREME
20.00 B. Džuzel: JAGNJE NA RAŽNJU, skopska televizijska drama
21.05 MEDNARODNA OBZORJA
22.00 DNEVNİK

2

17.25 Dnevnik – 17.45 Lutkomedija – 18.00 Vabilo na komedijo – 18.15 Živeti v družini (izobraževalna oddaja) – 18.45 Glasbena oddaja – 19.00 Sportna oddaja – 19.30 Dnevnik – 20.00 Znanost in mi – 20.45 Zagrebška panorama – 21.05 Življenje brez konca (oddaja iz slovaške nadaljevanke) – 21.55 Dober večer (zabavnoglasbena oddaja)

18. X.

torek

1

8.50 TV V ŠOLI: Koledar, Obala Jugoslavije, Za učitelje, Otroci ustvarjajo, Sedmi kontinent, Cetina, Poročila
16.35 ŠOLSKA TV: En glas v vesoljskem zboru
17.35 POROČILA
17.40 Z BESEDO IN SLIKO: MLADENIČ IN VILA

17.55 MOŠKI PEVSKI ZBOR TABOR IZ CERKNICE
18.25 POSAVSKI OBZORNİK
18.40 MALI SVET: JUBILEJI V SRCIH MLADIH
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNİK
19.55 VREME
20.00 E. J. Neuman: V TRETJEM RAJHU, oddaja iz ameriške nadaljevanke
20.50 SPREMENITI, TODA KAJ?, aktualna oddaja
21.50 PESEM GIBA: BLIŠČ IN

BEDA ROMANTIKE, baletna oddaja
22.15 DNEVNİK

19. X.

sreda

1

8.50 TV V ŠOLI: Koledar, Poštni nabiralnik, Na meji kopnega in voda, Osmor, Slava Ogrizović, Narodni park Paklenica, Poročila
17.05 POROČILA
17.10 PEDENJŽEP, oddaja za otroke

17.40 DEKLETA Z NERETVE, sarajevska glasbena oddaja
18.25 CELJSKI OBZORNİK
18.40 MOZAIK KRATKEGA FILMA
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNİK
19.55 VREME
20.00 35 MM – FILMSKA DELAVNICA (ob ameriškem filmu OSMI POTNIK)
22.15 DNEVNİK

17.25 Dnevnik – 17.45 Grom – 18.15 Doživeti stoletnico (izobraževalna oddaja) – 18.45 Narodna glasba – 19.30 Dnevnik – 20.00 Sportna sreda – 22.05 Dnevnik

20. X.

četrtek

1

8.50 TV V ŠOLI: Koledar, Zaprtonite si, Živi svet Primorja, Odmor, Matematika, Misi s svojo glaslo, Poročila
16.25 ŠOLSKA TV: En glas v vesoljskem zboru
17.25 POROČILA
17.30 ZEMLEPISE POSEBNOŠTI: NEVIDNI SVET, angleška poljudnoznanstvena oddaja

18.25 SEVERNOPRIMORSKI OBZORNİK
18.40 OBRAMBA IN SAMOZAŠČITTA
Današnja izobraževalna oddaja bo govorila o vlogi konja v splošnem ljudskem odporu. Res je, da ustrezne živali za te potrebe doslej nismo vzrejali, konji so tli običajno premajhni za tovrstne naloge. V Sloveniji zdaj vzrejamo novo pasmo, hafstenger, tega konja za obrambne namene poznajo že v 35 državah. Prve izkušnje so pokazale, da smo ubrali pravo pot. Oddaja bo pokazala glavne sposobnosti tega konja, ki

je zelo uporaben tudi v kmetijstvu.
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNİK
19.55 VREME
20.00 TEDNIK
21.00 ANDROSOVE TARČE, oddaja iz ameriške nadaljevanke
21.45 DNEVNİK

POTA IN STRAŠNA VOJNA

dežurni poročajo

OB TORBICO, DENAR IN BONE – Senjernejskim miličnikom se je 5. oktobra potožila Nežka Pavlič iz Orehovice, da ji je v noči na minulo sredo nekdo ukradel iz osebnega avtomobila, parkiranega na domačem dvorišču, torbico; v njej je bil tisočak in za 180 litrov bencinskih bonov. Lastnica je vozilo pustila nezaklenjeno.

BENCIN „IZHLAPEL“ – V noči na 5. oktober je bilo vlomljeno v rezervoar kombija, last novomeške IMV. Vozilo je stalo pred tovarno, storilec pa je odtrgal pokrov rezervoarja in iztočil kakih 25 litrov goriva.

OSIROMAŠENA BARAKA – Ljubljancan Vladimir Zrimšek, ki ima v Borštu pri Ajdovcu leseno barako, je presenečen ugotovil, da barako je med njegovo odsotnostjo mu je med njegovo odsotnostjo nekdo vanj vlomil. Zmanjkala so mu kuhinjski aparat, pištola, kuhinjski nož in še nekaj gospodinjinskih pripomočkov. Del ukradenih predmetov so našli pri Cviblju.

PREDRLI GUME – V noči na 7. oktober so neznanci predri senjernejskanu Božidarju Podgoršku vse štiri gume na avtomobilu. Vozilo je stalo pred stanovanjskim blokom.

IZKORISTIL ELEKTRIČNI MRK

VINICA – 4. oktobra zvečer, ko je zmanjkalo električnega toka, je stanovanjsko hišo Barbare Benec v Podklanju pri Vinici obiskal neznanec. Večkrat je potrkal na vhodna vrata in se predstavljal z ženskim glasom. Benčeva je navzlic trdi temi odprla, moški pa ji je z baterijo posvetil v obraz in zahteval denar. Dobil je le še 4 stotake. Za predzrežem se poizvedujejo.

Z avtomobilom izginila tudi železna blagajna

Predrzen nočni vlom v novomeško AMD

NOVO MESTO – Zares predrzno potegavščino so si privoščili vlomilci v noči na 5. oktober sredi Novega mesta. Vlomili so namreč v prostore novomeškega AMD na Ljubljanski cesti in najprej „obiskali“ avtomehanično delavnico, nato pa še poslovne prostore. Jutranji pregled je pokazal, da je iz pisarn izginila težka železna blagajna, iz garaže je zmanjkalo osemni avto jugo, poleg tega pa še električni sveder. No, že naslednjega dne so vozilo našli pri vasi Volavče, blagajno pa na letališču v Prečni. Pokazalo se je, da je bil vlomilec kos železnemu oklepu, saj je zmanjkalo 20 tisočakov in nekaj dokumentov, tako da je skupne materialne škode za kakih 70.000 din. Za storilci še poizvedujejo.

KRONIKA NESREČ

POČITNIŠKA PRIKOLICA SE JE ODTRGALA – Na magistralni cesti pri Karteljevem se je v četrtek ob 14.45 pripetila prometna nezgoda. Ljutomerčan Srečko Karba se je z osebnim avtom in pripeto počitniško prikolico peljal proti Ljubljani, med vožnjo po klancu navzdol pa je vozilo pričelo zanašati. Takrat je masproti pripeljal Novomeščan Marjan Ravbar, ki ga je opletajoča prikolica zadela in se potem tudi odpela. Na srečo je vse minilo le z materialno škodo. Ocenili so jo na 300 tisočakov.

BANKINA SE JE UDRILA – Jože Milkovič iz Dragovanje vasi je 5. oktobra peljal tovornjak po cesti med Jugorjem in Stransko vasjo. V bližini Streklejca se je pod težo tovora (maloženih je bilo 7 kubikov peska) udrla neutrnjena bankina in

Železniško gospodarstvo
ZELEZNIŠKA TRANSPORTNA ORGANIZACIJA
 LJUBLJANA, n. sol. o.
 TOZD ZA TRANSPORT
 LJUBLJANA-MOSTE, n. sub. o.
 Ljubljana, Kajuhova 51

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA
VABI K SODELOVANJU

več transportnih delavcev

Pogoji za sprejem:

- starost nad 16 let
- končanih najmanj 6 razredov osnovne šole
- Družinskih stanovanj ni, zagotovljena pa so samska ležišča. Kandidati se sprejmejo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in enomesečnim poskusnim delom. Razpis velja do zasedbe. Prijavljene kandidate bomo obvestili o izbiri v 15 dneh po seji komisije. Kandidati naj se z dokazili o izpolnjevanju pogojev javijo kadrovske službi TOZD za transport Ljubljana-Moste, Kajuhova 51.

637/41-83

IMV Novo mesto
TOZD TAP Brežice

objavlja zaradi bistvenega povečanja proizvodnje avtomobilskih prikolic in zaradi prehoda na novo tehnologijo naslednja prosta dela in naloge:

VODJA SKLADIŠČA

- Pogoji:
- končana šola za prodajalce - smer železninar
 - tečaj za skladiščnika
 - 3 leta ustreznih delovnih izkušenj

10 KV MIZARJEV

- Pogoji:
- poklicna lesarska šola, zaželeno so tudi delovne izkušnje

Za opravljanje navedenih del oz. nalog nudimo OD na podlagi novega sistema stimulativnega nagrajevanja in možnost napredovanja ter razvoja na delovnem in samoupravnem področju.

Pisne prijave pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: IMV-TOZD TAP Brežice, Kadrovske-spolna služba. Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 15 dneh po objavi.

636/41-83

OBČINSKA RAZISKOVALNA SKUPNOST
NOVO MESTO

RAZPIS

za izvajanje programa Občinske raziskovalne skupnosti Novo mesto za leto 1984

Občinska raziskovalna skupnost Novo mesto razpisuje za leto 1984 izvajanje raziskovalnih nalog, določenih v temeljnih plana Občinske raziskovalne skupnosti Novo mesto za obdobje 1981-1985. Prijave raziskovalnih nalog pošljite najkasneje do 10. 12. 1983 na naslov: Občinska raziskovalna skupnost, Novo mesto, Kidričev trg 3. Podrobnejše informacije o programu in pogojih izvajanja raziskovalnih nalog ter vsebini prijave dobijo potencialni izvajalci pri Občinski raziskovalni skupnosti, Novo mesto, Kidričev trg 3.

643/41-83

EMONA DO RIBARSTVO, Ljubljana, Gradišče 2

objavlja po sklepu komisije za delovna razmerja prosta dela oz. naloge

ŠOFERJA - RIBOGJCA za obrat ribogojnico
KRKA-DVOR, Dvor pri Žužemberku.

Pogoji: izpit B. in C kat., nekaznovan, zdravstveno neoporečen, 3 leta delovnih izkušenj, rešeno stanovsjsko vprašanje.

Delo je za nedoločen čas, 3 mesečno poskusno delo. Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema EMONA DO RIBARSTVO, Ljubljana, Gradišče 2, v 8 dneh po objavi v časopisu.

646/41-83

V skladu s 171. členom Zakona o delovnih razmerjih

razpisujemo dela in naloge

PREDSEDNIKA POSLOVODNEGA ODBORA
DELOVNE ORGANIZACIJE „KRKA“

Za dela in naloge predsednika poslovnega odbora morajo kandidati imeti visokošolsko izobrazbo in najmanj 5 let delovnih izkušenj na poslovnih delih in nalogah oziroma na delih in nalogah s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, ter izpolnjevati pogoje 511. člena ZZZ.

Kandidati naj pošljejo ponudbe kadrovske službi KRKE, tovarne zdravil v Novem mestu, Cesta herojev 45, v 15. dneh po objavi.

648/41-83

PROSLAVILI SVOJ PRAZNIK - Ob dnevu pionirjev, 27. septembra, so učenci novomeške osnovne šole Katje Rupena pripravili pionirsko konferenco, na njej pregledali delo v minulem šolskem letu in se pogovorili o tem, kaj bodo delali v tem šolskem letu. Za pionirski dan so priredili tudi pohod v naravo, kros in športna tekmovanja. (Foto: Alenka Pezdirc, foto krožek OŠ Katje Rupena)

UREJAJO AVTOBUSNA POSTAJALIŠČA - Te dni v ribniški občini urejajo avtobusna postajališča. Na fotografiji je postajališče v Ortneku, ki ga urejajo delavci Komunale Ribnica. Pogosti vzroki nesreče so bili prav ti, da so avtobusi ustavljali na cesti, potniki pa so iz avtobusa stopili naravnost pred mimo vozeče vozilo. (Foto: Glavonjič)

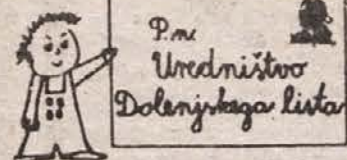

STOJI UČILNA ZIDANA - Pred njo je stara jablana in v njenem duplu pičje gnezdo. Skulpturo na to temo je izdelal kočevski akademski kipar Stane Jarn, v okviru praznovanj ob letošnji 40-letnici zbora odposlancev pa jo je pred kočevsko šolo odkrila nekdanja ravnateljica te šole Tilka Kovačević (na fotografiji). Ob tej priložnosti so podelili priznanja SZDL in nagrade Opreme učencem, ki so ustvarili najboljše kipe in napisali najboljše spise na temo ob 40-letnici Kočevskega zbora. (Foto: Primc)

VELIKO MRAŠEVO - V vrsti agrarnih operacij, ki sta jih zadnja leta opravila kmetijska zemljiška skupnost in Agrokombinat Krško, tečejo sedaj obsežna melioracijska dela ob Jelsanskem potoku ter Veliki in Mali Muzgi. Namesto slabših travnikov bodo pridobili 189 ha površin za spodobno kmetijsko proizvodnjo. Za isto območje pri Velikem Mraševu je narejen tudi projekt za komasacijo 150 ha zemljišč, za prihodnje leto pa načrtujejo podobne posege z regulacijami, hidromelioracijami in komasacijami še na delu vodotokov Račna, Lokvanski in Velkovaški potok, na Krškem polju ter v gramoznicah na Bregah. (Foto: V. Podgoršek)

MLADI DOPISNIK

ZE DVOJE
PREDAVANJ

Mladi iz črnomajškega dijaškega doma imamo priložnost sodelovati v 9 interesnih dejavnostih. Razen redkih izjem smo dejavni vsi, nekateri celo na štirih področjih. Med drugim smo imeli že dvoje predavanj. Prvo je Jože Stegne, sekretar OK ZSMS, posvetil mladim, njihovim problemom in še čemu, Milan Šimec pa nam je predaval o zgodovini Bele krajine in njeni vlogi med NOB. V delovnem programu imamo še več predavanj z različnih področij.

FRANC BARBIČ

AKCIJA ŠE NI
KONČANA

Med učenci naše šole so pri zbiranju starega papirja že dolgo najbolj prizadevni petošolci, ki denar namenjajo za šolo v naravi. Sicer pa smo letošnjo prvo akcijo začeli že septembra in kmalu kontejner napolnili s 1.050 kg papirja. Akcija še ni končana, prepričani smo, da bomo zbrali še več papirja in tako pomagali industriji, posredno pa obvarovali gozdove, saj je za eno tona papirja potrebno posekati veliko dreves.

NATAŠA AVSIČ
 OŠ bratov Ribarjev
 Brežice

OBISK
VIDE BREST

Ob začetku tekmovanja za bralno značko je našo šolo obiskala borka in aktivistka, mladinska književnica Vida Brest. Pripovedovala nam je o svojem otroštvu, dogodkih iz partizanskega življenja, še posebej pa nas je zanimalo, kako so pod njenim vodstvom nastajali prvi pionirski odredi. Predstavila nam je tudi nekaj odlomkov iz svojih del.

Novinarski krožek
 Osnovne šole Skočjan

OBČINSKA
PIONIRSKA
KONFERENCA

V Globokem smo 5. oktobra izvedli občinsko pionirsko konferenco. Poročila o delu so podali delegati posameznih šol, glavna tema konference pa je bila „Pionir v prometu“. Konferenco so popestrili kulturni program, podelitev knjižnih nagrad pionirskim odredom in filatelistična razstava.

IRENA ŠUSTERIČ
 OŠ Globoko

V MUZEJU
IN TOVARNI

Irena DRAŽUMERIČ in Tatjana ŠTEFANIČ iz Dragatuške poročata, da so se tamkajšnji učenci pred kratkim mudili v Semiču, kjer so si z zanimanjem ogledali bogasto muzejskih zbirk, poučen pa je bil tudi obisk v tovarni Iskra. V tej so si ogledali proizvodne dvorane in se seznanili z delom.

VESTI IZ SEMIČA

Troje vesti iz semiške osnovne šole smo prejeli. Anica MIHELJ piše, da pri njih vodijo krožke tudi zunanji sodelavci. Tako folklorni krožek deluje letos pod vodstvom Marzine Jakša. Belokranjske pesmi in plese se učijo 25 šolarjev, krožkarji pa bodo spoznali tudi stare običaje svojega kraja. Osmošolci so se pred kratkim odpeljali v Zagreb, Simona PUSTAVRH poročata, da so si ogledali živalski vrt, Meštrovičev galerijo in veseljem. Iz prispevka Sonje PAVŠE povzemamo, da šolsko športno društvo šteje 38 članov. Imeli so že letno konferenco, na kateri so sprejeli delovni načrt, med drugim nameravajo opraviti tudi izleta na Mirno goro in Gorjance.

Semič: telefon v vse vasi

Skoraj 2,5 milijarde starih dinarjev bodo stala vsa dela za letos - Tri četrtine prispevajo sami

SEMIČ - Z letošnjim letnim planom si je krajevna skupnost zastavila kup nalog: izgradnjo pločnika in mrliske vežice v Semiču, pomoč pri vzdrževanju lokalnih poti in cest in sodelovanje pri financiranju trase, na katero bo priključenih 180 telefonov za celotno krajevno skupnost.

Naročniki za telefon bodo prispevali 8 milijonov dinarjev, skupaj s potrebnim številom delovnih ur pri izkopu kanala in preskrbi ter postavitvi telefonskih drogov. Denar je že zbran, težave so le pri oskrbi kabla. Zaradi preobremenjenosti odgovornih pri gradnji ceste na Črešnjevcu nekoliko zastajajo manjša dela. Sicer pa v vsaki vasi kaj gradijo. Na

ZBRALI NAD 14 TON
PAPIRJA

Prejšnji teden je bila v naši krajevni skupnosti akcija zbiranja starega papirja za Rdeči križ. Akcije smo se udeležili tudi učenci in bili zelo pridni, saj smo zbrali nad 14 ton papirja. Najbolje so se odrezali učenci 8. b razreda, ki so zbrali več kot 1.700 kil papirja.

KARMEN POLANČ
 novin. krožek
 OŠ Grm

KVIZ O 12.
BRIGADI

Naša šola nosi ime po 12. SNOUB. Ker smo želeli bolj spoznati borbena pot te brigade, smo pripravili kviz. V petek, 23. septembra, smo se pomerili v znanju. Najboljša je bila ekipa 7. razreda. Vsi tekmujoči smo prejeli knjižne nagrade, ki nam jih je poklonila Lisa iz Krmelja. Obiskala sta nas tudi borca Stane Rijavec in Jože Lužar.

A. FLAJS, Z. ŽUZEK
 OŠ Krmelj

TRI VESTI IZ
BRŠLJINA

Nataša Malnar iz bršljinke osnovne šole v Novem mestu piše, da se je devet mladih likovnikov iz njihove šole udeležilo otvoritve grafičnega bienala v Kostanjevici. Po ogledu razstave in šole so se odpravili v Krško, kjer je bil na ogled še drugi del grafik, spotoma pa so si ogledali tudi zunanost jedrske elektrarne. Isti dan so se učenci v Novem mestu pogovarjali s pisateljem A. Ingoličem, Malnarjeva poročata tudi, da so se predstavili njihove šole 24. septembra odpravili v Krmelj, kjer so tamkajšnje šole poimenovali po 12. SNOUB, po tej brigadi pa se imenuje tudi bršljinška šola.

PLANINCI V KRMI

Srečanje slovenskih planincev, ki je bilo 18. septembra v Krmu, se je udeležilo tudi 12 planincev iz Artiče. Z avtobusom smo se peljali do Bleda, kjer smo si ogledali razstavo o razvoju slovenskega planinstva, nato pa smo se odpravili v Krmo. Po proslavi smo se nazaj grede ustavili še v soteski Vintgar. Čeprav nismo veliko hodili, smo z izleta priliči zadovoljni, saj smo videli številne lepote naše domovine.

JANKO KROSELI
 novin. krožek
 OŠ Artiče

OGLED KNJIŽNICE

Pred kratkim smo eno učno uro slovensčine namenili za ogled tabanjske knjižnice. Ta se je 20 let stiskala v neprimernih prostorih v kulturnem domu, zdaj pa je v prenovljenih prostorih stare šole. Knjižnica premore nad 20 tisoč knjig, poleg prostora za izposojajo pa ima še Golievo spominsko sobo in skladišče.

ROBI MEDVED
 OŠ Trbnje

POMAGAL SEM
PONESREČENKI

Letos sem dopustoval na Malem Lošnju. Nekega dne sem med sončenjem zaslišal močno cviljenje gum avta, ki je zaviral. Skočil sem na cesto tik ob obali in opazil deklico, ki je ležala nezavestna. Previdno sem jo odnesel na rob ceste in si zapomnil del registrske številke avtomobila, ki je povzročil nesrečo, njegov voznik je namreč brezvestno pobegnil. Moja prisebnost je pomagala, da so kasneje pobelega voznika dobili. Ranjeno deklico pa smo spravili v bolnišnico.

TOMAŽ TRATAR
 OŠ Krmelj

SKORAJ DVE TONI

Na naši šoli smo organizirali akcijo zbiranja starega papirja. Akcija je dobro uspela. Najuspešnejši je bil 3. a, ki je zbral 660 kg papirja. Vsi skupaj smo zbrali 1.910,5 kg papirja.

NATAŠA MALNAR
 OŠ 12. SNOUB, Novo mesto

ZAHVALA

V 77. letu starosti nas je po težki bolezni zapustila naša draga sestra, teta in svakinja

MARIJA OSTERMAN

rojena Korbar
iz Dolenjih Kamenc 17

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in vaščanom za izraženo sožalje, darovano cvetje in številno spremstvo na njeni zadnji poti. Hvala tudi župniku za opravljeni obred.

ŽALUJOČI: brat Jernej z družino, sestre Rezka, Pepca in Anica ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob mnogo prerani in boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

VIKTORJA KUŽNIKA

Vrhovo 5, Mira peč

se prisrčno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam izrekli sožalje, nam pomagali v najtežjih trenutkih, pokojnemu darovali vence in cvetje ter ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala velja TOZD Varnost, Pivovarni Union, LB TDB, Tovarni zdravil Krka, SŠGT Novo mesto, OŠ Mirna peč ter obema duhovnikoma za lepo opravljeni obred.

Žalujoci: žena Marija, sinova Viktor in Jože z družinama, hčerke Marija in Danica z družinama, Mihela z možem, Anica in Bernarda ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je zapustila naša draga sestra in teta

MARIJA LAŠIČ

roj. Jordan
Jurka vas 14

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, vaščanom in znancem, ki so nam izrekli sožalje, pokojni darovali cvetje in vence ter jo spremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo Novolesu—tozd TVP za venec, Marinčevim in Slakovim za pomoč in župniku za lepo opravljeni obred.

Žalujoci: vsi njeni

Ce v onem času ne bilo bi nas, še večji kos slovenske zemlje bi odtrgal tuji plaz.
(R. Maister)

ZAHVALA

Za vedno nas je zapustil

JOŽE GRANDOVEC

borec za severno mejo

Zahvaljujemo se vsem, ki ste ga imeli radi, mu darovali cvetje, se poklonili njegovemu spominu in ga spremili ob zadnjem slovesu.

Žalujoci: žena Antonija, hčerka Joži in Tone z družinama

Dolenji Podboršt, 4. 10. 1983

ZAHVALA

V 69. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

FRANC SCHWEIGER

iz Črnomlja, Na pristavah 5

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam pomagali v teh težkih trenutkih, nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali cvetje in vence ter ga spremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo gasilskemu društvu Črnomelj, govornikoma Milanu Šimcu in Stanetu Vlahoviču za poslovilne besede, sosedom, zdravstvenemu domu Črnomelj, splošni bolnišnici Novo mesto, interni bolnišnici Ankarani, IMV—tozd Črnomelj, Iskri Semič, delovni skupnosti SIS Metlika in kaplanu za opravljeni obred.

Žalujoci: žena Ana, hčerka in sin z družinama ter ostalo sorodstvo

Zjutraj si videl sončne žarke na nebu, zvečer pozno v noč življenje tvoje je ugasnilo, za vedno lahko noč.

V SPOMIN

14. oktobra bo minilo žalostno leto, odkar nas je v 47. letu zapustil naš dragi mož, oče, brat in stric

CVETKO MLAKAR

iz Stare Bučke 19

Čakamo te in kličemo, a vse zaman. Ne moremo verjeti, da si odšel za vedno. Ostal nam je le še spomin na čas, ko si bil med nami.

Žalujoci: žena Ana, hčerka Jožica s Tonetom in vsi ostali

ZAHVALA

V 73. letu starosti nas je nepričakovano zapustil dragi mož, oče in stari oče

MATIJA ROŽIČ

Doblje 1, Črnomelj

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam stali ob strani, nam kakorkoli pomagali, izrekli sožalje, darovali cvetje in pokojnega tako številno spremili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni dobrim sosedom za nesebično pomoč, župniku za opravljeni obred, gasilcem, govorniku in pevcem. Še enkrat vsem in vsakemu posebej hvala!

Žalujoci: žena, otroci z družinama in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 57. letu zapustil naš ljubi mož, očka, brat, stari ata in stric

ANTON ŠUTAR

iz Labina (Istra)

Na njegovo željo smo ga pokopali v domačem kraju. Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam v tem težkem trenutku nudili pomoč. Posebna hvala družinam Požun, Žvegljič, Aniči Simič, Mariji Šobak in duhovniku za opravljeni obred.

ŽALUJOČI: žena Tilka, hčerka Silva, sin Vladimir z družino, brat Franc z družino, tašča Antonija ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nam je kruta usoda vzela ljubljeno ženo in mamico

FANI VINTAR

Ob Težki vodi 36

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem, mladini iz Regerče vasi, OŠ Šmihel, kemijski tehniški šoli ter znancem, ki so nam izrekli sožalje, nam pomagali v najtežjih trenutkih, pokojni darovali vence in cvetje ter jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni delovni organizaciji Novoteks in Krki, tovarni zdravil, Zahvala velja tudi župniku za opravljeni obred.

Žalujoci: mož Danilo, sin Rado, hčerke Marjana, Ema, Jožica, Danica z možem in ostalo sorodstvo

Kjer si bila, je praznina, kjer si z daj, pa bolečina.

ZAHVALA

Nenadoma smo izgubili v starosti 43 let nepozabno ženo, mamo, staro mamo

LJUDMILO ULEPIČ

Pavla vas 10, Tržišče

Prisrčno se zahvaljujemo sosedom za nesebično pomoč, kolektivom DANA Mirna, TOZD za vleko vlakov Ljubljana, NOVOLES Trebnje, Kadetska šola za miličnike v Tacnu, pevcem iz Mokronoga, župniku za opravljeni obred, gasilskemu društvu, društvu upokojencev Tržišče za spremstvo na zadnji poti, osebju nevrološkega oddelka splošne bolnice Novo mesto za nego, predstavniku krajevne skupnosti Tržišče, tov. Pungercarju za poslovilne besede in darovalcem vencev.

Žalujoci: mož Andrej, hčerki, sinovi, sestra ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 37. letu nas je tragično zapustil dragi mož, ati, sin, brat, stric, zet

TONI BUKOVEC

iz Semiča, stanujoč v Črnomlju

Zahvaljujemo se tovarišem, ki so mu nudili prvo pomoč ob nesreči, sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom iz Semiča in Črnomlja, ki so nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali vence in cvetje in nam pomagali v najtežjih trenutkih. Posebno se zahvaljujemo delovnemu kolektivu Iskra Semič za pomoč in organizacijo ter pripravo pogreba, OŠ Dragataš, OŠTO Črnomelj, Sob Črnomelj, OK ZRVS Črnomelj, Občinski strelski zvezi Črnomelj, GD Semič, TVD Partizan Semič, sošolcem pokojnega Tonija iz ekonomske šole, COŠ Semič, OŠ Črnomelj, CSS Črnomelj, LB Črnomelj, govornikom za poslovilne besede, pevskemu zboru in godbi na pihala iz Črnomlja ter vsem, ki ste pokojnega v tako velikem številu spremili na zadnji poti.

Žalujoci: žena Mirjana, sin Uroš, ate, tast in tašča, brat Jože, brat Janko z družino, sestre Anica, Sonja in Tinz družinami, sestra Minka, tete in ostalo sorodstvo

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite, spomnite se, kako trpel sem, in večni mir mi zaželite.

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 80. letu starosti zapustil dragi mož, oče, brat, dedek in pradedek

JAKOB AGNIČ

Vranoviči 16

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom in znancem, ki so nam v težkih dneh stali ob strani, izrekli sožalje, pokojnemu darovali vence in cvetje in ga v velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala sosedu Nežki Svajger za nesebično pomoč med boleznijo. Zahvaljujemo se osebju Onkološkega inštituta v Ljubljani za skrb med zdravljenjem in ZD Črnomelj za lajšanje bolečin. Prisrčna hvala duhovniku za lepo opravljeni obred, LD Gradac za organizacijo pogreba, GD Krasinec in GD Vranoviči za spremstvo, praporščakom in upokojencem. Zahvaljujemo se godbi na pihala, govornikom Antonu Kambiču pred hišo žalosti, Antonu Pezdircu in Francu Vrviščarju pa za tolažilne besede pri odprtju grobu. Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala!

ŽALUJOČI: žena Pepca, šest sinov in šest hčera z družinami, brata in sestra z družino ter ostalo sorodstvo

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 13. oktobra - Edvard Petek, 14. oktobra - Nedelja Sobota, 15. oktobra - Terezija Nedelja, 16. oktobra - Hedvika Ponedeljek, 17. oktobra - Ignac Torek, 18. oktobra - Luka Sreda, 19. oktobra - Etbin Četrtek, 20. oktobra - Irena

LUNINE MENE

13. oktobra ob 20.42 - prvi krajec

KINIO

NOVO MESTO - DOM JLA: Od 14. do 16. 10. ameriški film Nihiče ni popoln. Od 17. do 19. 10.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

ZAPOSIM delavca v kovinski stroki. Andrej Peric, V Ravog log 1.

NUDIM honorarno zaposlitev mlajši upokojenki za 3-urno čiščenje lokala v Novem mestu. Ponudbe na telefon 21-216.

STANOVANJA

SOBO ODDAM samskemu. Cesta herojev 33/a, Novo mesto.

DVEMA MIRNIMA dijakinjama oddam stanovanje. Naslov v upravi lista (4499/83).

SOBO oddam. Katič, Kajuhova 17, Krško (nad vrtcem).

Kmetijski stroji

TRAKTOR TV 730 prodam. Ivan Šiško, Mali Slatnik 4, Novo mesto.

TRAKTOR DEUTZ (30 KS) prodam. Miha Orešar, Dobeno 7, Brežice.

TRAKTOR EICHER v dobrem stanju, s koso prodam. Telefon (068) 69-367.

PORSCHE, generalno obnovljen (38 KM), v zelo dobrem stanju, prodam. Telefon 32-109.

POCENI PRODAM mlatnico in sejalnico za žito. Blaž Stern, Gorice 2, 64204 Golnik, telefon (064) 57-032.

TRAKTOR UNIVERZAL 445 v zelo dobrem stanju in po zelo ugodni ceni prodam. Ima 1600 delovnih ur. Jože Avguštin, Gor. vas - Reteče 43, 64220 Skofja Loka.

VARNOSTNO STREHO za IMT 533-539 ugodno prodam. Naslov v upravi lista (4498/83).

Motorna vozila

KOMBI ZASTAVA 435 K prodam. K Roku 67, Novo mesto.

R 4, letnik 1978, prodam. K Roku 67, Novo mesto.

ameriški vestern Zadnji junak Divje ga zohada.

BREŽICE: 14. in 15. 10. nemški film Grške fige. 14. 10. ameriški film Svet seksa. 15. 10. ameriški film Manitu. 16. in 17. 10. ameriški film Peklenski pregon. 18. in 19. 10. slovenski film Rdeči Bugi.

CRNOMELJ: 13. in 16. 10. italijanski film Zatočišče izgubljenih. 14. in 16. 10. ameriški film Pregon čez Ameriko. 18. 10. ameriški film Sončni sijaj. 20. in 23. 10. francoski film Horoskop.

KOSTANJEVICA: 15. 10. angleški film Lov na Stegnerja. 16. 10. ameriški film Bitka med zvezdami. 19. 10. jugoslovanski film Zbiralci perja.

SEVNICA: 14. in 15. 10. ameriški film Jezdec prihaja. 16. 10. ameriški film Jabotka. 19. in 20. 10. ameriški film Invazija tretjih bitij.

PRODAM tovorni avto kasonar TAM (110 konjev), letnik 1975. Telefon (068) 58-690.

R 4, letnik 1979, prodam. Cena 130.000 din. Kostrevec, Jablan, Mirna peč.

ZASTAVO 101, letnik 1974, registrirano do oktobra, prodam. Bevec, Mestne njive 4/11, Novo mesto.

R 12 letnik 1974, prodam. Jože Turk, Mala Cikava 14, Novo mesto.

MOTOR in MENJALNIK ter ostale rezervne dele za ZASTAVO 750 zelo poceni prodam. Matič, Soteska 46, Straža.

R 4 TL, letnik 1977, prodam. Telefon 20-567, popoldne.

VW, letnik 1960, nemški, prodam. Cena 7 M. Jože Tramte, Zloganje 30, Skočjan.

ZASTAVO 101, letnik 1977, registrirano do 1. septembra 1984, ugodno prodam. Janez Zupet, Skočjan 66.

ZASTAVO 750 S, letnik 1978, registrirano do 18. aprila 1984, prodam. Alojz Hrastar, V brezov log 18, Novo mesto, telefon 24-948.

MOTORNO KOLO PRIMA prodam. Cesta herojev 33 a, Novo mesto. 126 P, letnik 1980, prodam. Cesta herojev 33 a, Novo mesto.

SPACKA, letnik 1976, obnovljena, prodam. Cesta herojev 33 a, Novo mesto.

FIAT 750, letnik 1975, vozen, prodam. Sajevic, Zužemberk 26.

ZASTAVO 101, letnik 1978, prodam. Telefon (068) 25-006, Cesta brigad 29, Novo mesto.

LADO, letnik 1976, ugodno prodam. Janez Jaklič, Šahovec 5, Dobrič.

126 P, letnik 1980, prevoženih 18000 km, prodam. Šerovič, Nad mlini 43, Novo mesto, telefon 23-957.

PRODAM ali zamenjam za traktor tovorni avto 5706 RTH, kasonar (12 ton). Albin Pacek, Kalce-Naklo 5, Podbočje.

VW 1200, 2500 km po generalni, ugodno prodam ali zamenjam za motor 200 D, motorno kolo ali hi-fi. Telefon (068) 81-106.

GOLFA, karamboliranega, prvi desni kraj, poceni prodam. Franci Žibert, Kladije 13, Blanca, telefon 75-707.

POCENI PRODAM Z 101, letnik 1974, v voznem stanju ter malo rabljen 140-litrski hidrofor. Informacije po telefonu (068) 79-106.

FIAT 850 special, letnik 1970, prodam. Cesta herojev 21, Novo mesto.

PRODAM ŠKODO 120 L, FIAT 126 P, letnika 1979, in VW 1200, letnik 1976. Informacije na telefon 58-623 ali na naslov: Jože Kočevar, Križevska vas 22, Metlika.

VW 1300, karamboliran, letnik 1967, registriran, prodam. Telefon 23-807, po 17. uri.

AVTO LADA, letnik 1979, prodam. Zupanc, Segova 20, Novo mesto, telefon 23-190.

ZASTAVO 750 luxe, letnik 1977, prodam. Telefon 22-334.

FIAT 750, letnik 1977, ugodno prodam. Rafacel Fink, Dol. Toplice 224.

ZASTAVO 101 S, letnik 1979, prodam. Informacije na tel. 25-777 od 16. do 18. ure ali od 18. ure dalje na naslov: Tomazin, Šukljeto 13, Novo mesto.

FIAT 125, italijanski, motor special, ugodno prodam. Telefon 23-219, zvečer.

AUSTIN 1300, registriran do 26. septembra 1984, prodam. Telefon 23-219, popoldne.

AUSTIN 1300 ugodno prodam. Prečna 19, Novo mesto, telefon 23-486.

126 P letnik 1978, prodam. Inf. na tel. 25-226 popoldne.

PRODAM FIAT 126. Informacije na tel. 24-221.

PRODAM HUSQVARNO-250 ccm3. Letnik 1980 v odličnem stanju z rezervnimi deli, ter Suzuki 125 ccm3 s carinsko deklaracijo. Informacije Smrekar Beno v Brezov log 59. Tel.: 22-782.

ZASTAVO 750, letnik 1974, obnovljeno, po ugodni ceni prodam. Darko Čekuta, Hrvaški brod 4, 68310 Šentjernej.

MOTOR MZ 250 prodam. Marjetič, Gorenje Radulje 10, Bučka.

ZASTAVO 101 prodam po delih. Janez Bregar, Dobruška vas 34, 68275 Skočjan.

ZASTAVO 101 M, letnik 1980, po ugodni ceni prodam. Ivan Balabanič, K Roku 29, Novo mesto.

ZASTAVO 101, letnik 1975, registrirano do junija 1984, prodam za 7,5 M. Telefon (068) 23-584.

FIAT 750 SC, letnik 1979, prodam. Ana Milčič, telefon 58-664.

DIANO, letnik 1978, obnovljeno, registrirano do avgusta 1984, ugodno prodam. Telefon 24-022, Uroš Kaplan, Cesta herojev 62, 4. nadstropje („plava laguna“) od 14. do 16. ure ali zvečer.

UGODNO PRODAM VW brezhiben in prikolico za osebni avto, ali menijam za traktor. Obradovci, Kočarija 15, 68311 Kostanjevica.

FIAT 126, letnik 1979, prodam. Seničar, Novoles - salon pohištva, Novo mesto, telefon 25-091.

PRODAM tovorni avto FAP - 15 - 16 - BD z dvigalom HIAB 780 ali zamenjam za avto do 2 t nosilnosti. Jože Jerič, Drska 21, Novo mesto.

PRODAM karamboliranega GOLFA, letnik 1978, in MZ, letnik 1979. Jože Avguštinčič, Jurčičeva 17, Trebnje, telefon 44-231.

PRODAM

PRODAM zidno opeko - modelarec (4500 kom) in monto-zaloško (950 kom). Rado Prpič, Orehovec 16, Kostanjevica na Krki.

PRODAM dva rabljena fotelja rumene barve. Telefon 22-164, interna 98 - Matjaž.

TERMOAKUMULACIJSKO PEČ AEG (4 KW), staro eno leto, prodam. Telefon 21-398.

PRODAM 2-letne sadike za živo mejo. Informacije: Pokorny, Cesta herojev 68, Novo mesto, telefon 24-289.

PRODAM kuhinjo s štedilnikom na trda goriva, novo pomivalno korito, električni in plinski štedilnik. Milena Semenič, IMV Novo mesto, telefon 23-311 ali 22-511 (popoldne).

PRODAM malo rabljen štedilnik (2 plin, 2 elektrika) po ugodni ceni. Pavel Čerček, Segova 8, Novo mesto, telefon 24-147 po 15. uri.

PRODAM dobro ohranjen hrastov sod (2500 litrov). Feliks Pograjc, Gaberje 57, 61356 Dobrova pri Ljubljani, telefon (061) 641-023.

PLINSKO PEČ in PONI KOLO na prestave prodam. Tel. 24-404.

STARO VINOGRADNIŠKO PREŠO na vreteno (spindel) in kamen, postavljeno blizu Mokronoga, ugodno prodam. Kveder, Šattnerjeva B-6, 61000 Ljubljana.

OTROŠKO ZIBELKO, nerabljeno, prodam. Matič, Soteska 46, Straža.

PRODAM mladiče (nemške ovčarje) odličnih staršev. Informacije v popoldanskem času na Gumberku pri Ratežu. Viktor Antončič.

PRODAM junca, težkega okrog 600 kg. Stefan Količ, Veliki Podljučen 2, Uršna sela.

PRODAM peč za centralno ogrevanje, rabljeno. Telefon 24-988.

PRODAM novo peč Tam-Stadler za centralno ogrevanje (50.000 kalorij) s 150-litrskim bojlerjem. Dam po ugodni ceni. Florijan Jaketič, Vinica 38, ali telefon (068) 55-336, od 16. ure dalje.

PRODAM pevsko ozvočenje Dinacord (100 W) z ehom. Darko Plut, Ručetna vas 13, 68340 Crnomelj, telefon (068) 56-213, popoldne.

SPALNICO ugodno prodam. Informacije popoldne na telefon 21-881.

PRODAM mizarski kombinirani stroj HOBI. Krhin, Ratež 18, Brusnice.

PRODAM kurilno olje s cisterno (4500 l) in gorilnik. Telefon 72-661, Krško.

FRANCOŠKO POSTELJO z jogijem prodam. Telefon 24-353.

PRODAM grozdje zametno črnič, kvalitetno, 14 % sladkorja. Cena 20,00 din za 1 kg. Milan Voglar, Brezovska gora 17, Leskovec.

ETAŽNO PEČ (20000 kalorij) prodam. Telefon 44-278.

UGODNO PRODAM 160 vreč cementa. Naslov v upravi lista (4500/83).

PRODAM italijansko peč na olje ter telefonski aparat. Naslov v upravi lista (4501/83).

MALO RABLJEN KAVČ z zložljivo posteljo in dva fotelja ugodno prodam. Telefon (068) 69-133.

PRODAM spalnico Nada, rabljeno pol leta. Ogled pri Tomu Maleriču, Vojska vas 14, Crnomelj, vsak dan.

NEMŠKO OVCARKO z rodovnikom, staro 8 tednov, prodam. Okroglič, Ločna 13, Novo mesto.

NUJNO PRODAM pevsko ozvočenje 400 W, FBT ojačevalec, orgle VISCONTI in trobento YAMAHA. Slavko Antončič, Gor. Građišče 25, 68310 Šentjernej, telefon (068) 67-173.

TERMOAKUMULACIJSKO PEČ (3 kw) prodam. Banič, Majde Šilc 9, Novo mesto.

PRODAM črno-beli televizor Gorenje in zamrzovalno skrinjo. Telefon 23-979.

JUNCA, starega dve leti, prodam. Anton Muhič, Koroška vas 9, Novo mesto.

PRODAM plemenske kunce (orjake in ovnače). Ogled možen v nedeljo popoldne. Branko Jurman, Heroja Starihe 12, Crnomelj.

PRODAM turistični kajak, popolnoma nov. Cena 12.000 din. Dušan Merhar, CKZ 31, Krško, telefon 71-542.

KRZNENO JAKNO (lisica) številka 40 prodam. Telefon 24-006 (popoldne).

PRODAM rabljen strešnik - bobrovec, približno 2000 kosov - primerno za vikende ali čebelnjake. Cena po dogovoru. Franc Kromar, Hrovača 51, Ribnica, telefon 851-458.

PEČ za centralno ogrevanje Husqvarna (25000 kalorij), malo rabljeno, kompletno z oljnim gorilnikom in opremo prodam. Cena 35.000,00 din. Informacije na telefon 25-049, po 15. uri.

SOĐE (200 litrov, rabljene) in 25 litrov - plastične hoke, ugodno prodam. Florjančič, Nad mlini 46, Novo mesto, telefon 25-049.

SPALNICO in kombiniran štedilnik prodam. Jakob Kele, Ljubljanska 17, Novo mesto.

PRODAM klubsko mizo in otroško posteljo. Telefon 25-911.

POCENI PRODAM 5 m² tervola debeline 5 cm. Alojz Vidmar, Dolenja vas 7, Otočec.

KUPIM

KUPIM kombinirano peč za kopalnico (tudi kurišče). Telefon 23-563, Modic, Ločna 40 a, Novo mesto.

KUPIM rabljen, vendar intakten invalidski voziček, ki bi ga lahko uporabljala starejša oseba, prizadeta od kapi. Ponudbe pošljite na naslov Anton Medved, Hrastinska pot 17, Brežice, ali telefon 61-163.

ZA SPACKA kupim brezhiben motor. Kink, Otočec 86, telefon 85-135.

KUPIM rabljen, lahko karamboliran traktor. Metelko, telefon 81-253, do 15. ure.

POSEST

PARCELO (38 arov - pašnik) v bližini Novega mesta prodam. Telefon 23-117.

V BLIŽINI ŠENTJERNEJA prodam nov vikend (5 x 6 m) z elektriko in 7 arov vinograda. Dostop možen z avtomobilom. Cena 50 M. Jože Antončič, Praproče 1, 68220 Šmarješke Toplice.

GRADBENO PARCELO (1200 m²) v obrtniški coni v Leskovcu pri Krškem prodam. Informacije na telefon (068) 71-878, od 16. do 19. ure.

PARCELO (4 are) na Vrhu pri Pahi, elektrika in voda na parceli, prodam. Novak, vas Krka 26, Novo mesto.

UGODNO PRODAM gradbeno parcelo z vsi dokumentacijo in gradbenim dovoljenjem v Krškem. Telefon (061) 852-176.

RAZNO

PREDSTAVNIŠTVO RENAULT vzame v najem stanovanjsko hišo za družino z dvema otrokoma v Novem mestu ali bližnji okolici. Šifra: „REDNI PLACNIK“.

CE SI SAMA, oglasi se muzikantu, vdocu, uslužbencu srednjih let, nealkoholiku, nekadičlu, ki išče revno, pridno, lepo gospodinjico. Otrok ni ovira. Starost od 28 do 45 let, poroka ni izključena. Šifra: „NE BO TI ZAL“.

35-letni belokranjski fant z dobro službo, majhno mehanizirano kmetijo, novo hišo in gospodarskim poslopjem ter avtomobilom želi spoznati zaradi poroke dekle (vdovo ali ločeno), staro od 20 do 35 let. Otrok ni ovira. Ponudbe pošljite pod šifro: „ZIMA 84“.

46-letni možki želi spoznati preprosto žensko, delavko, do 46 let. Lahko je tudi brez službe, važno je, da je dobra gospodinja in bi se želela preseliti k meni. Mamica - samohranilka ali razvezana, oglasi se pod šifro DOBRA GOSPODINJA!

ETAŽNO PEČ (20000 kalorij) prodam. Telefon 44-278.

UGODNO PRODAM 160 vreč cementa. Naslov v upravi lista (4500/83).

PRODAM italijansko peč na olje ter telefonski aparat. Naslov v upravi lista (4501/83).

MALO RABLJEN KAVČ z zložljivo posteljo in dva fotelja ugodno prodam. Telefon (068) 69-133.

PRODAM spalnico Nada, rabljeno pol leta. Ogled pri Tomu Maleriču, Vojska vas 14, Crnomelj, vsak dan.

NEMŠKO OVCARKO z rodovnikom, staro 8 tednov, prodam. Okroglič, Ločna 13, Novo mesto.

NUJNO PRODAM pevsko ozvočenje 400 W, FBT ojačevalec, orgle VISCONTI in trobento YAMAHA. Slavko Antončič, Gor. Građišče 25, 68310 Šentjernej, telefon (068) 67-173.

TERMOAKUMULACIJSKO PEČ (3 kw) prodam. Banič, Majde Šilc 9, Novo mesto.

PRODAM črno-beli televizor Gorenje in zamrzovalno skrinjo. Telefon 23-979.

JUNCA, starega dve leti, prodam. Anton Muhič, Koroška vas 9, Novo mesto.

PRODAM plemenske kunce (orjake in ovnače). Ogled možen v nedeljo popoldne. Branko Jurman, Heroja Starihe 12, Crnomelj.

PRODAM turistični kajak, popolnoma nov. Cena 12.000 din. Dušan Merhar, CKZ 31, Krško, telefon 71-542.

KRZNENO JAKNO (lisica) številka 40 prodam. Telefon 24-006 (popoldne).

PRODAM rabljen strešnik - bobrovec, približno 2000 kosov - primerno za vikende ali čebelnjake. Cena po dogovoru. Franc Kromar, Hrovača 51, Ribnica, telefon 851-458.

PEČ za centralno ogrevanje Husqvarna (25000 kalorij), malo rabljeno, kompletno z oljnim gorilnikom in opremo prodam. Cena 35.000,00 din. Informacije na telefon 25-049, po 15. uri.

SOĐE (200 litrov, rabljene) in 25 litrov - plastične hoke, ugodno prodam. Florjančič, Nad mlini 46, Novo mesto, telefon 25-049.

SPALNICO in kombiniran štedilnik prodam. Jakob Kele, Ljubljanska 17, Novo mesto.

PRODAM klubsko mizo in otroško posteljo. Telefon 25-911.

POCENI PRODAM 5 m² tervola debeline 5 cm. Alojz Vidmar, Dolenja vas 7, Otočec.

KUPIM kombinirano peč za kopalnico (tudi kurišče). Telefon 23-563, Modic, Ločna 40 a, Novo mesto.

KUPIM rabljen, vendar intakten invalidski voziček, ki bi ga lahko uporabljala starejša oseba, prizadeta od kapi. Ponudbe pošljite na naslov Anton Medved, Hrastinska pot 17, Brežice, ali telefon 61-163.

ZA SPACKA kupim brezhiben motor. Kink, Otočec 86, telefon 85-135.

KUPIM rabljen, lahko karamboliran traktor. Metelko, telefon 81-253, do 15. ure.

PARCELO (38 arov - pašnik) v bližini Novega mesta prodam. Telefon 23-117.

V BLIŽINI ŠENTJERNEJA prodam nov vikend (5 x 6 m) z elektriko in 7 arov vinograda. Dostop možen z avtomobilom. Cena 50 M. Jože Antončič, Praproče 1, 68220 Šmarješke Toplice.

GRADBENO PARCELO (1200 m²) v obrtniški coni v Leskovcu pri Krškem prodam. Informacije na telefon (068) 71-878, od 16. do 19. ure.

NAJRAJE REGIJSKO, SICER PA SAMI

NOVO MESTO - Po vsaj Dolenjski, posebno pa v novomeški občini, postaja čedalje bolj pereče vprašanje, kam s posebnimi odpadki, kot so različna sredstva za rastline, kemične snovi, stara olja, razne kisline in luži, galvanizacijske goščice, in drugimi, ki se ne smejo odlagati na splošna smetišča, marveč jih je potrebno prej nevtralizirati ali uničiti. Konec lanskega leta je bil imenovan regijski iniciativni odbor, ki naj bi predlagal ureditev tega problema za več občin. Ker ni videti, da bi doslej prišlo kaj dlje od imenovanja iniciativnega odbora, so Novomeščani sklenili v zadevo podrežati, sicer bodo prisiljeni iskati rešitve le zase.

NOVO MESTO - Po vsaj Dolenjski, posebno pa v novomeški občini, postaja čedalje bolj pereče vprašanje, kam s posebnimi odpadki, kot so različna sredstva za rastline, kemične snovi, stara olja, razne kisline in luži, galvanizacijske goščice, in drugimi, ki se ne smejo odlagati na splošna smetišča, marveč jih je potrebno prej nevtralizirati ali uničiti. Konec lanskega leta je bil imenovan regijski iniciativni odbor, ki naj bi predlagal ureditev tega problema za več občin. Ker ni videti, da bi doslej prišlo kaj dlje od imenovanja iniciativnega odbora, so Novomeščani sklenili v zadevo podrežati, sicer bodo prisiljeni iskati rešitve le zase.

NOVO MESTO - Po vsaj Dolenjski, posebno pa v novomeški občini, postaja čedalje bolj pereče vprašanje, kam s posebnimi odpadki, kot so različna sredstva za rastline, kemične snovi, stara olja, razne kisline in luži, galvanizacijske goščice, in drugimi, ki se ne smejo odlagati na splošna smetišča, marveč jih je potrebno prej nevtralizirati ali uničiti. Konec lanskega leta je bil imenovan regijski iniciativni odbor, ki naj bi predlagal ureditev tega problema za več občin. Ker ni videti, da bi doslej prišlo kaj dlje od imenovanja iniciativnega odbora, so Novomeščani sklenili v zadevo podrežati, sicer bodo prisiljeni iskati rešitve le zase.

NOVO MESTO - Po vsaj Dolenjski, posebno pa v novomeški občini, postaja čedalje bolj pereče vprašanje, kam s posebnimi odpadki, kot so različna sredstva za rastline, kemične snovi, stara olja, razne kisline in luži, galvanizacijske goščice, in drugimi, ki se ne smejo odlagati na splošna smetišča, marveč jih je potrebno prej nevtralizirati ali uničiti. Konec lanskega leta je bil imenovan regijski iniciativni odbor, ki naj bi pred

ZAHVALA

V 72. letu starosti nas je nenadoma za vedno zapustil dobri mož, oče, stari oče, brat in stric

JOŽE MURGELJ

iz Koroške vasi 15,
borec NOV

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam pomagali v teh težkih trenutkih, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali vence in cvetje ter ga spremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti. Hvala sosedom, osnovni organizaciji ZB Podgrad, dr. Petru Kapšu in drugemu zdravstvenemu osebju za dolgotrajno zdravljenje, delavcem organizacij združenega dela Novoteks, še posebno delavcem TO Trgovina, Zavodu za socialno medicino in higieno, SGP Pionir TOZD MKI ter kolesarskemu društvu. Hvala tov. Hrovatiču in tov. Mumu za tople poslovilne besede, pevcem in godbenikom.

ŽALUJOČI: žena Marija, otroci Marija, Jože in Ivan z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

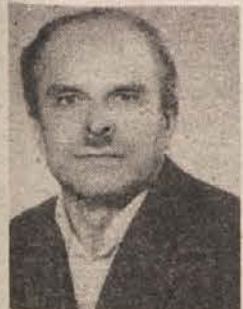
Ob boleči izgubi naših dragih

JOŽEFE in MARIJE HUDALJ

iz Gradišča 8, Sentjernej

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so nam izrekli sožalje, nam pomagali v najtežjih trenutkih, pokojnima darovali vence in cvetje ter ju spremili na njuni zadnji poti. Hvala duhovniku za lepo opravljeni obred. Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala!

VSI NJUNI

Dolgost življenja našega je kratka,
kaj znancev že zasluga je lopata!
Odrpta noč in dan so groba vrata,
al dneva ne pove nobena pratka.

ZAHVALA

Ob mnogo prerani in boleči izgubi dragega moža, očeta, brata, strica in botra

JOŽETA JERINA

iz Mokronoga

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so ga spremili na zadnji poti, in vsem, ki so nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali vence in cvetje ter z nami sočustvovali. Posebno se zahvaljujemo kolektivu ISKRA Mokronog za organizacijo pogreba ter SGP PIONIR Novo mesto, OŠ Mokronog, sosedom, pevcem in tov. Stanku Pleskoviču za ganljive besede slovesa ob odprtem grobu. Iskrena hvala tudi župniku za lepo opravljeni obred.

Žalujoči: žena Tončka, hčerka Tanja, sinovi Jože, Rudi, Zvone, sestre ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je 6. oktobra zapustil naš dragi mož,
oče, brat, stari oče in stric

ALBIN ŽAGAR

Vinica 5, Šmarjeta

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in znancem, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih, nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali vence in cvetje ter ga spremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se kolektivu Krka in Mercator ter župniku za opravljeni obred.

ŽALUJOČI: žena Milka, hčerki Marta, Albina z družino, brat Jože in ostalo sorodstvo

Mlinček stoji in nič ne ropoče,
čaka na tebe zastoj,
da spravi bi ga v pogon ...

ZAHVALA

V 60. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in brat

ANTON KUKAR

iz Podzemlja 27

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, sosedom in prijateljem, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih, nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali vence in cvetje ter ga spremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo IMV-odd. servisna služba, društvu upokojencev Gradac, ZB Podzemelj, govorniku tov. Bajuku za poslovilne besede, godbi Metlika ter župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: mama, žena Štefka, hčerki Jožica in Mimica z družino, brat in sestra z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega

LADISLAVA KIRNA

se iskreno zahvaljujemo osebju nevrološkega oddelka bolnišnice v Novem mestu, posebno dr. Lapanjetu za ves trud in nego v zadnjih dneh življenja. Prav tako se zahvaljujemo krajevni organizaciji RK Bršljin, sekciji za vzdrževanje SV-TK naprav Ljubljana, DO Krka, tovarna zdravil, LB Novo mesto, govorniku ob odprtem grobu, pevcem iz Stopič, duhovniku za opravljeni obred, sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem in vsem, ki so nam izrekli sožalje, nam v dneh bolečine stali ob strani, vsem, ki so pokojnemu darovali cvetje in se udeležili slovesa.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi, ko nam je težka bolezen iztrgala lju bega
moža, očeta in staroga očeta

ALOJZA KERINA

iz Ardra 24 pri Raki

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, pokojnemu darovali cvetje ter ga v tako velikem številu spremili na njegovi prerani zadnji poti. Še posebno se zahvaljujemo družinam Vidovič, Bajc in Zalokar za nesebično pomoč, DU Raka za organizacijo pogreba DO Djuro Salaj Krško in IGM Sava, pihalni godbi, pevcem za zapete žalostinke, govornikom za poslovilne besede ob odprtem grobu, župniku za opravljeni obred ter vsem neomenjenim, ki ste nam kakorkoli pomagali.

Žalujoči: žena Justina, sinova Franci in Lojze ter hčerka Majda z družino

ZAHVALA

V 71. letu starosti nas je za vedo zapustila naša draga mama, stara mama,
sestra in teta

ANA TURK

roj. Franko
iz Vel. Brusnic 31

Prisrčno se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in znancem, ki so nam izrekli sožalje, nam pomagali v najtežjih trenutkih, pokojni darovali cvetje in vence ter jo spremili na njeni zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo kolektivu Hotela grad Otočec, SGP Pionir Novo mesto sektor EI, pevcem za zapete žalostinke ter župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: sinova Marjan in Branko z družinama

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše drage mame, babice in sestre

PAVLE RECELJ

roj. Radaj
gostilničarke iz Sentjerneja

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam ustno ali pisno izrazili sožalje, pokojni poklonili cvetje ter jo spremili na njeni zadnji poti. Naša zahvala velja zdravnikom in strežnemu osebju dermatološkega in kirurškega oddelka Novo mesto za zdravljenje in nego. Zahvaljujemo se dobrim sosedom, domačinom in vsem, ki ste nam na kakršenkoli način nesebično pomagali. Iskrena hvala Konjeniški klubu Sentjernej, gasilski četni Sentjernejskemu oktetu ter sekciji za gostinstvo Novo mesto. Zahvaljujemo se tudi govornikom veterinarju Alfredu Trenzu, Antonu Vovku, Poldeu Švalju ter družinskemu prijatelju Ladku Korošču za ganljive poslovilne besede, kot tudi župniku za opravljeni obred.

ŽALUJOČI: vsi njeni

Zlata mama si bila,
s svojim zgledom si živeti nas učila,
zdaj za vedno si od nas odšla,
naj bo lahka zemlja, ki te je pokrila.

ZAHVALA

V 34. letu starosti nam je kruta usoda iztrgala iz rok ljubljeno ženo, mamo,
hčerko in sestro

JOŽICO GOSENCA

iz Radovice 84

Zahvaljujemo se celotnemu osebju kirurškega oddelka splošne bolnice Novo mesto, ki so se trudili, da bi ohranili mlado življenje, govornikom za poslovilne besede, pevskega zboru in godbenikom iz Metlike, Obrtni zadruzi Metlika, Osnovni šoli Metlika, Ekonomski srednji šoli Novo mesto in župniku za opravljeni obred. Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, pokojni darovali vence in cvetje ter jo v tako velikem številu spremili na njeni prerani zadnji poti.

Žalujoči: mož Jože, hčere Vesna in Zdenka, sinček Tini, mama, atek, brat Martin z družino ter ostalo sorodstvo

STANE JAJTIČ

„Prenašanje tradicij NOB na mladi roj naj ne bo slepo prenašanje oblik in načina medvojnega dela mladih, ampak predvsem navajanje mladih na poštenost, delavnost, varčnost,“ pravi Stane Jajtič iz Kočevja, ki je med drugim tudi predsednik občinske zveze prijateljev mladine in glavni organizator vsakoletne Kurirčkove torbice.

„Preseneča me, česa vsega so sposobni današnji otroci, saj uspešno delajo v mnogih tehničnih dejavnostih, pri ročnem delu, raziskujejo zgodovino in pripravijo lepe prireditve. Tudi mi smo pred vojno želeli marsikaj takega, pa smo bili – vsaj delavski otroci – od tega odrinjeni. Jaz sem rad igral in recital, pa so mi dali vedeti, da pri tem nisem zaželen in naj grem,“ se spominja Stane Jajtič, ki je bil rojen leta 1928 v rudarski družini z osmimi otroki.

„Pri turizmu gremo rako-vo pot“, pravi Stane, ki je predsednik Turističnega društva Kočevja in sekretar Hotela Pugled. „Spet bi morali obnoviti skupni organ pri občini, kjer bi se zbirali vsi zainteresirani za razvoj turizma. To pa ni le gostinstvo in turistično društvo, ampak vse gospodarske in negospodarske dejavnosti.“

Napačno je tudi, da kreditov za razvoj turizma in gostinstva v notranjosti praktično ni, izjemno urejajo zasebne turistične sobe. Naš hotel ustvari približno 30 odstotkov prometa s tujci, deviz pa sploh ne dobimo, čeprav bi bilo edino prav, da bi z veliko večino deviz razpolagal tisti, ki jih ustvarja,“ razmišlja Jajtič.

„Ne razumem, kako pri tako obsežni birokraciji ne vemo, koliko smo dolžni in komu je kdo kaj dolžan. Ne vemo niti tega, za kaj je bil porabljen denar iz emisije... Tudi nisem za odpis posojil. Vsak, ki si je kaj izposodil, mora to vrniti, saj že tako zaradi inflacije odplačuje manj, kot je dobil. Tako pridni plačujejo za slabe delavce.“

„Veliko govorimo o obveščanju, manjka pa glavno. Zakaj ne bi imeli časopisa – morda ga imamo, pa zanj ne vem – ki bi objavljal, katere surovine potrebuje to ali ono podjetje iz uvoza. Morda bi se našel kdo v Jugoslaviji, ki take surovine proizvaja, in uvoz ne bi bil potreben. Podobno velja za investicije. Objavljali naj bi, kdo želi kaj graditi in zakaj. Gotovo bi se potem oglasil kdo, ki nima izkoriščenih vseh zmogljivosti, nepotrebna investicija – takih imamo pri nas ogromno – bi odpadla in prihranili bi veliko denarja.“

Stane Jajtič je delal še v mnogih organizacijah in društvih. Tako je bil oz. je še na odgovornih položajih v Slovenski izseljenski matici, v Zvezi sindikatov, SZDL, bil je med ustanovitelji društva knjigovodij in ekonomistov, deloval je v Avto-moto društvu, društvu prosvetnih delavcev, KUD Svoboda itd. Za svoje delo je prejel ob letošnjem prazniku občine Kočevje plaketo Zbora odposlancev. **JOŽE PRIMC**

SEZONA POLHARJENJA SE KONČUJE – Čeprav je letos žira po gozdovih dovolj, se nekateri polharji pritožujejo nad slabim ulovom. Znana polharja Ivan in Stane Bancič (prvi iz Ribnice, drugi iz Novega mesta) pa sta s sobotnim plenom v gozdovih nad Rakinico dokazala, da le ni tako. (Foto: B. B.)

Polovili vse „lisice“

Jesensko republiško tekmovanje v radijski metrimetriji

RADNA – Sevniški radioklub Amater je bil v soboto gostitelj jesenskega republiškega prvenstva v lovu na lisice.

Iskanje skritih oddajnikov z usmerjenimi antenami, malo večjimi od pištole, je vse bolj priljubljena disciplina, ki ne terja le tehnično usposobljenost, temveč tudi telesno pripravljenost. Ni namreč šala preteči nekaj kilometrov čez dno in strn

po gozdu in jasad, kjer so skriti ti oddajniki – „lisice“.

Pri Jutranjki se je zbralo nad 70 tekmovalcev iz 19 klubov. Večino prvih mest so pobrali Domžalčani: tako pri pionirjih – Janez Puhan (Sevnica) Jani Kuselj je bil osmi kot pri juniorjih – Aleš Gerčar (Igor Jazbec iz Sevnice je bil devinasti) in seniorjih – Simon Mermal. Pri ženskah je zmagala Sandra Seketin iz Ilirske Bistrice, Sevnica Moja Pinterič je bila v tej konkurenci sedma. Pri veteranih je zmagal gost iz radiokluba Arena iz Pulja, Mihael Weidlich.

Vsa tehnična oprema je nastala v tehničnem laboratoriju Zveze radiomaterjev Slovenije. Tudi obdelava rezultatov tekmovanja je bila na ravni elektronikov – z računalnikom. Sevniskim radiomaterjem so priskočili na pomoč pri izvedbi prireditve Mercator, Merx, Jutranjka, sevnška krajevna skupnost ter obrtnika Franci Vrtovšek in Anton Kranjc.

A. Z.

EKSPLOZIJA V CELULOZI

KRŠKO – V torek, 4. oktobra, ob 7.30 je prišlo v kuršču parnega kotla št. 2 (kurjo ga na mazut) v tozdu Energija tukajšnje Tovarne celuloze in papirja Djuro Salaj do eksplozije. Eksplozija, do katere je prišlo ob ponovnem zagotavljanju po 20-minutni prekinitvi obratovanja, je poškodovala nekatere dele kotla. Domnevajo, da je eksplozijo povzročila prevelika koncentracija mazutnih plinov v kuršču. Popravilo bo trajalo kakšen mesec, v tem času pa bo tovarna obratovala z okoli 10 odstotkov manjšo proizvodnjo. Škoda še niso ocenili.

Pet dni kasneje, v nedeljo okoli 18.45, je prišlo v isti tovarni do zastoja, ker se je iz do zdaj še nepojasnjenih razlogov poškodovalo okoli dva metra visokotlačna cevi lužnega kotla. Škoda so ocenili na 100.000 dinarjev. Če bodo poškodbo kmalu odpravili, proizvodnja ne bo bistveno trpela.

25 tisoč litrov goriva se je razlilo po travi

Hude posledice prometne nezgode pri Beli cerkvi

BELA CERKEV – Kar pet ur je bil v petek popoldan zaprt promet na magistralni cesti med Ljubljano in Zagrebom. Vzrok temu je bila huda prometna nezgoda, do katere je prišlo, ko je Janez Novak iz Kočevja s tovornjakom cisterno in polpriklonikom, lastjo Avtokočevja, dohitel kolono vozil, ki je zmanjševala hitrost. Novak je vozil v prekratki varnostni razdalji in ni utegnil pravi čas zavreti, zato je zavil na levo in pri tem oplazil tovornjak romunske registracije.

Posledice ogazjenja so bile hude. Cisterna je iz magistralne zdrknila na vzporedno regionalno cesto, od tam pa se je prevrnila na travnik. V vozilu je bilo preko 15 tisoč litrov super bencina in skoraj enaka količina dieselskega goriva, namerjenega črpalki v Trebnjem. Vsebinske cisterne se je ob prevračanju razlila po travniku in navzlic hitri akciji vseh je uspelo rešiti le kakih 5 tisoč litrov goriva, preostalih domala 25 tisoč pa se je razlilo. Škoda je ogromna in so jo po prvih podatkih ocenili na preko 4 milijone dinarjev.

RDEČI ČETVERČKI – Ivanki Pirnatovi z Drske v Novem mestu zraste na vrtu ob zidanici v Semicu marsikaj dobrega, vendar pa takšnega pridelka, kot je rdeča pesa velikanka (na sliki), še ni imela. Posejala je običajno seme, kupljeno v trgovini, pognala pa je le malo manj kot 3 kg težka četverna pesa.

ZANIMIVEJŠE V DISKU

Z današnjim dnem bo ponovno začel delati novomeški Disco 068 v prostornih piceriji na Glavnem trgu. Vsak četrtek bosta Tomo Bartelj, ki vodi disko, in Drago Vovk pripravila program stare popularne glasbe, enkrat na mesec pa v disko povabita tudi gosta iz popevkarskih in glasbenih krogov. Sicer pa bo običajna disko glasba za ples še v vsak petek in soboto od 21. do 2. ure.

Josip Štulac: Vse se enkrat konča.

24 let vriskal in vihtel zastavo

Josipa Štulca iz Močil pri Starem trgu je utišala šele nesreča

STARI TRG – Leta 1955 je takrat 22-letni Josip Štulac iz hrvaške Vivodine prišel kot cestar v Stari trg, kjer so kopali za vodovod. Takoj se je vključil tudi v tamkajšnje folklorno skupino, in čeprav poprej starotrkških ljudskih običajev ni poznal, je kmalu postal dober plešalec.

Svatovsko obredje, s katerim Starotrkžani predstavljajo svoj kraj, zahteva tudi zastavonošo in naključje je hotelo, da je po dveh letih plesanja ostareli zastavonoša ponudil zastavo Josipu; ta jo je nosil 24 let in je bil edini član, ki je tako dolgo vzdržal v folklorni skupini.

„Dve leti je od tega, kar sem se moral posloviti, a še vedno mi je žal in mnogokrat obujam spomine na leta, ki sem jih preživel s folkloristi tako na vajah kot na nastopih po vsej Sloveniji. Največji dogodek leta pa je bil zame nastop na črnomaljskem jurjevanju, ki ga najbolj pogrešam, opažam pa, da tudi obiskovalci pogrešajo mene, saj me večkrat povprašajo, zakaj ne vihtim več zastave,“ pravi otoplo Štulac. Drog, na katerem je ruta, ki predstavlja zastavo, sicer ni tako težak, da ga pri svojih petdesetih letih ne bi mogel vihteti 12 minut, kolikor traja svatovski obred, vendar si je poškodoval grlu, ki je pri zastavonoši skoraj pomembnejše kot moč.

„Ce banderovec ne zakirikira, potem ni nič,“ pravi o vriskanju. „Jaz sem znal kikirikati kot petelin, danes pa je že težko najti fanta, ki bi dal od sebe pravi in tako močan glas,“ pripomni Josip.

M. BEZEK

SMRT V KOPALNICI

SEVNICA – Minulo soboto zvečer se je v kopalnici svojega stanovanja v Sevnici, Taborniška 21, smrtno ponesrečil 46-letni Stefan Lešnik. Svoji so ga našli mrtvega v kadi okoli 20. ure. Kaže, da je Lešnika ubil električni tok, saj sta bili v času, ko se je šel kopat, tako vodovodna instalacija kot instalacija centralne kurjave pod napetostjo.

Rdeče mušnice zamenjali za karželjne

V Dobljučah se je z gobami zastropila cela družina – Izven življenjske nevarnosti

DOBLIČE – Čeprav so si nekateri že oddahnil, da je letošnja gobja sezona na Dolenjskem minila brez zastropitev, bi bila večerja minulo sredo in zajtrk v četrtek kmalu usodna za Banovčevu družino iz Dobljuč pri Črnolju.

10-letni Jože in 8-letna Marija Banovec sta skupaj z Antonom Ileničem iz Dobljuč prejšnji teden nabila gobe. Poleg jurčkov so našli tudi nekaj gob rdeče barve, za katere so bili prepričani, da so karželjni. Mati Marija Banovec je, nič hudega sluteč, gobe pripravila za večerjo, naslednjega dne pa še za zajtrk. Že kmalu po 8. uri, takoj po uživanju, so starša Marija in Jože Banovec, hčerka Marija ter Anton Ilenič začutili v trebuhu hude bolečine. Brez odlašanja so se odpravili k zdravniku, od tam so jih najprej napotili v črnomaljski zdravstveni dom in zatem prepeljali v novomeško bolnišnico.

Po najnovejših zdravniških poročilih so vsi zunaj življenjske nevarnosti, vendar bodo morali še nekaj časa ostati na zdraviljenju. Vse kaže, in to so pokazali tudi ostanki očičenih gob, ki so jih nabirali in jedli, da so bile med karželjni rdeče mušnice. **B. B.**

Strah in trepet za šoje

Novomeščan Karel Adam si sam pripravlja limanice – Navzlic letom še zmeraj pleza po drevu

NOVO MESTO – O Karlu Adamu v Novem mestu ni potrebno izgubljati besed. Pozna ga staro in mlado, še posebej pa je iskan v teh dneh. Adam je namreč daleč naokoli poznan in priznan lovec na šoje, prav jesen pa je čas, ko si marsikdo želi z njim poskusiti lovsko srečo. Kajti le redkokdaj se iz gozda vrača praznih rok.

Lov na šoje je svojevrstna umetnost, ki nima s klasičnim lovom prav nič skupnega. Edino orožje Karla Adama so limanice pa piščal in vreča. In kakšen je sploh ta lov?

Najprej je potrebno poiskati primeren gozd, nato še primerno drevo, vse pa zraven kakšne njive, kjer se šoje najraje zadržujejo. Čeprav ima Adam na grbi že sedem križev, prav nič ne pomišlja, ko se zavzame na drevo, da ga pripravi za kasnejši lov. Treba je namreč

obsekati nekaj vej, nanje pa potem zatakati limanice, v doma pripravljeno in skuhamo lepilo namočene vejice. Ko je delo na drevesu opravljeno, se začne priprava hišice ob deblu. Ta mora biti seveda dobro zamaskirana in zakrita in šele potem se lov lahko prične. S posebno piščaljo Adam, skrit v sknavlišču pod drevesom, oponaša glas sove. Bojevito šoje, ki se želi podnevi sovi maščevati za nočno nadlegovanje, ta glas privabi, prileti k drevesu in sede na vejo, „opremljeno“ z limanicami. Vse ostalo je lahko predvidljivo.

Ko vprašas Adama, koliko šoj je na tak način ulovil, skomigne z rameni. „Dogaša se, da se vračam praznih rok,“ pravi, „prav tako pa se lahko zgodi, da jih je v vreči po deset in več. Kmetje so najbolj veseli, ko se vračam s polno vrečo, kajti šoje je za njihova polja in posevke ena največjih škodljivk.“ **B. B.**

LOV JE KONČAN – Takole opremljenega ga kmetje v okolici Novega mesta najbolj poznajo. Vreča tudi tokrat ni ostala prazna. (Foto: B. B.)

KORISTNA VEŠČINA – Predsednik Zveze radiomaterjev Slovenije Franci Mermal izročča pokal Sandri Seketin. (Foto: A. Zeleznik)

OROPAN NA GORJANCIH

PLANINA – Roparski napad je minulo soboto okoli 15. ure pri Planini na Gorjancih doživel 52-letni Franjo Matijašič iz Otrusevca 53 pri Bregani. Oškodovani je pešahal po cesti od Brezovice proti Planini, ko so ga nenadoma dohiteli trije moški in ustavili. Dva sta ga takoj zgrabila, eden pa mu je izmaknil denarnico in iz nje vzel 6.800 dinarjev. Napadalcu so po napadu zbežali. Dosedanje poizvedbe, ki so jih opravili kostanjeviški miličniki, kažejo, da so dejanje storili 26-letni Branko Brajdič, 22-letni Srečko Kovačič in 31-letni Darko Brajdič, vsi iz romskega naselja Kerinov gm. Branka Brajdiča in Srečka Kovačiča so že dan kasneje prišli v Štuti pri Kostanjevici, medtem ko je Darko Brajdič še na prostosti. Za prva dva je preiskovalni sodnik odredil pripor.

USPOSOBLJEN ZA STABILIZACIJO

Na koledarju je bil ponedeljek. Sedeli smo v sobi tovariša Rdečnika, ki je govoril že cele tri ure o stabilizaciji. „Časi so hudo resni,“ je bil resen tudi tovariš Rdečnik, opozarjal nas je na večjo delavnost, na dvig proizvodnje, na disciplino, na budnost.“ Stabilizacija ne smejo biti zgolj besede, ampak dejanja,“ je skoraj zakričal in prebudil dremajoče.

Domov sem se privlekel, ko je sonce že davno zašlo za Zeleno goro. Bil sem utrujen, zbit, stolčen, zamorjen.

V torek smo sedeli pri tovarišu Sezdelejeviču. Srečali smo se skoraj isti obrabi od prejšnjega dne. Tovařiš Sezdelejevič je govoril monotonno, v vsakem njegovem stavku je bila beseda stabilizacija omenjena vsaj enkrat, raje dvakrat. „Prizadevati si moramo... treba je... zastavili smo si naloge... delovni človek mora bolj poprijeti...“ je vrel iz tovariša Sezdelejeviča. Ko sem zvečer zaklepal svoje stanovanje, je malo manjkalo, da nisem

zaspal, še preden sem ugledal posteljo.

Tovařiš Sindikalič je sklical za v sredo širši sestanek z eno samo to ško dnevnega reda: stabilizacija. V sejni sobi nas je sedelo dvainpetdeset, tovariš Sindikalič pa je govoril tako ognjevit, da smo bili prepričani, da ne bo vzdržal dlje od treh ur. A smo se usteli, še po petih urah govorjenja je bil svež kot v začetku, utrujeni smo bili mi, poslušalci.

V četrtek smo poslušali tovariša Izvršnika. Osem ur.

Govoril je o stabilizaciji in naših nalogah pri tem. Njegovo predavanje je bilo dobro pripravljeno in akcijsko zastavljeno. Odrezal se je veliko boljše kot tovariš Mladič, ki je v petek šest ur razpravljal o vlogi mladih pri uresničevanju gospodarske stabilizacije. Ko smo se proti večeru razhajali, sem bil poln besed o stabilizaciji, toliko jih je bilo v meni, da sem jih komaj nosil. Od sestankov celega tedna se mi je meglilo pred očmi. Odločil sem se, da v ponedeljek obiščem zdravnika, kajti čutil sem se nezmožnega za delo.

TONI GAŠPERIČ